

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154
iulie 2014 (Anul VI) Nr. 65 (7 / 2014)

BOEM@

Live Literature

iulie 2014 (Anul VI) Nr. 7 (65) - 42 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida ASPRA

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

7 / 2014

COLEGIUL DE REDACȚIE

DIN CUPRINS

Director: Petre Rău

Redactor-șef online: Mihail Gălățanu

Redactor șef adjunct: Victor Cilincă

Redactori: Paul Sân-Petru, Constantin Oancă, Coriolan Păunescu, A.G.Secară, Dimitrie Lupu, Denisa Lepădatu, Cristina Roșu, Maria Ieva

Grafică: Elena-Liliana Fluture

Tehnoredactare: Daniela Cașu

Colaboratori: Maria Timuc (București), Luca Cipolla (Italia), Adalbert Gyuris (Germania), Melania Cuc (Bistrița), Tănase Carașca (Tulcea), Marian Hotca (Baia Mare)

Poezie: Ignatie Grecu (p.4), Ion Tutunea-Hercinicul (p.6), Renata Verejanu (p.15), Mircea Marcel Petcu (p.19), Aurel M. Buricea (p.25), Llelu Nicolae Vălăreanu (p.28), Mihaela Ioan Rusu (p.31), Lusiana Drăgușin (p.33), Andrada Ingrid Maran (p.39), Ionuț Luis Popa (p.40)

Proză: Al Francisc: Stare de fapt / Dezvăluire / Bariera / RC-MP (p.16), Liliana Tirel: Scriitorul îndrăgostit / Voi trăi din scris (p.21), Andreea Violeta Bobe: Gânduri (p.27)

Cronică de carte: Alex Ștefănescu: Călugăr și poet (p.3), Dumitru Anghel: Eneida fantasmelor, de Marina Raluca Baciu (p.8) / Trei lacrimi. Povara amintirilor ce vor veni, de Corina Petrescu (p.10), Petre Rău: Rostirea până la capătul lumii (p.12), Paul Sân-Petru: Un nonconformist, dulce rebarbativ (p.24), Maria Ieva: Poezia ca respirație a luminii prin cuvinte (p.26), Tănase Dănăilă: Constantin Oancă, un drumeț între patria de pe pământ și patria cerească (p.32), Vasile Popovici: În axiologia artei - «Le style est l'homme même» (p.36)

Eseu: Daniel Corbu: Premiul Nobel: râvnirile și neliniștile scriitorilor români (p.5)

Note de lectură: Melania Cuc: Menuț Maximilian și "Cronica de gardă" (p.20), Tănase Carașca: Poetul iubirii (p.34)

Comentarii: Constantin Oancă: Opriri pe un drum grăbit (p.22)

Consemnări: Gheorghe Gorincu: Școala românească gândită și organizată de cel mai ilustru ministru al învățământului românesc, Spiru Haret (partea a IV-a) (p.29)

Meridiane: Luca Cipolla: Italia - Poezii (p.7)

Eveniment: Nina Gonța: În târgul Ieșilor, despre filosofie și teologie (p.14)

Cărți: Redacția: Cărți sosite la redacție (p.41)

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,

petrerau@yahoo.com

Telefon: **0726 337376, 0740 596225,**

0336 800313

ADRESA REDACȚIEI: Str.Regimentul 11 Siret, Nr. 17, Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: 0726 337376

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și Artă

Grafică:

Coperta I: Jim Warren - Fantasy Art

Coperta a IV-a: Pierre-Auguste Renoir - Los paraguas

Interior: Elena-Liliana Fluture (grafică în peniță), Roland Florin Voinescu (foto)

www.boema.inforapart.ro

Alex ȘTEFĂNESCU

CĂLUGĂR ȘI POET

N-aș fi aflat că există pe lume Ignatie Grecu dacă într-o bună zi, acum aproximativ doi ani, n-aș fi citit o carte de versuri – Ignatie Grecu, *Floare de har*, București, Ed. Semne, 2012 – care mi-a atras atenția prin puritatea emoției religioase. Mulți oameni ai bisericii folosesc, în scris, o limbă de lemn a preamăririi lui Dumnezeu, prin care nu comunică nimic cititorilor. Ignatie Grecu eliberează cuvintele din formulele retorice consacrate, le redescoperă sensul original și se servește de ele pentru a exprima trăiri elevate: „*Greu / și cu mare zgomot / cad / din înălțime / schelele acestui poem! // Le-am folosit / pentru a-l scrie / cât mai frumos / așa cum îți place ție. // Știind că nimic / nu durează / mai mult sub soare / decât albastrul cer*”.

Entuziasmat de descoperirea făcută, m-am dus la Mănăstirea Cernica să-l cunosc pe ieromonahul-poet (care trăiește în reclusiune și nu iese niciodată în lume). M-a întâmpinat cu bunătate și smerenie. M-a dus să vizitez camera în care a locuit acum peste o sută de ani Tudor Arghezi și a evocat momentul și mai îndepărtat în timp în care Eminescu însuși, însoțit de un nepot al lui Ion Slavici, a venit cu o birjă să vadă mănăstirea. Apoi m-a condus în chilia lui austeră, cu pereții tapetați de cărți. A luat de pe o mescioară o pâine rumenă, scoasă de puțină vreme din cuptorul mănăstirii, a tăiat o felie pentru mine și una pentru el. Am mâncat amândoi, în liniște, simțind o comuniune sufletească binefăcătoare. Doi bărbați care se cunoșteau de puțină vreme, dar iubitori amândoi de poezie, mâncând împreună pâine... A fost cel mai emoționant banchet la care am participat vreodată.

Dar și mai mult m-au emoționat sutele de poeme scrise de părintele Ignatie Grecu (numele său de mirean era Iordan Grecu) de-a lungul timpului. Le am acum pe toate pe masa mea de lucru.

Poezia sa este, în cea mai mare parte a ei, imnică și extatică, ceea ce înseamnă și monotonă. Dumnezeu este proslăvit, inevitabil, în cuvinte atent alese (cele mai multe de inspirație biblică) pentru ca nu cumva vreo formulare hazardată să aducă atingere autorității divine. Drept urmare, „personajul” dispăre într-un diluviu de frumusețe morală: „*Pe fiecare ram / aprinse făclii / luminează / pururi / calea ce duce / la rai. // iată, Domnul / vine / să ridice, / să mângâie / și să vindece, / pentru totdeauna, / pe cel căzut / între tâlhari. // O, milă, cer fără de sfârșit!...*”.

Monahul și poetul Ignatie Grecu de la Mănăstirea Cernica

Dacă ar cuprinde numai astfel de versuri volumul ar inspira respect, dar nu l-ar pasiona pe cititor. Din fericire, autorul, sensibil și evlavios, are un excepțional instinct artistic care îl face să înlocuiască din când în când proslăvirea cu o reprezentare - și ea spiritualizată - a dramatismului vieții: „*Casele s-au făcut mici / s-au dărpănat / durerea / le-a frânt pe toate / de mijloc. / O frunză dacă / ar cădea / peste ele, / numai o frunză, / nu o stea, / casele / ar intra / în pământ / cu totul*”. Sau: „*Pentru câțiva maci înfloriți / pe-o coastă înverzită de deal / cucul mai cântă. // Pentru cei câțiva maci înfloriți / arzând mocnit / sus pe deal / din zori până târziu / și care atât de curând / se vor stinge*”.

Glorificarea lui Dumnezeu devine, în mod paradoxal, mai convingătoare atunci când se face indirect, prin sesizarea a ceea ce este înălțător sau înduioșător în viața de fiecare zi: „*Asinul zâmbește / clipind molcom liniștit din ochi / căci copitele sale mici, negre, / se adâncesc în zăpadă / fără să o murdărească!*”

Dau pagină după pagină și mă ametește mi-reasma mistică a acestui vin de împărtășanie abstract care este poezia lui Ignatie Grecu: „*Pe mirosul de tei în floare / Așază cucul versul bland / Cu dragoste și cu foc cântând, / Ca o pecete pe-o scrisoare. // Precum poetul oarecând / Rănit de dor și de-ntristare, / Pe mirosul de tei în floare / Așază cucul versul blând. // Deși e clipa trecătoare / Și toate se sfârșesc curând, / Rămâne însă-n veci cântând / O pasăre nemuritoare / Pe mirosul de tei în floare !...*” (Pe mirosul de tei).

Ar fi păcat ca asemenea esențe lirice rare să rămână necunoscute.

Ignatie GRECU

Privighetoarea

Cu fierăstrău subțire de cristale
Retează noaptea-ncet din rădăcină.
Și curge-ntunericu-n rotocoale
Lăsând în urmă dăre de lumină.

Fântânile cu ciuturile goale
Scot din adânc de cer o apă lină.
Cel însetat, trezit, acum să vină
Și, îngenunchind pe gândurile sale,
Să bea sorbind o strălucire-adâncă.
Precum odinioară în pustie,
Când Moise-a lovit bătrâna stâncă,
Evreii însetați, mai mult de-o mie,
Au năvălit cu-ndelungată sete...
Tu bea lumină sacră pe-ndelete !...

Și strălucind...

Și strălucind, un soare dimineața,
Suișe Domnul din mormânt cu slavă.
Se risipise luminată ceața
Și ziua-ncepu, din nou, suavă.

În crânguri păsări începeau să cânte.
La țarmuri marea ostenită parcă
Mai legăna ușoară, veche-o barcă
Cu vâslele uitate-n apă, frânte.

Nisipul sărutat de valuri, iată,
Păstra întipărite două urme
Pe care spuma le-acoperi îndată.

O, marea pare că-i întreaga lume !
Azi liniștită, vastă, luminată,
Ieri răzvrătită, neagră, rea la culme !

Poetul s-a visat

Poetul s-a visat scriind o carte
Cu flori și pajiști, cu rouă și mister.
Cu adieri venite de departe,
Din munții cei înalți ai Domnului, din cer.

Cu sfinte păsări care mai de care
Din felurite triluri dulce împletind
O frânghie de aur, cântătoare,
La cer, păduri, livezi și lacuri legănând,

Cărări umbrite, tănuite-n crânguri,
Izvoare pogorând voios din munte.
Și oameni triști și foarte, foarte singuri.
Și lacrimi adunate-n cupe, multe.

Și îngerul trimis din alte timpuri
Să-i mângâie din când în când pe frunte.

În picurări de cântec

În picurări de cântec, gol, se umple
Potiru-mi gingaș însetat de Tine.
Precum un ram cu flori adânci reține
Mireasma-ntreagă revărsată-n cupe.

Precum un ram cu flori de măr. Albine
Vin și sorb nectar și apoi pleacă
Să ducă lin pe aripi la prisacă
Povara unei zile mult prea pline.

Astfel poetul hârnîcînd se umple
De vers sublim. În taină aduce Ție
Comori pe care nimeni nu le știe
Și care strălucesc în umbră, scumpe.

Culege ură, împrăștie iubire,
Otravă bea și află nemurire.

Belșug de raze

Belșug de raze cu milostivire
Revarsă Domnul în fereastra vieții.
Din primii zori mocnînd ai tinereții
Până la cea din urmă licărire.

Din mijlocul durerii și-al tristeții
Se cade să-Î aducem Lui mărire.
Cu glas adânc, smerit și cu iubire,
Precum odinioară sfinți poeții.

Așa se cade, numai Lui, firește,
Să-Î mulțumim mereu, precum se spune.

Căci El ne zice atît de blînd: lubește!
Cuvânt înalt și plin de înțelepciune.

Și cântec lin pe buze înflorește
Mireasmă răspîndind în jur, minune.

A mai rămas...

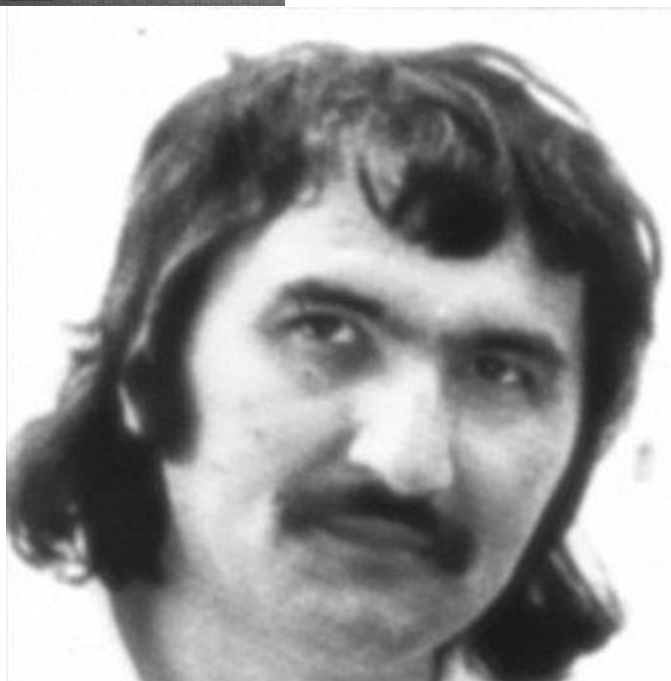
A mai rămas o frunză-n vîrf: părere!
Pe care nimeni n-a băgat-o-n seamă?
Și flutură-n cer ca o năframă.
O singură-nălțată mîngâiere.

Un clopot lung la rugăciune cheamă.
La viață întru Hristos, la Înviere.
Dar lumea vine, caută plăcere,
Și piere-n-ntuneric cu-a ei dramă.

O, lumea ! lumea !... Doar pentru care, vai,
Venit-a Domnul odinioară blînd
Și ca pe-o pierdută oaie șchiopătînd

O a luat pe umeri ca s-o ducă-n Rai.
Dar ea întoarce Darul cel trimis
Și piere o veșnicie în abis.

Daniel CORBU

Premiul Nobel, râvnirile și neliniștile scriitorilor români

Una dintre marile obsesii ale unei bune părți a scriitorilor români, în afară de cea a îngrijirii cu mijloace specifice a gloriei sau gloriolei ce li s-a dat, este *Premiul Nobel*. Adică o recunoaștere internațională pământeană, după o „carieră literară” în care ai revoluționat și ai îmbogățit cu originalitatea ta literatura lumii.

Dar nu știm cum se face că nu cei autentici râvnesc o astfel de recompensă, ci foarte mulți „băieți de cartier” ai literaturii de azi (fără prea mult talent, chiar fără circumcizii) râvnesc acest premiu, despre care vorbesc la nesfârșit, se zvârcolesc în somn, au adevărate coșmaruri. La întruniri scriitoricești, în speță la toate festivalurile urbane și rurale din țară (unde, între timp, la perfectă înțelegere cu confrății organizatori, ridică, pe sistem de reciprocitate, toate premiile în diplome și bani, probabil un firesc antrenament pentru Nobel!), aruncă mreaja vorbei pentru a atrage o stranie *captatio benevolentiae*. „Domnule, zice prezumtivul nobeliar, eu voi salva literatura română de la marea rușine de a nu avea un Nobel!”. Sau: „Ai citit ultimul meu roman? Știi ce-i lipsește românului, mon cher? (Oare ce-i lipsește - măntreb, c-așa mă-ndeamnă cel din fața mea - ce-i mai lipsește în țara asta plină de hoți, de demagogie și nebulnie?) Nobelul, Premiul Nobel, doar eu pot ferici țara asta cu un Nobel!”. Personajul e extraordinar. Poate că e cel ce poate fi văzut spălându-și din când în când cu dero și cif propria statuie căcată de ciorii, din fața casei, poate fi altul. Dacă e poet tradiționalist, fost imnolog prin anii comunismului, neoromantic sau expresionist, el face orice să i se pună eticheta de postmodernist (a aflat el că azi ori ești postmodern, ori nu ești!) sau, mai simplu, trece la scris romane, mai fistichiu construite, mai încâlcite și marcate de fiorul Babel, trece la vorbit în proză, că are atâtea de povestit lumii și că, vorba cântecului, nu e om să nu fi scris vreo cățulie!

Da, îmi spun și eu, din cauza unei politici neghioabe Lucian Blaga a ratat acest premiu în 1956, când l-a luat Himenez, Nichita Stănescu prin 1979, când l-a luat majestuosul poet grec Odysseas Elytis. De s-ar întâmpla, ar fi un miracol, îmi spun. Dar când privesc personajul din fața mea, îmi piere cheful de visare. Dacă e în conducerea Uniunii Scriitorilor, prezumtivul nobeliar, „cu operă în spate”, vânează toate plecările la festivalurile din străinătate unde „reprezintă țara”, ca să nu mai vorbim iarăși de premii, ahtia de premii nefiind doar o gripă trecătoare, ci o boală pe termen lung, o serioasă și incurabilă boală profesională. „Domnule, zice același personaj (eu nu pot să-mi dau seama dacă nu e altul, rod al clonării), domnule, acum scriu o carte care merge la orice premiu!”. Deh, ce s-ar fi făcut Creangă sau Eminescu dacă ar fi legat scrisul lor de premii?! Să ne amintim că Eminescu a fost chemat de câteva ori la Palatul Regal să fie încoronat ca poet și a refuzat. Să ne amintim ceea ce spunea Maiorescu în celebrul său studiu despre Eminescu din 1890: „Rege însuși al gândirii și simțirii omenești, care alt rege l-ar fi putut încorona?”.

Dar să ne întoarcem în zilele noastre, unde obsesia Nobelului rămâne puternică. Dacă n-a fost luat de mai vechii și reprezentativii noștri scriitori (Camil Petrescu, Arghezi, Sadoveanu, Topîrceanu, Barbu Fundoianu, Bacovia, Nichita Stănescu, Gellu Naum), el e râvnit de mulți scriitori de azi. Cu cât e mai mic, autorul de cățulii, deseori compuneri comerciale de noptieră, ahtiat după Nobel e mai neliniștit și mai pus pe cheltuit energii în favoarea ideii. Un lobby agresiv face să-i vedem producțiunile traduse în șase-șapte-zece limbi de circulație, inclusiv în cele respectabile ca idiș și suedeză. Prietenii știu de ce! Ba mai mult, provoacă oameni și instituții care dau pronosticuri: poate Ganea, poate Manea, poate Ion Cuculete, poate Cutărescu etc., etc.

Spectacolul Nobelului pe Dâmbovița, Jii sau Bahlui e palpitant și hazliu. Deh, liniștitul Premiu Nobel și meganeliniștile scriitorilor români! Povestea e lungă și se mai face. Să încheiem cu vorba unui prieten cu mult umor de Ploiești, plecat de mult prin agorele cerești: „Vom muri și vom vedea!”.

Ion TUTUNEA-HERCINICUL

MIROS STRANIU DE LUNĂ

Aș vrea să vă fiu murmur înlănțuit pe clapele pianului
 spiralat în monotonia
 purtată drept breloc la încheietura mâinii plăsmuitei
 aburitei făpturi a
 scâlâmbăiatei maimuțării modernei melancoliei De fapt
 melancolia s-a
 înlocuit cu sictirul Plecații în rouă umbriții nu mai au
 răsărituri sfâșiate de cormorani lângă perdele de
 scorburoase
 răchite sălășluite de însetate prigorii într-un estuar
 liniștitor
 cutreierat de atâtdecugetătoarele țestoase – martore
 reîntoarcerii mele
 fidel nesfârșitului albăstrui – stea îngenunchiată cu
 miros straniu de lună.

MÂINELE...MIJIT

Mă înfruntă masca-mi fisurată de plugul străpungerii-n
 rid în repetări
 meschine încă odată și încă odată și-ntotdeauna
 nefinalizate În obrazul zilei
 foșnesc sentimentele pe chip amprentate Se mohorăște
 dorul de plecare
 desface aripi largi îndoliate Se desfrunzesc nervurile de
 cer pătrunse-n
 rădăcini prin tubulare țevi – ca în nuferi – mănunchi de
 sentimente -
 păienjenis țesut de neastâmpăr pe țărnul pardosit cu
 umbre înnisipate
 lumină înveșmântată în petale în craterile ochilor
 aprinse
 furtunos pornite în mers egal solemn pe caldarâm de
 stele amurgite-n sclipăt
 se întrezărește mijit – Măinele...

RĂMĂȘIȚA MORII DE VÂNT

Ce-ar fi să deretic prin chiliile sufletului meu încarcerat
 în fantomele Peripravei
 Venele Dunării sunt deja vlăguite de voi ucigătorii de
 pești Tăcerea văzutelor
 lele îmi devin mie cupola catedralei tencuită cu albul
 fraged de nuferi și crini

Boem@ 7 / 2014

Și sângeriul din maci în bălăriile lăturalnicelor cărării
 apus din buza labirintului
 Unui melc descărnat îngropat la marginea unui
 mister precum în Comedia
 Umană unde mi-am uitat necusută – Dumnezeu știe
 din ce materiale ceroase
 Împărăteasca hlamidă din viscolire de solzi de
 amintiri ale atâtor tănuite
 legende cu sângele ieftin vărsat înverzind temelia de
 clorofilă a lumii - Lumea
 aceasta hrănită din taina întunecată a rădăcinii de
 nufăr subt cupola albului
 sfânt moale precum botul căprioarei încremenită-n
 zăpada înnăbușitoare
 a religiei care nu înțelege rămășița morii de vânt
 donquijotești spânzurată în zbaterea
 iluziei...

ÎN ȚINUTURILE MINȚII

Din jertfirea nopții se naște lumina În ținuturile minții
 ideile plesnesc precum
 pepenii răscopti în verile târzii ploioase devenite
 deodată Nenumărate constelații
 țâșnesc împrăștiate radial din nucleul pocnit de
 gânduri rămasă invincibilă
 citadelă născătoare de răsărituri sfâșietoare
 Fantastic năucitor este să înveți
 alfabetul desprinderii de pământul din tine să
 descifrezi Eul și descifrându-L
 să pricepi că ai devenit Tu – Tu-ul înțeleptit de
 anevoioasa de sine cunoaștere
 recoltată după ce în tine se înstăpânește pustiuul –
 sfântul lăuntricul însinguratul
 pustiu Fericit cel care după războiul cu sine rămâne
 supraviețuitor... Învingătorule!...

TRUPUL CARE MĂ NAȘTE

Mohorâtu-m-ai cu fiecare nesomn veștejit cu fiecare
 imaginară vertebră a
 scheletului dorului – ulterior descărnat – ispitit istoric
 de iluminarea falsului
 Schit al însingurării în care orbește credeai ca într-o
 catedrală de solzi
 fremătători așteptători să te îmbrace - precum un
 frac nobiliar de negură
 înluminată adăpostește zgura din mine – Atâta
 dragoste șiroiește în mine precum
 răbdarea înțelepciunea în broasca țestoasă O
 Doamne laudă trupului
 hercinic care continuu mă naște limpezit în nervurile
 tăcerii sfinte precum ochiul
 naște o lacrimă de sânge în ziua de Paști vindecător
 prelins pe pagina cerească...

(Din vol. "Tâlcuirea șoaptelor deltei")

Luca CIPOLLA

- Italia -

Luca Cipolla - poet, 36 de ani, locuiește la Cesano Boscone - Milano.

Scrive versuri din adolescență, iar din anul 2003 studiază limba română. În afară de colaborarea specială pe care o are cu revista "Boema" a mai publicat și în alte reviste literare românești. Este și un cunoscut traducător de limbă română.

Psicosi

Lasciai lo zaino
ov'è il camino
e fissai un limbo di trascorsi,
lì i sogni eran reali
e la realtà una mia invenzione.
Il cherosene lento bruciava
la fiamma,
così come la logica d'un bimbo
non si capacita del carbone
a Natale

– non senti niente
e la terra diventa pane
quando più non rifletti
il volto d'un senso nascosto.

Lampadina

E pure esterno da un idioma italo-ghego,
sento la riva dell'Eire,
7 colpi sordi di fucile
ed un corpo trasmigrato il mio
davanti a un muretto
sulla rogia vecia,
gente stupita, lì ancora
nell'agonia dell'ultima notte,
lenti e canocchiali, quale età,
l'uomo nei pressi di Saturno e noi a contemplare,
a occhio nudo?
Due poli, una sola resistenza,
ma è quella che ti nasce,
propaggine tra gli opposti
che genera la vita
e vita, sempre.

Abbandono

Scorron stranieri
Su teli viscosi,
Istanti come formiche
E parole mosche
Nel lento divenire
Del microcosmo assorto
Dove bene e male
Leniscon i sensi
E mietono ideali di vita nuova.
Il cuscino è un sasso
E la tua mente ha già
un amico nuovo
nella terra
che suda latte.

Psihoză

Îmi lăsai rucsacul
unde e șemineul
și mă uitai fix la un limb de trecuturi,
acolo visele erau reale
și realitatea o invenție a mea.
Kerosenul încet ardea
flacăra,
așa cum logica unui copil
nu înțelege cărbunele
de Crăciun

– nu simți nimic
și pământul devine pâine
când nu mai reflectezi
chipul unui simț ascuns.

Bec

Și chiar străin de un idiom italo-gheg,
aud malul de Eire,
7 lovituri surde cu pușca
și un trup transmigrat al meu
în fața unui zid mic
peste rogia vecia,
lumea surprinsă, acolo din nou
în agonia ultimei nopți,
lentile și ocheane, ce vârstă,
omul lângă Saturn și noi contemplând,
cu ochiul liber?
Doi poli, o singură rezistență,
dar e cea care te naște,
butaș printre opusuri
ce generează viața
și tot viață.

Abandon

Trec străine
Peste pânze vâscoase,
Clipe ca furnici
Și cuvinte muște
Într-o devenire rară
A microcosmomului absorbit
Unde bine și rău
Alină sensurile
Și seceră idealuri ale vieții noi.
Perna e o piatră
Și mintea ta are deja
un nou prieten
în pământul
ce transpiră lapte.

Dumitru ANGHEL

ENEIDA FANTASMELOR
de Marina Raluca BACIU

Volumul de versuri „Eneida fantasmelor”, Editura „Armonii culturale”, Adjud, 2013, 80 de pagini, marchează debutul de librărie al unei convingătoare poetese de nici 16 ani, *Marina Raluca Baciu*.

Cu o *Prefață*, „Epopoea visului împlinit”, semnată de doamna Mariana Vicky Vărtosu, cartea nu este organizată editorial pe o structură, pe niște capitole tematice, dar poezia este susținută valoric de o stranie și benefică unicitate ideatic-sentimentală, care îi asigură un timbru original, inconfundabil, pe un flux liric ca un *tutti* armonic, pe o *gamă* cu o muzică lăuntrică și cu impresii sculptate în cuvinte.

Sunt 66 de poeme scrise într-un fel de transă de frenezii lirice, cu o *prozodie* cam în afara reperelor și experiențelor adolescentine, aparent nedefinită, dar sigur pe coordonate moderne, incerte și ele, cu accent pe căutarea unei formule proprii, unitară sub aspectul echilibrului venit dinspre un EU liric surprinzător de matur pentru cei 15-16 ani ai autoarei.

Marina Raluca Baciu scrie versuri de parc-ar fi trecut abrupt de la vârsta gânguritului și a jocului cu păpușile Barbie la anii adolescenței rebele, într-un marș triumfal spre tinerețea impetuoasă, agresivă și ușor inconștientă a... „frumșilor nebuni ai poeziei”, atenuată de un sentimentalism melodios și o stare de perpetuă grație.

„Eneida fantasmelor”, o carte de debut editorial, așadar, după exerciții de virtuozitate lirică presărate prin pagini de reviste literare, concursuri și festivaluri, încununată de diplome, premii și recunoașteri oficiale ale unui talent în devenire; o carte de poezie a unei adolescențe tumultuoasă dar cu acorduri de echilibru dintr-un *Studiu pentru pian* de Claude Debussy, ori cu arpegii romantice, grațioase, dintr-un spectacol coregrafic pe muzica lui Ceaikovski; un exercițiu liric parcă prea grav, prea grevat de dileme existențiale.

Poeta Marina Raluca Baciu își dezvăluie cu rezerve decente și un comportament elegant toate frământările și nedumeririle izvorâte din senzații fizice și morale nemijlocite într-o dinamică remarcabilă, de parcă o cohortă de spiriduși, neprietenosi uneori, blânzi și afectuoși alteori, i-ar direcționa sentimentele spre o maturitate provocatoare: „Nu pot să închid ochii, / Simt cum focul lor căprui / îmi invadează mintea” („Amurg”, pag. 10).

Parcă ar scrie poezie... „după ureche” (!), dar o ureche muzicală, cu exerciții de pian, pe strune de vioară acordate în *La impetuoso*, după acordajul în dezordine armonică al orchestrei, și strigă în gura mare toată încrâncenata sa nonadeziune de adolescentă rebelă: „Din pricina / unei semințe negre / m-am înecat și / n-am mai putut scoate / un cuvânt” („Semințe”, pag. 22).

Deși o impardonabilă comunicare cu o vârstă pe care n-are cum s-o înțeleagă, după regulile implacabile ale biologiei, o face pe domnișoara

Raluca Baciu să gândească nostalgic un viitor incert, fie și romantic, sau altruist din perspectiva unei elegante comunicări cu maturii și experiența acestora: „Când spui că «*miroase a toamnă*» / Tu te gândești doar la trecut / Și niciodată nu pricepi / noul început... vânt tomonic ce ești! / Treci nepăsător pe lângă pomii bătrâni / și nu te doare cum i-a durut pe ei / viața” („Miroase a toamnă”, pag. 14); pentru că „Toamna e parfumul lacrimogen / Tainic îmi șoptește o poveste de iubire / Și-o desenează / iar” („Cromatică”, pag. 15), ca o creionare fugară, impresionistă, asociativă de tânăra bine crescută, manierată.

Chiar și-atunci când este de-o seriozitate și de-o maturitate... „suspecte!?” pe care nu i le contabilizez în deficit valoric, ci ca pe o reacție de adrenalină în doze homeopatice, din care nici ea nu mai înțelege nimic: „Robotici inventăm coregrafie. / Faci niște pași pe-optimi, / te bâlbâi în cuvinte scurte, iar ochii îți transpiră abundent, / încât oglinzile, privind, se neacă în căldură / Și fiecare pas, vrei să-l botezi cu denumiri ciudate. / Numești: «Chestia unu și chestia doi» / Normal te contrazic, adăugând-o și pe-a treia” („Chestia unu cu chestia doi – fără chestia trei”, pag. 20).

Din aceste motive și din alte câteva, pe care nu mi le explic (!?), sunt tentat să-i atribui tinerei poetese un început de... „*gripă de comunicare*”, iar cauzele le-aș transfera spre cei din jur, care-o iubesc sincer pe Raluca, dar nu-s în stare să-i gestioneze rezervele de potență creatoare fără ingredientele sentimentale în exces, și-atunci *reacția*, cinstită, curată, angelică a puștoaicei de doar 16 ani este pe măsură: „Pe strada unde-am devenit copil / galopez înapoia prezentului / ... / Galopez

(continuare în pag. 9)

Înainte trecutul / ... / Alerg pe strada / unde-am redevenit copil / și văd o umbră vagă în timp / în uscăciunea vremii. /... / Sunt o floare fumegândă / într-o ultimă secundă / de viață muribundă... / Mă sting fără tine / Copilărie!" („Strada copilăriei”, pag. 23). Un excelent poem, de-o franchețe și-un lirism în travesti..., de-o matură atitudine, ca o veritabilă „*Ars poetica*” de creație literară și de afront estetic convingător pentru intrarea în rândul celor mari, cu fruntea sus, cu modestia și, în egală măsură, cu aroganța unei generații de poeți foarte tineri, care au înțeles că literatura de calitate, chiar cea protestatară, nu se face prin atac la civilizație, ci prin puterea argumentului elegant.

Marina Raluca Baciuc... „se joacă de-a vârsta matură” și-o face cu grația inconștienței sincere izvorâtă, neprogramat, dintr-o inteligență nativă și dintr-un potop de aprecieri din care a înțeles că este frumoasă, deșteaptă, talentată și cu un viitor pe măsură! În consecință, s-a luat în serios și a scris o poezie din care decurg, de la Shakespeare încoace, toate nedumeririle, dilemele și alternativele unui Hamlet nemuritorul: „A fi / Sau a nu fi / O algă...” („A fost odată și încă tot mai este...”, pag. 28), deși Raluca Baciuc nici nu-i prea vine să creadă că ea s-ar afla în mijlocul atâtor... „povești” despre lume și viață, despre adevăr și minciună, despre toate... „prostioarele” oamenilor mari, și-și asigură un „*alibi*” de toată frumusețea și de toată credibilitatea ingenuității sale: „Aș putea să mint cu glasul... / dar să jur strâmb în fața inimii, / Nici când!” („De-aș încerca să mint”, pag. 34).

Poezie de-o inconștiență angelică, pe care nu i-o controlează nimeni, pentru că... „pică bine!”, pe un experiment de sensibilitate educată și cu adrenalină artistică în exces, și cu „frâne” tradiționale care, sper, „să nu-i taie aripile!”. Mai ales că eu, cu... „*aerele*” mele de critic literar, drept și imparțial(!), n-aș putea suspecta un copil, o fetiță talentată și sinceră de nici 16 ani, de efecte poetice epatante prin artificiu și patetism, când afirmă ritos: „Cu brațele-mi atinse de vârful soarelui, / îmi contopesc celulele moarte ale pielii cu arsele fire de nisip, / În pumni țin o inimă cu vârful spre stânga / care pompează iubire în corpul meu inert / pe ritmul gândurilor / pe care mi-aș paria și ultima fărâmbă de viață” („Revoluția iubirii”, pag. 40), ca o romantică delectare, pe o linie melodică din oratoriul „Romeo și Julieta” de Hector Berlioz, și-i acord poetei Marina Raluca Baciuc circumstanțele favorabile ale unui registru stilistic numai al său. Ba, chiar își imaginează orice, nu numai *visuri* frumoase ci și *vise-coșmar*, că doar are tot timpul înainte, și „*plusează*”, ca-ntr-o secvență de Cazinou, pe „*miza*”-ultimatum a... „*secunde*” biologice a omului pe planeta Pământ: „Citesc... / poate visez, / poate valsez / în zeci de rânduri, / unite într-un vers / pierdut în cea din urmă roadă, / ucisă-n taina cea mai dulce / ce-și va petrece veacu-n timpu-ți / aducător de moarte” („Moarte surâzândă”, pag. 47).

Iar la o lectură de prim contact, poezia domnișoarei Baciuc surprinde printr-o... „seriozitate” din zona unei orgolioase... „neglijențe studiate” (!?), cu accent pe „ce-o să-mi faceți!”, că doar „am dreptul

să fac ceea ce vreau cu gândurile, sentimentele și toate visurile mele...” și... „ia, mai lăsați-mă în pace!”, pentru că: „Pășesc pe-un ring întunecat, / Ating podeaua. / Simt iarba, tac și fac / Pași mici, în cerc, / dansez rotit, sincron, / și cad... / Privesc o stea... / Un corp ceresc, / ivit din mintea mea rotită” („În Calea Lactee”, pag. 55).

Și pare foarte revoltată că nu este luată în seamă, că oamenii mari nu sunt lângă ea: „...acolo unde nu știi să mă duc” și „Nu e nimeni aici să se întrebe ce-i cu mine” („Îngerul”, pag. 59), deși știe, simte că are toate drepturile și toate nevoile din lume, pentru că: „Alerg spre Chemare. / Mă strigă viața care e mult, / mult mai rapidă” („Maraton”, pag. 61).

Poetesa M.R. Baciuc are și o părere proprie și foarte nostimă despre ideea de *vis*, nu în sensul *oniric* al alternativelor fantastice, ci în ipostaza unui tip de atrofiere venită dinspre o evoluție mai mult biologică decât temporală: „Când vine toamna, se spulberă visele / Timpul le roade irișii de aur” („Visele cresc în copaci”, pag. 62), dar ia în calcul ideea unui ciclu al speranței astronomice: „Visele s-au dus demult / Iar nimeni / Dar nimeni / Nu le va duce dorul / până la primăvară” (Ibidem).

După „lecția” despre *vise* sau *visuri*, de două poeme, de care aminteam mai sus, urmează altă... *lecție*, bine învățată de eleva Baciuc Marina Raluca, din clasa a VIII-a B, „banca de la geam”, la ora de dirigenție și lecția de limbi străine, de fapt un subterfugiu poetic, liric, de examen... „de-a viața luată în serios”, cu dileme existențiale mult prea în avans pentru vârsta poetei: „Viața, Moartea, Ura, Inima, Iubirea”, scrise toate cu orgolioase și docte majuscule, de parcă ar fi chiulit de la orele de gramatică: „Brusc mi-am amintit: Dacă Viața și Moartea sunt sinonime, / Atunci și Iubirea e soră cu Ura, / Născute de o mamă – Inima – cu patru pânțele, / Pulsând roșia viață prin mine” („Lecția de limbi străine”, pag. 64).

În ciuda unei lipse de structură organizatorică din partea Editurii, pe care o semnalăm la început, volumul de versuri „*Eneida fantasmelor*”, un titlu de carte puțin pedant, cam sofisticat, ușor prețios !?, semnat de Marina Raluca Baciuc, este salvat de o instinctuală marjă de protecție din partea poetei, care-și ordonează, inconștient, probabil, fluxul tematic al cărții, pe teme și profile lirice, ca, de pildă, în poemele: „*Un doctor*”, despre care nu are o părere prea bună: „Păcat că tu nu știi să citești în versuri... / Ai fi înțeles ce înseamnă să citești în versuri, / și ai fi învățat să vindeci...” (Op. cit., pag. 72); „*Actorul*”, pe care-l sfătuiește să-și schimbe, la fiecare spectacol, și masca, și machiajul, și replicile: „După un timp, ți se învechește masca / Și alta se arată, / învelită în petale, / mai rezistentă, / prin care minte mai ușor” (Op. cit., pag. 73); „*Carul mic*”, în dialog cu un confrate în ale poeziei: „E noapte și mi-e dor

(continuare în pag. 10)

de șoapta verii / Am replicile tale să-mi țină de urât, / dar poezia ta nu e aceeași” (Op. cit., pag. 74).

Își face și un... *testament* sentimental, de har poetic și de atitudine civică, morală, profesională, un „*testament*” cam în afara coordonatelor vârstei sale, un fel de *curriculum vitae* artistic, orgolios și puțin de paradă, una de vârstă agresivă, cu adrenalina din dotare: „Voi renaște din suferință, / îmbrăcată în versuri / Și-mi voi face din lacrimi / hohote de râs, / și poezia va renaște, / pentru că eu am râs / în niște versuri naive” („*Testament pentru viață*”, pag. 75).

„*Eneida fantasmelor*”, o carte de poezie născută din duișia *doinelor* românești, din universul copilăriei eterne a lui Nică al lui Ștefan a Petrei Ciubotariu din Humulești, din „veșnicia satului” filosofului ardelean, din universul rural al lui George Coșbuc și pe matricea idealurilor naționale cântate de Octavian Goga; o carte de versuri cu o structură prozodică modernă, care-i dă prilejul tinerei poete Marina Raluca Baciuc să se exprime liber, fără constrângeri de vreun fel, ca o atitudine rebelă de... „fată mare”, care vrea să se mărite din dragoste pentru poezia-poezie și nu din constrângeri de vreun fel.

Și, ca tot „*trusoul*” sentimental și liric să fie pe măsură, poeta Marina Raluca Baciuc a mai adăugat versurilor sale și șase crochiuri grafice, ca niște *graffiti* provocatoare, o pată de culoare și o simbolistică în acord cu tumultul nestăvilat al poeziei sale.

TREI LACRIMI. POVARA AMINTIRILOR CE VOR VENI de Corina PETRESCU

Volumul de versuri „*Trei lacrimi. Povara amintirilor ce vor veni*”, Editura Citadela, Satu Mare, 2013, 128 de pagini, semnat de scriitoarea Corina Petrescu, cuprinde 81 de poeme, cele mai multe de mare întindere față de lirica standard, fără vreo încadrare pe capitole tematice, cu o prozodie individualizată pe o formulă literară, și riscantă, și sfidătoare, dar, cu certitudine, „asul din mânecă” al profesoarei-poete.

Sunt poeme lungi, foarte lungi, arborescente, planturoase, largi volute de *eseuri* epico-lirice cu întâmplări și frământări existențiale, „*povești*” (!?) de tot felul, idile cu „*parfum*” neoanacronic, ca la Costache Conachi sau Ienăchiță Văcărescu, dar și de secol XX european, romantic, ori cu nuanțe de simbolism minulescian, cu accente îndrăznețe de la Nichita Stănescu ori pe portative cu *bemoli* din Marin Sorescu sau Ștefan Augustin Doinaș, și cu decența și originalitatea propriei formule literare, poezia doamnei Corina Petrescu: „Nici cântec, nici moarte, / Nici zgomot, nici tăcere / Această trecere de la prezență la neant, / De la vacanță la vid, de la / Melancolie la nimicul absolut” („*Cântec mut*”, pag. 19).

De altfel, cam aceștia au fost parametrii artistici, ai profesoarei Cornelia Bălan Pop încă de la debutul editorial cu volumul „*Pentru că tu existi*”, Editura Timpul, Reșița, 2001, urmat de cartea

Boem@ 7/2014

CORINA PETRESCU

TREI LACRIMI. POVARA AMINTIRILOR CE VOR VENI

Editura CITADELA
Satu Mare · 2013

„*Creion*”, Editura Citadela, Satu Mare, 2009, și în câteva Antologii colective ori în reviste literare din țară și străinătate. Cu pseudonimul literar Corina Petrescu, a semnat și importante traduceri, în și din limba franceză, care alături de propria creație lirică i-au adus numeroase și valoroase premii literare.

O poezie atipică, cu inovații prozodice îndrăznețe, așadar, de tipul *caligramelor* („*calligrammes*”) lui Guillaume Apollinaire, ideogramele lirice rezultate din asociația posibilităților figurative ale versului cu caracterele tipografice, „în care prezența unei expresii poetice și grația simbolică a desenului se găsesc reunite”:

Douces figures poignardées
 MIA MAREYE
 YETTE LORIE
 ANNIE et toi MARIE
 o où êtes-
 vous vous ô
 jeunes filles
 MAIS
 près d'un
 jet d'eau qui
 pleure et qui prie
 cette colombe s'extasie

(„*XX e siècle*”, Collection Littéraire, Lagard et Michard, Paris, pag. 51) („*La Colombe poignardée*” - G. Apollinaire);

În fiecare zi ne dorim să rămânem undeva, pe loc, dar
 În fiecare zi distanța se micșorează inevitabil,
 Iar noi ne bem obișnuita ceașcă de cafea
 Fără să știm dacă ne este dat
 Să o mai terminăm o dată
 (Și încă o dată)
 Sau nu.

(„*Ceașca noastră cea de toate zilele*”, pag. 23), formulă prozodică pe care am întâlnit-o și în cartea de poezie „*Condominium*”, semnată de poeta brăileană Luminița Dascălu.

(continuare în pag. 11)

În ciuda tuturor acestor posibile... ingrediente de paralelism literar, prozodic mai ales, poezia scriitoarei Corina Petrescu rămâne una numai a sa, savuroasă și-ntr-o stare de permanentă grație, cu un lirism rezultat dintr-o atitudine generoasă și o emoție sinceră, în poemele cu *dedicații*; o poezie aflată permanent sub semnul unor crispări sufletești, dilematice, contradictorii și de-o mare neliniște artistică: „Poemele mele - / Coșmaruri din miezul / Luminii / Și care / Încep în fiecare zi / Cu încăpățănare / Și fără certitudinea / Că se mai și termină vreodată” („Neliniște poematică”, pag. 10); iar *frica*, sentiment omenesc primar, instinctual, incontrollabil, este dramatică, spectaculoasă: „Se năpustesc spre mine / Torente, hiene, ciocârlii, / Și strigă că-s ultima mea șansă / La nemurire” (Ibidem).

Ar putea fi un tip de... *răsfăț*, de ingenioase raționamente, de mimare a unor prăpăstioase întâmplări esențiale, mai mult de paradă, decât evidente: „Ezit în fața ușii acestei colivii, / Să intru, să nu intru, să pot s-aleg, să nu-mi / Transform în scrum aripile firave...” („Balans”, pag. 11), dar există atâta disperare în poezia din volumul „*Trei lacrimi. Povara amintirilor ce vor veni*”, încât parcă prea trist este sunetul clopotelor speranțelor pierdute: „Visele rămân singura speranță... Dar vor veni? ? Le vei trăi? Le vei uita în zori?” („Nefirescul firesc”, pag. 13).

Într-un registru emoțional greu de stăpânit, există în cartea doamnei Corina Petrescu o înverșunată apetență spre dedicații sentimentale pentru părinții, Gheorghe și Rozalia: „Vă fie somnul lin / De lumânări vegheat, / De floricele de pământ, / Părinți ce ați plecat...” („Pentru părinții mei”, pag. 82); pentru copii, Sabina: „La mulți ani noi îți spunem, cu toții îți dorim / ... / Adăugând urări la aniversare / ... / Nimic nu-ți stea în cale și să nu-ți fie greu / Ani mulți, Sabina-Oana, succes și sănătate!” („De ziua ta”, pag. 42); și Cosmin: „Deschide ușa și pășește vesel / Că viața este cel mai dulce dar. / Un munte dacă ți s-ar pune-n față, / De greutatea lui să n-ai habar” („Doar atât”, pag. 45); ca și pentru Tatiana Stepa: „Tu cântă și-auzi-vom / Din ceruri, vocea ta / Tu cântă, TATIANA, / Noi nu te vom uita” (pag. 33), sau Adrian Păunescu: „Nu înțelegi că, dacă pleci acum, / E preantuneric, prea de dimineață, / Cui vrei să lași RUGA PENTRU PĂRINȚI? / E prea puțin să ai numai o viață” („Încă o viață”, pag. 58); și chiar o poezie în limba franceză, dedicată lui Raphaël Ntamack: „Bobo c'est parfois toi, / Bobo c'est parfois moi, / Bobo nous fait pleurer / Si l'on veut exister” („Bobo et son histoire”, pag. 32); adică peste 20 de poeme, ușor patetice, naive pe alocuri, dar cu sentimentul unei identificări a poetei cu cei care-i compun o biografie de suflet, cu o notă ușor melancolică, sinceră și spontană.

Poezia Corinei Petrescu este și un perpetuu protest împotriva a toate și a atâtor rele din lumea aceasta, care nu pare a fi pe măsura echilibrului și a ordinii; *rele*, pe care le adună în *albul* rece al iernii, pe un pretext reportericesc și pe structura versificației sale de proză lirică pusă pe muzica lui Vivaldi: „Dacă toată indiferența umană ar fi înlocuită cu / «Anotimpurile lui Vivaldi», / Dacă primăvara ar fi ca a lui, / Dacă iarna ar fi doar iarna vivaldiană / Omul acela ar

sta într-un fotoliu comod” („Compassiune”, pag. 38-39).

Poemul „Celui vinovat”, cu 12 strofe, ca-trene în stil clasic, este un aspru, un vehement rechizitoriu la adresa... „politicii” de spoliere a situațiilor din țară, după aderarea la U.E.: „Părinții pleacă-n alte țări / ... / Și lasă pruncii-nlăcrămați... / ... / Prin școli, doar vântul cel pribeag / .. / Cultura este la pământ” (Op. cit., pag. 34-35).

Cum nu prea are răspunsuri la astfel de întrebări și dileme civice, echilibrul vine din alte gânduri în derivă, nostalgii idilice, povești de dragoste și o întregă teatură sentimentală încheiată cu vindicativa și dintotdeauna „declarație de dragoste” de-o simplitate angelică: „Doar lângă tine / Pot să stau / Fără să simt / Că mi-e frig / Că mi-e teamă, / Că mi-e... dor”. („Februarie”, pag. 49).

Există în poezia doamnei Corina Petrescu, încă din titlul cărții sale, un sindrom al tristeților de tot felul, al eșecurilor... „din te miri ce!”, de parcă toată lumea aceasta este făcută din prăbușiri, dezastre și o banalitate sinistă, monstruoasă: „În fiecare dimineață rămâi cu gânduri / Din care, nu știu de ce / zâmbetul / Este din ce în ce mai rar” („Inutil”, pag. 53); ca o patologie a unei tristeți, pe acorduri nostalgice de Chopin, accentuate de alternative în care nu mai încap nicio speranță, nici un echilibru: „Exaltare / Și moarte / Aripă de fluture / Foame de vultur / Lumină / Nelumină / Viață și / Neviață” („În pași de vals”, pag. 57); încât pare că nici un S.O.S. nu mai poate salva „corabia” eșecului total: „Buimac, stai și ascultă zgomotul lumii / Și vrei să pornești / Încotro? / Mai ai unde? / Spre ce și spre cine? / Spre cine / Și / Spre / Ce?” („Încotro”, pag. 60).

Plânge poeta, plânge pe ritmul ca *de toacă* al unui „*pas de deux*” nefericit, marcat de-un incredibil joc al nenorocului („Joc”, pag. 62). Există perpetuu un nucleu emoțional imaginativ: „Scăldate sau nu în regrete, amintirile / Ne înconjoară, pun stăpânire pe noi / ... / Se pun de-a curmezișul timpului / Și prind viață când nici nu te aștepti” („Lumini de lumânări”, pag. 66), și o imensă tristețe picură constant pe o conștiință dominată de trecerea timpului, biologic, nu cel astronomic, pe o viziune și o perspectivă dominate de *gri*, deoarece: „O înțelegere cu timpul iese din calcul / Încă de la început...” (Op. cit., pag. 67), iar totul nu-i decât: „Un țipăt, o lumânare, o amintire...” (Ibidem), ca o deziluzie învăluitoare și sacră.

Laitmotivul *lacrimilor* pe caravana timpului și cu spectrul *amintirilor* se află sub povara lumânării, simbolul creștin al „Judecății de Apoi” și al purificării prin foc, în acorduri liturgice ale unei *Missa* preclasice din muzica de cor a lui Palestrina, ca niște „Zgomotoase furtuni / Ce vor zgâlțâi totul din temelii / ... / Durerea / Va fi mai presus de glas” („Măine”, pag. 70); cu tristeți de toamnă... bacoviană, ca un dangăt de clopot: „Câte amintiri

(continuare în pag. 13)

Petre RĂU

Rostirea până la capătul lumii[**Constantin Stancu – Etemenanki (Ultima săptămână)**,
Editura CronoLogia, Sibiu, 2014]

Volumul de versuri "Etemenanki (Ultima săptămână)", întrucâtva insidios și apocaliptic intitulat, semnat de Constantin Stancu a apărut la editura CronoLogia din Sibiu în anul 2014. Spun oarecum apocaliptic intitulat pentru că eu chiar la apocalipsă am crezut că face trimiteri titlul, înainte de a desfășura cartea.

Explicația pentru acest titlu este însă plasată de autor în chiar cuvântul de început al volumului, denumit "Câteva cuvinte". Aflăm astfel că: "Oamenii de știință au constatat că resursele planetei pentru un an se sfârșesc în luna septembrie. / A existat o ultimă săptămână pentru lisus în care a lăsat lumii câteva principii esențiale, cu toate că știa că într-o vineri va fi dat la moarte, apoi a urmat duminica... / Etemenanki - „Clădirea platformei de temelie a cerului și a pământului al cărei vârf ajunge în cer” sau "Clădirea al cărei vârf este în cer" (limba sumeriană) - Dicționar biblic, Editura „Cartea Creștină” - Oradea, 1995, p. 119 (Babel, turnul - „poarta zeului”).

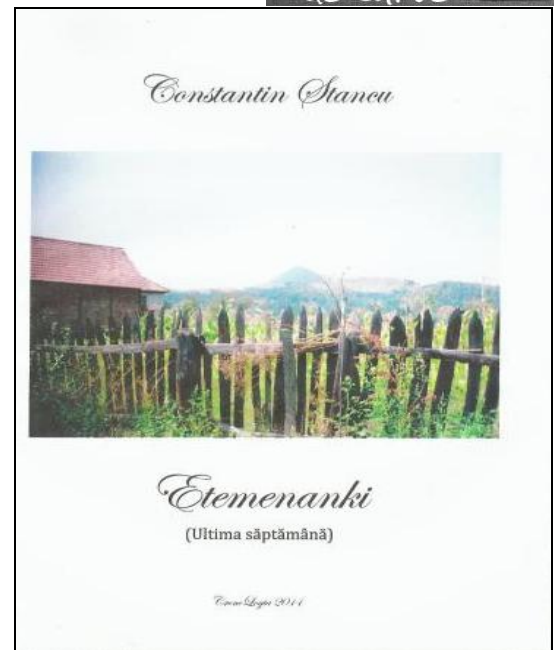
Personal cred că nu era necesară această notă de clarificare, luând în considerare că unele nuanțe pe care le întrevăzusem inițial mi-au fost cumva atenuate, dar și varietăți de sensuri noi, pe care aveam să le descopăr de-a lungul lecturii, care nu prea au ceva în comun cu cele la care face referire explicația.

În creația poetică a autorului (și mă refer doar la cea prezentă în actualul volum) se produce un contact direct al eului liric cu lumea înconjurătoare, prompt și cu acuitate, încât reflectarea acesteia ia uneori accente care nu par să fi trecut prin filtrul rațiunii poetice și canoanelor artistice. Dar asta poate fi o falsă impresie, e posibil ca la Constantin Stancu materialul folosit să se afle întotdeauna sub control. Pentru că, nu rareori descoperim un realism în care poetul se simte implicat și mereu responsabil, dublat de o hipersensibilitate și o nostalgie de care el, poetul împătimit, nu reușește să se lepede nici atunci când o face cu ostentație: "*Trec pe această potecă, nu-i a mea, / dar o fac să fie a mea, / ajung acasă și camera fără de uși și ferestre / se deschide miraculos, / intră în ea pruncul, adolescentul, fiicăul, bărbatul matur, bătrânul / sunt prezențe în prezența continuă...*" (Carnea prezențelor).

Am întâlnit o serie de poeme remarcabile, și mă grăbesc să menționez câteva: "Istorie", "Pământ și gigabytes", "Sfârșitul lumii", "Camere melodioase pentru scribe". Am constatat totodată și faptul că avem de-a face cu o titulatură a poemelor a cărei cheie nu am putut-o desluși decât după parcurgerea completă a volumului. Dar poate că asta a fost și dorința autorului, să fie un pic mai ermetic, ceea ce, nu pot să nu recunosc, în poezie prinde adesea. În plus, am remarcat și utilizarea unor note de subsol (obsesie a autorului pentru claritate?), mai rar folosite în poezie.

Mai puțin obișnuit ar fi însă faptul că foarte des versurile din volum sunt terminate prin virgulă (,), ca și cum trecerea la versul următor nu ar avea nevoie de o respirație și ar fi neapărată nevoie de acest semn de punctuație ca să confirme asta. La fel de straniu, de remarcat că mai toate poemele din volum se termină cu puncte de suspensie (...), sugerând că ar fi întreruperi în șirul gândirii/vorbirii, dând vaga senzație că niciun poem

Boem@ 7 / 2014

nu ar spune tot ce are de spus până la capăt.

Dintr-o oarecare imperfecțiune de aranjare a textelor în pagină, cartea ar putea părea că nu prezintă o anumită organizare. Dar asta iarăși e numai o impresie, întrucât în fundal vom descoperi că această rânduială există și este chiar una consistentă.

Retorica pendulează între ludicul expresiei, în special prin jocuri de cuvinte care nuanțează importanța ideii: "*fă-te gând, omule de gând...*" și interacțiuni metaforice care controlează coerența.

Din lungul poem "Cauți locul perfect: e ultima săptămână" spicuim versurile următoare, demne de remarcat: "*Cerul este umbra gândurilor / pe obsesia mineralelor, / acolo începe polenul lumii...*" (Cauți locul perfect: e ultima săptămână).

Totodată, în izul aproape inconfundabil ca de rășină adulteră dintr-o pădure seculară, trecând și peste o micuță coliziune sonică, în poemul "Ritual" (unul dintre poemele cele mai bune, după părerea mea) versul final se detașează de toate celelalte și se încuviințează pe sine: "*Până la urmă cineva va zice o vorbă, și va fi ziua dintâi...*", chiar dacă vocabular lăuntric este unul prea restrâns: "*Pentru ce mă urâți? / Pentru că sunt proprietar peste puține cuvinte, / dar și voi ați putea fi, dar nu le vreți*".

Poetul, ajuns la maturitatea creației, își asumă un rost și o anumită responsabilitate artistică și chiar socială, observând discret, dar categoric, materializarea ideii că suntem dependenți de tot ceea ce ne înconjoară, chiar și de visele care ne consumă cealaltă parte a existenței noastre: "*Materia precum o hemoragie în spirit, / suntem dependenți de censor, de magistrat, de copist, / plus femeile cu o mie de sâni, / compensând cei o mie de ani de singurătate*" (Bicicleta lui Picasso).

Într-un poem sublim în cvasitotalitatea lui, "Sfârșitul lumii", eul liric ne atrage atenția asupra fragilității timpului, în pas cu tot mai dese senzații ale deșertăciunii. Graba omului în mileniul trei, limi-

(continuare în pag. 13)

tele umane într-un univers deloc descifrabil, la care putem avea acces doar prin contemplație, sacrificiile zilnice, inclusiv cele pentru creație ș.a. sunt tot atâtea teme pe care Constantin Stancu le îmbrățișează, bântuit de metafore și de îngrijorarea inevitabilei descompuneri de mâine: „Nu mai avem timp! / Îmi spune academicianul, / vine sfârșitul lumii și / trebuie să stabilim / variantele și opțiunile în care lumea se va duce...” (Sfârșitul lumii).

Poetul este un etern căutător de nostalgii. Omul însă, după ce se lasă o vreme îndelungată adulat, pare să rămână definitiv închis între paginile unei cărți: „Cărțile, nesfârșitele cărți / citite într-o viață de om, cerșind alte vieți / pentru a învăța că sunt limite, pentru a se deprinde cu pustul, cu nisipul, / cu micile vietăți care trec neobservate / dar marchează cu veninul lor eternitatea.” (Cărțile).

Universul poetic al lui Constantin Stancu - cel puțin din ce ne oferă acest volum - este unul deloc ușor digerabil, creația sa urmând în mare parte o tentă filozofică neomodernistă și tinzând spre nuanțe mai greu accesibile. Dar nu e nici prea dificil să-i descifrezi sensurile ascunse ale viziunii și curajului abordării, să întrevezi rigoarea și luciditatea. Satisfacția lecturii este asigurată după ce cifrul a fost întrucâtva intuit și descifrat.

Poetul își alege cu atenție momentele când prezintă, cu sobrietate, ca pe niște răni deschise dezamăgirile și neputințele umane: „Păsările s-ar întoarce în prima zi a creației, / dar le împiedică aripile. /... / Omul s-ar întoarce la Dumnezeu, / dar îl împiedică trupul...” (Despre filosofi sau cărătorii de bagaje).

Fără a purta neapărat grija unei unități structurale a volumului, autorul se prezintă în postura de creator mărturisitor și ne expune viziunea sa despre viață, cu precădere despre o lume în care se manifestă pregnant scepticismul, o lume a crasei mediocrități, a invaziei imposturii și a anchilozării societății. Și toată drama trăirii se bazează pe o culme a aceea că fiecare lucru are un sfârșit, chiar și dacă acesta ar putea însemna un alt început: „Aventura începe / după ce flăcării au aruncat ultima fărâma de pământ / peste mormânt, / cu sunetul acela surd / din care au fugit miracole.” (Pământ și gigabytes). Autorul observă o lume care se metamorfozează permanent sub ochii lui, o lume aflată într-o confuzie de valori, căreia îi sesizează limitele și simte nevoia de a-i descifra incoerența.

Poetul, când cade în latura reflexivă, se vrea un fin iluzionist al actualității, trudind să scoată de sub mână poezia vieții de zi cu zi, ca s-o dăruiască cititorilor. El înregistrează astfel substraturi variate din lumea faptelor cotidiene, cultivând partea gravă din imaginea realului, prin ogindiri subtile, fără a diminua acuitatea percepțiilor. În fapt percepțiile alcătuiesc substanța din care se modelează metaforele, acolo unde acestea se susțin și ideatic: „Noi doi și cel de-al treilea, nevăzutul din cuib, / formăm întregul, / așa trecem de limita clipei, / ca săgeata prin ficatul porumbelului...” (Istorie).

Fără tonalități grave evidente, poezia lui Constantin Stancu rămâne o poezie a căutării și a nostalgiei, o poezie bine strunită ideatic, cu versuri îndrăznețe și rafinate, o rostire până la capătul lunii. Volumul de versuri „Etemenanki (Ultima săptămână)” poate fi o poveste de viață, una cosistentă, declamată iterativ la infinit.

încap într-o / Singură clipă / Câte bucurii, câte regrete imense” („Piatra”, pag.83). Peste toată această atmosferă de *gri* sufletesc, doamna Corina Petrescu găsește un moment de respiro, de echilibru, în *poezie*, pentru că: „Poezia / Este adevărul momentului... / ... / E cântec de sirenă și / Cântec de iubire” („Poezia”, pag. 87), deși relația cu aceasta este una de dependență, ca un drog, ca „un blestem” intelectual, deoarece: „Te pândește și te înhață / Și te transformă în sclav, / În sclavul ei / Și nu te iartă / Și nu te alintă / Doar îți ordonă să trăiești / Clipa / Doar pentru ea” (Ibidem).

Un „*respiro*” scurt, urmat de o rugăciune, pe un *canon* de „Tatăl nostru”, deși păstrează același puls liric și cu aceeași parametri melancolici, pe o nefericire perpetuă: „Te-am implorat să îmi mai dai binețe / Și bucuria de-A Fi pe pământ” („Rugă fără răspuns”, pag. 94), ca o degingoladă existențială în poezia, și în viața, și în toată ființa poetesei Corina Petrescu, în poemul „*Spini*”, caligrafiat în maniera caligramelor lui Apollinaire, de care aminteam mai sus, și păstrând dramatismul și toată „apocalipsa” unei existențe în derivă, al unui coșmar al... ființei și al neființei, de parcă s-ar fi terminat lumea: „Nimic nu se potrivește, nimic nu seamănă cu nimic /.../ De unde vin și cum voi merge mai departe? /.../ Mi-e greu să uit, nu vreau să uit / Coaja amintirilor nu se poate sparge /.../ Neliniștea nu există, dar nici liniștea” („Spini”, pag.101); ca o stare de dezastru existențial, inacceptabil, inexplicabil, inimaginabil, pe un *fiasco* generalizat: „Visurile mi le-am prins, toate, / În căușul palmei și, / Când am deschis mâna, / Un pumn de cenușă urât mirositoare / S-a strecurat printre degete” („Stare de fapt”, pag.103), ca o „Stare de neființă” (pag.104), asemenea tehnicii prozodice din Apollinaire:

Punct punct punct
Linie linie linie
Linie
În urma căreia pe ecran
Rămâne pulsând
Și
Țipând
Doar
O
Linie_____

Iar poemul „*Totuși*”, parcă ar rezuma tot zbuciumul sufletesc și incandescent al poetei Corina Petrescu, în ciuda oricărei explicații generatoare de lămuriri, pentru că prea patetic, prea în... „lacrimi”, prea în afara unui timp fast, și al unui „spectacol” al înfrângerii se află toată disperarea și o durere fără sfârșit: Cât de efemeră e viața... / Are doar câteva silabe și adesea / Nu mai apucă să se transforme în cuvânt ori / În fragmente de realitate” (Op. cit., pag. 108), pentru că nu se știe de unde atâta revoltă și-atâta dor de fericire neîmplinite: „Vor fi o altă ploaie / Și alte amintiri...” (Ibidem).

Volumul „*Trei lacrimi. Povara amintirilor ce vor veni*”, o carte de proză-lirică de dimensiunile unei poezii care... „pune probleme” (!?), ca un exercițiu liric, prozodic, programatic, nonconformist pe alocuri, dar cu grația sensibilității în impas și la limita elegantă a *eu-lui* sfidător!

Nina GONȚA

În târgul leșilor, despre filosofie și teologie

Ca-ntotdeauna Iașul găzduiește aproape zilnic o multitudine de evenimente culturale. Suntem la Muzeul Unirii, unde toate în jur ne amintesc de Marele Cuza Vodă, adunați astăzi aici cu o altă ocazie: 3 iulie, 2014, ora 17. Are loc prezentarea a două cărți unice în felul lor, edificatoare: „Petre Țuțea. Între filosofie și teologie” și „Fericirile monahului de la Rohia”. Ambele scrise de Cassian Maria Spiridon, poet și eseist român, unul dintre inițiatorii revoltelor anticomuniste de la Iași din 14 decembrie 1989, cetățean de onoare al municipiului Iași din 2007, membru USR, președintele Uniunii Scriitorilor din România, filiala Iași, redactor șef la “Convorbiri literare”.

Cătălin Jechen, directorul editurii “Doxologia”, care a publicat aceste cărți, prima - la sfârșitul anului 2013, iar a doua - în martie 2014, deschide evenimentul printr-un scurt cuvânt. Urmează o surpriză plăcută, cântă corul „Rezonans” de la Universitatea Națională din Cernăuți, Ucraina, venit în aceste zile, ca și alte multe formații corale din lume, la un Concurs Internațional ce se desfășoară la Iași.

Apoi, publicul ascultă relatările interesante, captivante, ale Părintelui, profesorului Gheorghe Popa, profesor pentru Strategie, dezvoltare instituțională și management calitativ de la Universitatea „Al.I.Cuza” din Iași și titularul disciplinelor “Teologie morală și Biotică creștină” la facultatea de Teologie ieșeană. În lumea acestor două cărți, în lecturarea lor, spune profesorul, nu putem intra decât în stare de neuitare, recunoștință și smerenie. Domnul Cassian Maria Spiridon nu le-a scris de pe margine, dinafară, ci din interiorul templului, edificându-se în ele. „Modul nostru de a gândi influențează profund modul nostru de a fi și de a trăi”, acesta este crezul distinsului profesor, pasionat de studiul teologic sistematic. „Dăruind vei dobândi”, este un alt crez al lui Gheorghe Popa, pe care l-a găsit și la călugărul Rohia, despre care se vorbește în cea de a doua carte, scrisă și

expusă audienței de către scriitorul Cassian Maria Spiridon.

În cadrul dezbaterii au mai luat cuvântul: Nelu Gavriluță, sociolog, antropolog și eseist, profesor universitar, doctor și decan la aceeași Universitate, facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice, din 2007 coordonator de doctorat în domeniul sociologiei, și Puiu Ioniță, profesor universitar la litere de la Universitatea “Al.I.Cuza”. Ultimul a disecat cărțile scrise de Cassian M. Spiridon din punct de vedere literar-artistic.

Ce spune însuși autorul, Cassian Maria Spiridon, despre cartea sa „Petre Țuțea, între filosofie și teologie”: „Pe gânditorul creștin care este Petre Țuțea, îl interesează doar sub aspect mistic *omul real* și faptele sale și aceasta numai atunci când „păstrează chipul lui Dumnezeu”. Omul bioistoric este „întristător”, creștinismul, în concepția gânditorului, este singura „religie a libertății”. Omul *autonom, nu cel real*, raportat la timpul segmentat istoric, este neliniștit prin vederea timpului „de punctarea sacră a sărbătorii”, cum la fel și spațiul viețuirii îi este lipsit „de punctarea sacră a templului”.

Dacă dorim să avem o explicație de unde vin căutarea, rătăcirea, neliniștea întrebărilor etc., Țuțea ne arată ca sursă inițială „păcatul originar”, păcatul biblic, iar toate suferințele noastre, după venirea Mântuitorului, nu sunt decât „rest de păcat originar”.

În cuvântul său, Cassian Maria Spiridon și-a adus aminte: „O editură mi-a propus să le ofer o carte de spiritualitate. Textele le aveam scrise mai demult. Sunt două cărți, exerciții de admirație pentru Steinhart și Țuțea. Eu i-am citit pentru că îmi erau dragi, dar antevorbitorii mei au văzut mai mult decât am scris eu...”

La începutul anilor `70, când l-am cunoscut pe Maestrul Petre Țuțea, eram student la Politehnica bucureșteană și frecventam, ca proaspăt aspirant la gloria literară, restaurantul Uniunii Scriitorilor din casa lui Sadoveanu, de pe calea Victoriei. Aici, în una din după-amieze, un bătrân înalt și falnic, cu, încă de pe atunci, o chelie glorioasă, a intrat perorând despre Sofocle... Am mai avut șansa, de câteva ori, să-i stau în preajmă. E drept, pe atunci nu realizăm dimensiunile reale ale gânditorului, și aceasta mai ales din lipsa posibilităților de cunoaștere a vieții, operei și poziției sale în cadrul generației din care a făcut parte... Repartiția de la terminarea facultății, undeva în nordul Moldovei, a întrerupt, practic total, legătura cu bătrânul Mastru... Ultima oară când am vorbit cu Petre Țuțea, acesta era la așezământul Christiana. Am discutat ultimele de-

(continuare în pag. 18)

Renata VEREJANU

Naiul unui neam

Lui G.Zamfir și V.Iovu

O, câtă solemnitate în bunătatea divină
A toamnei senine cu parfum de rai,
A celui care râde, de parcă se-nchină,
C-un zâmbet alb suflat în nai.

O, câtă măreție în sunetul care
Oprește potopul, oprește trădare
Și ține un neam unit, cine să știe -
Atât de frumos cântă un singur nai,
sau poate o mie...

Un foc ce a murit demult

Un foc ce a murit demult
În flăcări mari și arătoase -
El a trăit... ci pe ascuns
Murea, cât arse...

Aleea crinilor în floare

Aleea crinilor în floare
A revenit în pieptul meu -
În suflet soarele răsare
Cu dorul dat de Dumnezeu.

Aleargă fiul prin copilărie

Coboară ușa către pașii lini:
Aleargă fiul prin copilărie...
Mirare multă – ochii zilei plini:
La prânz eu torn surâs în farfurie -
Duminică servesc, și-n celelalte zile
Frumoși copii, și tinere copile...

Aleargă fiul prin copilărie
Și eu mă iau pe urma lui –
De după colț, prima iubire
Cu bunăvoința Domnului.

Pe treptele guvernului

Pe treptele Guvernului, aici
Coboară timid și tăcut
O melodie căzută în brânci
Și-n umbra ei – pianistul vândut.

Criterii

Tu ești ecoul gândurilor mele
Al nebuniei dulce înțeles...
Hai, spune, după ce criterii
Stăpânul umbrei mele te-am ales?...

Hai, spune, din tăcerea ta enormă,
În care toți chinezii nu încap
Și vântul își ia propria ta formă
De jos până la cap.

Tu ești ecoul gândurilor mele:
A celor pe care nu le-am spus...
Am surâs gândiri cât frunză și stele -
Surâde-acum în fața mea Iisus...

De viață

De viață lungă și frumoasă
Poeme talmăcesc în nopți -
Metaforă, fir de mătase
Tras tainic de părinții morți.

De viață lungă și frumoasă
Un cântec strângem între uși -
Amiezi senine se aștern pe masă:
Aud, se-ntorc pașii cei duși.

De viață lungă și frumoasă
Doi trandafiri culori adună...
O, Doamne, dragostea-ți revarsă
Pe casa mea, vatră străbună.

Nevăzutul

Respiră-adânc precum luna în mine
Ce luminează vieții pragul, tinda -
Mi-alunecă în ochi spada în suspine :
Dar sfarmă nu durerea, gândului - oglinda.
Din mine aripi se retrag înspăimântate
Uitându-și zborul pe-alături de străini -
Dacă ai fost, dacă mai ești pe-aproape,
Mă află, și mă smulge dintre spini...
Mi s-a părut glas cunoscut alături
Și m-am rotit cu sufletu- împrejur -
O vară-ntreagă cu o zi o măhuri
Când nu e visul cărui poți să-i juri...

Mă strigă careva dinlăuntru, insistent
Ca un triumf al vieții peste moarte -
Se sfarmă timpul ne-nchipuit de încet
Și intră în rana care ne desparte...

Cerul ochilor tăi

Am consumat bine cerul ochilor tăi,
N-ai să mă supui, ia aminte, acum
Pătrunsă-ntre-acești umeri grei
De scrum și de parfum.
Invidia cu unghii ascunse se-avântă
Și zgârâie lumina într-atât:
Fața icoanei e calmă și sfântă -
Mintea îi țâșnește pe gât.
Soarta mea, în ce joc te avânti?
Mi-e viața un singur minut...
Nici într-o cursă să nu mi-o ațâți -
Nici în viitor, nici în trecut.

Am consumat tot cerul ochilor tăi,
Am deschis vâpăile mahnirii...
Fapta singură înaintază întâi
Apoi își altoiesc spinii în noi trandafirii...

AI FRANCISC

Stare de fapt

Puteam s-o fi nimerit mult mai rău, dar am pus piciorul pe peronul gării, am urmat râul de oameni și am reușit să ajung destul de repede în stația de autobuze și taxiuri care ocupau de-a valma intrarea în buricul târgului al cărui format aducea cu o damigeană largă.

„Cu ce aș putea să ajung în centru?” am întrebat eu un cetățean care îmi rămăsese în apropierea reținei și omul îmi arătă cu degetul cârnăcior un autobuz care oprea între timp în stație sau cam așa ceva. Ar fi fost mai comod cu un taxi, dar îmi plăcea să îndur uneori și puțină suferință.

Cu secole în urmă aș fi fost bun de crucificat, dar acuma mă mulțumeam cu cafeaua și țigara, chiar dacă reclame idioate încercau să îmi creeze un sentiment de vinovăție care să mă determine să mă las de fumat. De cafea uitaseră deocamdată.

Ei bine, nu vroiam să las tutunul și nici el pe mine.

Urcam către centru pe artere largi care nu aveau să se blocheze niciodată, chiar dacă duceau către inima târgului.

Priveam decorul ca pe o expoziție care avea să fie uitată înainte de a fi ieșit. Păi atunci de ce mai priveam?

Dacă aș fi stat cu ochii închiși, precis că aveau să se găsească binevoitori care să mă întrebe dacă mă simțeam bine.

Șoferul răcni satisfăcut că ajunsese în centru, așa că m-am dat jos, bucuros că nu aveam prea multe bagaje de care să fi fost legat.

Ar fi trebuit să caut un lacto, dar am ajuns foarte repede la concluzia că o cafea mare ar fi fost mult mai potrivită să îmi taie senzația de foame - care la urma-urmei putea să fie doar poftă.

Subțirel fiind, mă simțeam mult mai bine decât burtoșii din jur care păreau gravizi de parcă se întorsese lumea cu fundu' în sus.

Am intrat în primul bar care mi-a apărut în cale, surprins de viața din interior care părea desprinsă de pe o altă planetă. Înăuntru nu era lume multă și eu aveam să mă prăbușesc la prima masă apărută în cale.

Chelnerița mi-a luat repede comanda, fără să pot vedea, din cauza semiîntunericului, dacă era tânără, frumoasă ori un soi de sperietoare.

Mi-a adus repede ceașca și tot atunci avea să mi se așeze la masă cea mai grozavă blondă pe care aveam să o văd în viață.

Mi-a sesizat imediat privirea mai puțin inteligentă care îmi apăruse între timp și a surâs, știind bine că ea era cauza.

Am tras primele două, trei sorbituri din cană fără să mai îmi dau seama că lichidul era fierbinte ca o caznă.

Nu eram sigur că avea să îmi răspundă în cazul în care aș fi riscat un dialog.

-Mă numesc Doru, și acuma și chiar și mult mai târziu. Vocea îmi ieșise afară fără siguranță și total lipsită de convingere. Cu prima ocazie aveam să îmi înghit limba înainte de a vorbi cu vreo fată.

-Aura, pentru toată lumea.

Îmi răspunsese. Părea o scenă desprinsă din facerea lumii.

-Dorești o cafea, am întrebat eu interesat de apariția unei relații, văzând că ea încă nu comandase nimic.

-O cafea te rog, am spus eu chelneriței care se lipise între timp de noi doi. Nu fusesem atent ca să văd dacă Aura îmi acceptase oferta, dar am încercat să o iau înainte și să consider a priori că avea să nu se opună.

Apoi își amestecă zahărul în ceașcă, făcând uz de gesturi calme ca o înțelepciune ancestrală. Cu o delicatețe, de îmi veni să o prind de mână, fără să mai țin cont de nimic altceva.

În jur dispăruseră mesele, muzica, musafirii. Mă privi adânc în ochi și mă întrebă dacă eram căsătorit și, mulțumită Atotputernicului, am putut să-i răspund că nu.

-Mă rog, îmi răspunse ea, te porți totuși ca unul care DA.

Fără să-mi dau seama, mi-am apropiat scaunul de al ei și de trupul care răspândea efluvii de apă proaspătă însetatului.

-Toți băieții se simt îndreptățiți să vină aproape de mine... Îmi observase deplasarea către ea.

Oare trebuia să-i iau încă o cafea, care să o determine să fie mai binevoitoare?

-Nu am văzut niciodată o ființă ca tine.

-Știu, mi s-a mai spus. Încearcă să fii mai original.

Să fi pierdut partida așa repede? Nici nu începuse bine competiția.

-Bine, n-am să-ți mai spun așa ceva, dar vreau, trebuie să fii prietena mea, și i-am luat mâna care i se odihnea pe masă.

Nu și-a tras-o înapoi, dar m-a privit zâmbind și mi-a spus că nu era ceea ce îmi doream eu.

-Cum adică, stai, că nu mai înțeleg nimic!

În jur începuse să se audă muzica din nou, iar în local să pătrundă încă zece consumatori. Începusem să văd chiar și exteriorul localului.

-Dragul meu, dragul meu copil, eu sunt o lesbi. Încă nu-mi părăsise mâna, la difuzor începuse un tangou deosebit de languros.

Iar afară tot toamnă.

(continuare în pag. 17)

Dezvăluire

Nu prea văd bine, dar asta nu înseamnă că am frână la gât.

Uitați-vă la franțuji. Zilnic o jumătate de vin și sunt merci bien. Unul obez nu găsești printre ei. Nici măcar unul ascuns.

Sau italienii. Cântă și dansează toată ziua de se cutremură pământul sub ei.

Așa că, mi-am zis că trebuia să urmez și eu rețeta asta plină de har. Nu a doctorului de transplant, un coreean zăpăcit, care n-a auzit în viața lui de alcool și îmi prescrisese un pumn de nasturi zilnic.

Nevestei nu i-am spus nimic, fiindcă m-ar fi consemnat în casă pe cel puțin o lună, ca să-mi treacă, chiar dacă era vorba de un tratament.

Așa că am pândit-o eu frumusețea și, în momentul în care a închis ușa în drumul zilnic spre slujbă, am înhățat repede telefonul și am chemat de primă urgență un taxi.

Deși cred că am greșit de vreo trei ori numărul până să o fac de-a binelea.

Șoferul mi-a răspuns adormit că OK, OK. OK-ul ăsta s-a transformat instantaneu într-o jumătate de oră, vreme în care îmi măsurasem aleea din fața casei de vreo douăzeci de ori. Și asta pe nevăzute.

M-a dus până la zece metri de magazinul de băuturi râvnite îndelung în tăcere. Vânzătoarea mă recunoscuse și era cu două sticle de Fetească în mână. Mă cunoștea și știa ce îmi doream. I-am dat banii, am luat sticlele și afară mă aștepta același taxi care mă adusese încoace.

Eu mă gândeam că dacă la moși ca mine le plăcea Feteasca, tineretul prefera de bună seamă Băbeasca. Ajuns acasă, am încuiat toate ușile și ferestrele, am închis toate aparatele care scoteau vreun sunet și m-am pus cât se poate de comod pe mijlocul canapelei.

Am destupat dopul încet, de parcă aș fi făcut amor și am inspirat adânc aroma licorii prescrise de Mântuitor.

Bine, bine, lichidul prescris de El fusese roșu, dar eu nu stăteam prea bine cu tensiunea, așa că trebuia să folosesc unul alb.

Am introdus vreo cinci înghițituri în gură, le-am plimbat de colo colo cu limba și viața începuse să devină tare trandafirie.

Cu ochii închiși.

La vremea la care apăru nevasta, terminasem o sticlă întreagă de doctorie pe care am ascuns-o strategic în spatele canapelei.

-Măi, tu miroși a vin, îmi spuse gura nevastei și în clipa aia mi-am bombănit lăcomia.

-Aș, am mâncat niște mere pădurețe. Ea mă aprobă tăcută, cunoscând aroma puternică a soiului respectiv. Redevenisem curat ca Lacrima lui Ovidiu.

Am mai vorbit împreună de una, de alta, am luat amândoi masa, după care s-a făcut întuneric. Venise vremea să ne culcăm.

La două ore după ce începuse toată lumea să sfoarăie, am luat sticla vinovată, am băgat-o într-o pungă de plastic, am aruncat-o în tomberonul de gunoi de afară, după care am pus cele două mâner de siguranță de pe exterior în poziție. Să țină capacul bine. Și ce noapte frumoasă și plină de liniște îmi stătea în preajmă!

Am oftat scurt și am intrat înapoi în scutece. Dimineată, același scenariu. Sărutul din program, închiderea ușii, plus plecarea la fabrică.

Eu am reușit să mai dorm patru ore suplimentare, până am fost trezit de soneria negresei care venea să-mi facă duș. Am râs îndelung împreună. Îmi spunea că nu trebuia să țin nicio supărare cu soția. Că trebuia să-i vorbesc frumos și chiar să-i fac un masaj în talpă în momentul în care venea acasă deprimată.

Mi-am luat la revedere de la boccie și mi-am propus să aplic cele învățate. Tovarășa de cameră intră înăuntru râzând și mi-am spus că începutul era bun și în momentul în care am dat să-i prind talpa dreaptă, s-a așezat pe fotoliu și mie mi-a făcut semn să iau loc pe canapea.

-Și, ia spune, mă întrebă zâmbind, cum e cu merele pe care le-ai consumat ieri?

-Două am mâncat, să trăiți!

Tonul vocii mele căuta să fie cât se poate de apropiat de neadevăr.

-Ia du-te un pic afară să-ți vezi cotoarele pe alee.

M-am ridicat, am deschis ușa și am observat că sticla mea stătea pe asfalt, pusă în așa fel încât să fie văzută din orice direcție.

Ratonii scosese sticla din tomberon și o puseseră în mijlocul drumului.

Sunt un om pașnic, dar de atunci mi-am cumpărat o pușcă și stau pe scăunel, așteptând ratonii să se apropie.

Bariera

Stăteam afară pe prispă și vântul bătea deosebit de romantic, dar nu mai avea ce să-mi ciufulească, fiindcă mai rămăsese doar chelia pe care aș fi dat-o relativ ieftin.

Când veneau fete, le povesteam că-mi salvasem familia dintr-un incendiu groaznic, dar pentru asta aveam să-mi pierd părul blond.

Câte una mai sensibilă îmi mângâia rotundul craniului și, zău că evenimentul merita din plin.

Dar în viață avem parte de o barieră invizibilă și de multe ori mi se spusese să mai am răbdare până la ea, ca mai apoi să aflu că momentul trecuse și că era prea târziu pentru orice.

Am vrut să mă duc la un curs de balet dar m-au respins, că prea îmi curgea burta.

La cercul de cusut la fel, fiindcă îmi tremurau mâinile de la vodca de import.

-Folosește, mă, din aia autohtonă, îmi strigau prietenii care se pricopseau, unul câte unul, ba cu Alzheimer, ba cu Parkinson.

Dumnezeu să-i mai priceapă. La mine trebuia să vină Livia să mă spele peste tot, chiar dacă de la o vreme încoace începusem să fac semn cu ochiul la toate damele. Nici nevasta nu mă mai înțelegea.

Femeia intră până în mijlocul casei, mă dezbracă repede și prinse să mă frece cu un burete muiat de formă în apă.

(continuare în pag. 18)

Când a început cu spatele, am prins-o de fund și nu i-am mai dat drumul până nu am ajuns împreună pe canapea.

Acolo trebui să mă ocup de altceva. Ea râdea mânzește și, la un moment dat, îmi dădu mâinile deoparte și îmi spuse că avea trei copii.

Eu vroiam doar să continui, prea era frumos peisajul. Dar ea îmi spuse mai departe că cine se lega de vacă trebuia să aibă grijă și de viței.

Se putea rezista la așa cerere?

RCMP

Eram posesorul destinului meu personal pe ziua respectivă și chiar și pe alte câteva din apropiere, proaspete ca niște flori aranjate în vitrină.

O legam pe cea de ieri de cea de mâine cu o ușurință nefirească, dar aveam să consider în fiecare parte a anului că așa mi se potrivea aproape de fiecare dată. Niciodată nu a trebuit să lupt mai mult de un sfert de oră pentru ceea ce îmi doream la un moment dat.

Pentru Marie, de exemplu, aveam să consum doar zece minute să o aduc în brațele mele. Era toată un zâmbet, modelul ăla care mi se potrivea ca o încălțăminte de om de afaceri.

După o lună avea să mă ceară în căsătorie. Ar fi trebuit să mă simt flatat, dar după încă o lună, ea urmă să-mi ceară să mă angajez undeva, arătându-mi o burtică rotundă care se mărea lună de lună.

-Mă rog, dacă trebuie, trebuie, i-am spus eu cu un ton egal.

Mă trăsese cu mână sigură între bucurie și neplăcere, un loc de unde nu puteam să fiu luat pentru absolut nimic altceva. Pe atunci se recrutau pe toate drumurile indivizi pentru Royal Canadian Mounted Police, adică în Poliția Canadiană Regală Călare.

La oficiu m-au acceptat imediat și, în câteva ore, aveam să îmbrac uniforma aia mult admirată de public.

-Pot să plec îmbrăcat cu uniforma?

Mi-au răspuns repede că da și după ce am închis ușa aveau să-și spună între ei că mă aștepta un viitor de invidiat.

Pe drum toate femeile întorceau capul după mine. La început am zis că aveam o pată, ceva acolo, dar aveam să înțeleg repede că doar eram privit admirativ. Niciuna dintre ele nu mi-ar fi refuzat invitația la o cafea.

Și acasă Marie nu s-a lăsat pînă nu mi-a dat jos uniforma. Toată. Aveam să primesc un cal maro care s-a lipit de mine din prima clipă.

Mulți erau năvălași, dragii de ei. Încercau tot timpul să-și arunce stăpâni în praf, dar Fury al meu, că așa îl botezasem, venea tot timpul la mine cu o față aproape omenească și-mi cerea să-l mângâi tandru.

Eram în plină epocă hippie.

Era FACETI COPII, NU RAZBOI.

Și aveam să fiu trimis cu bidiviul la expoziția din Montreal, unde urmau să ne amenajeze un manej imens. Să putem fi priviți de pe margine.

Lumea venea la noi ca la circ.

De fapt nu eram departe de locul cu pricina.

Uneori, pentru destindere, eram îndemnați să

călărim pe străzile și piața din apropiere.

La fel și astăzi, moment în care soarta avea să mă poarte în apropiere de o mamă, un tată și copilul lor paralizat care ne privea pe mine și Fury cu ochii mari dintr-un căruț trist și evident.

M-am apropiat ușor de căruț și, când am fost la distanță de un braț, calul și-a alăturat botul de băiețel și a început să-i lingă mânuța, la care acesta izbucni într-un râs argintiu și vesel.

După câteva minute aveam să ne reîntorcem la manej.

Mai aveam câteva ore de petrecut pe scenă.

Eram un soi de vedete de la Hollywood.

Toată lumea venea să ne vadă, să caște gura la noi.

La fel cum făceau cu garda regală britanică, dar sub un soare diferit.

După câteva minute, aveam să-i revăd pe cei trei din piață.

Și mama, și tatăl aveau fețe lungi și pline de lacrimi.

Oare ce să se fi întâmplat?

Să-i fi făcut Fury ceva copilului?

Dar îl supravegheasem cu toată atenția.

Și de altfel armăsarul meu era un gentleman.

M-am apropiat de grup.

-Doamnă, domnule, ce s-a întâmplat între timp?

-Domnul meu, îmi spuse mama repede, copilul nostru este paralizat. Și până la dumneata nu a zămbit niciodată nimănui. Dar cum ai apărut cu calul, a început să rădă din toată inima. Domnul să te binecuvânteze pentru bucuria făcută fiului nostru.

O, Dumnezeule mare! De ce puțin era nevoie să-i faci cuiva o bucurie!

(urmare din pag. 14)

talii privind editarea acestei cărți... Aș fi vrut s-o aibă în mână și el, dar... n-a fost să fie... Pentru a nu rătăci trebuie să rămânem permanent în triumful Dumnezeu, natură și om, spunea Petre Țuțea”.

În închiderea lansării cărților, ansamblul „Spivanociki” de la liceul muzical din Krivoi Rog, Ucraina, sub conducerea profesoarei Tatiana Băstrohova, a interpretat cântece populare ucrainene.

Era rând la ședința de autografe... M-am pricopsit și eu cu unul: ”Domnei Nina Gonța, o carte despre Petre Țuțea, împreună cu simpatia lui Cassian Maria Spiridon. 3.07.2014”.

Vă invit să citiți aceste cărți despre viață, Dumnezeu și om.

Mircea Marcel PETCU

PATIMĂ

Se lăasă învăluit
de zâmbetul ei,
de căldura
ochilor ei.
Simți cum
își puse brațele
pe după gâtul lui
și-l sărută
entuziasmată,
expansivă
după care
îngheță.

PUTERE

Fiule
să îți minte:
„la ce nu vei renunța
tu –
nu-ți poate lua
nimeni!

STEA

Iubirea pentru tine
e ca o stea
pot să mă orientez
dar n-o pot
avea.

VEȘNICIE

Plouă mărunț
și bate-un vânt stingher
ziua-i mai mică
iar păsări nu-s pe cer
plecarea ta departe
mă face să tresar
simt inima cum plânge
privind în urma ta...

oriunde-ai fi în lume
să nu uiți draga mea
că-n inima ce bate
e veșnic – casa ta.

ÎNCREDERE

Nu uita
că noaptea
cea mai neagră
privește...
răsăritul.

FĂ CE VREI...

Dacă-n timpul tău
nu am loc și eu
dacă-n ochii tăi
nu mă văd și eu
dacă-n visul tău
nu apar și eu
dacă-n gândurile tale
nu apar – rază de soare
dacă gura floarea ta
nu-mi șoptește numele
dacă mâinile flămânde
nu vor să mă mai alinte
dacă trupu-ți nu vibrează
când m-aude și mă simte
dacă părul tău bălai
nu vrea mângâierea mea
dacă urechile tale
nu mai vor vorbele mele
atunci
draga mea iubită...
transformă-mă într-un
înger și
trimite-mă Domnului
poate el are
nevoie de mine.

NEÎNCREDERE

Spune-mi că nu e vis
și dacă
întind mâinile
și te ating...
nu dispari.

DORMI ȘI TU

Numără stelele ce-ți
păzesc somnul
leagănă razele lunii ce-ți
sărută fruntea
simte brațele mele cum
te cuprind
legănându-te în ritmul
muzicii iubite...
închide lucefieri sclipitori
și încearcă să mă auzi
în noaptea rece cum plâng
neputând – dormi
buzele mele pline de iubire
șoptesc:
Dormi și tu!

Melania CUC

Menuț Maximinian și „Cronica de gardă„

Menuț Maximinian este o personalitate complexă, poet, jurnalist, critic literar, realizator de emisiuni etno-folclorice și unul dintre etnologii harnici și pricepuți din zona aceasta transilvană. Nu sunt subiectivă când îi aduc laude, ceea ce face el în ultimii ani este o ctitorire socio-culturală de necontestat. Cu o activitate efervescentă pe toate aceste fronturi, Menuț Maximinian continuă să fie generos cu persoanele, evenimentele și cărțile pe care le promovează pe toate palierele mass-media cu care are tangență, dar și în scrierile sale literare.

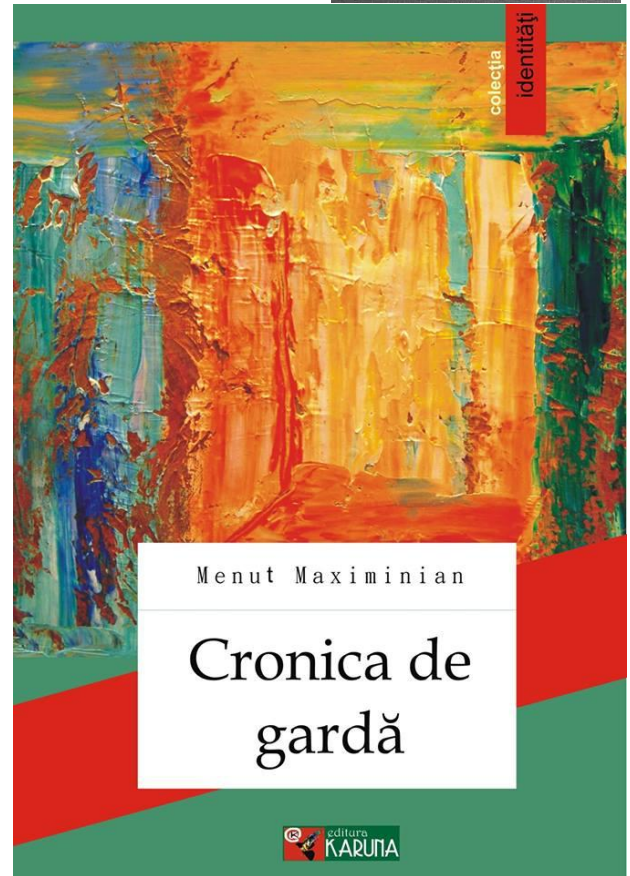
Poet de acum consacrat prin apariția în reviste literare importante din țară și din străinătate, cercetător-etnolog, cu volume de studii deja aflate în rafturile bibliotecilor, Menuț scrie zi de zi la cotidianul „Răsunetul”, acest ziar făcând parte intrinsecă din viața sa. Cultura județului BN ar fi mult mai săracă fără inserțiile de culoare și tinerețe pe care, ca un profesionist bun, Menuț Maximinian le găsește locul potrivit în pagină, le promovează cu generozitate.

Cei obișnuiți să citească ziarul de dimineață al bistrițenilor („Răsunetul”) nu pot trece cu vederea cronicile literare, întâmpinările de carte, pe care Menuț le semnează cu harnicie și discernământ de fiecare dată. Este un puzzle uriaș și peisajul editorial pe care l-a construit Menuț Maximinian, prin scrierile sale critice. De la cartea de știință, la cultura vizuală, la beletristica contemporană și cărțile-monografii, consemnările zilnice s-au adunat și astfel, cronicile semnate de Menuț au devenit un fel de barometru care ne arată starea atmosferei editoriale la zi, în spațiul cultural în care trăim.

Ar fi fost trist ca aceste scrieri pertinente și cu amprentă de istorie literară nu doar locală, să rămână nu-mai articole în paginile de ziar. Așa se face că, Menuț Maximinian le-a așezat rând pe rând, în volume, le-a distribuit în pagini de carte și le-a dat nume.

De data asta titlul celei mai recente cărți semnate de M.M. este „Cronica de gardă” - un titlu potrivit, zic eu, pentru rolul pe care îl are un scriitor, acela de a fi generos și a scrie și despre cărțile colegilor lui, de-a fi mereu în „gardă” când apare un text important.

„Cronica de gardă” este un volum cu grafică frumoasă și detalii moderniste, datorate Editurii Karuna din Bistrița, și cu un cuprins consistent de critică literară fără încrâncenări, fără mofturi, cum se mai obișnuite. Este o carte de peste 400 de pagini, care cuprinde tablete culturale țintind activitatea scriitorilor consacrați din județ și din zona învecinată, dar și a altor cărturari, iubitori de literatură, istorie locală, viață spirituală, care și-au pus gândurile pe hârtie și au scos o carte. Volumul se deschide cu fragmente de interviu, destăinuirii ale autorului, care vizează crâmpie cronologice din activitatea sa de formare literară. Apoi, evantaiul paginilor se pliază pe nume mai mult sau mai puțin cunoscute, autori ce și-au făcut din scris o pasiune,

ne, se regăsesc aici ca sub o lampă Rontgen. M.M. scrie despre fiecare în parte cu discernământ și cu bucurie. Este un scriitor harnic, pasionat și priceput, și-a format mâna în ziaristica (culturală), dar scrie cu același aplomb și literatură de calitate, și lucrări de cercetare etno-folclorică.

Ce se poate spune, în context, despre volumul nou apărut pe piață, despre cartea în care autorul a înmănușat idei, sentimente și foarte multă generozitate? Doar că este o carte mare, mare prin dimensiune (430 pagini), mare prin abordarea din mai multe unghiuri a vieții culturale bistrițene și nășăudene. Este o „fișă” de observație, dacă tot facem referințe la titlul (Cronica de gardă) - este o veghe constructivă și mărturisitoare a unui timp în care zona bistrițeană construiește (și) catedrale editoriale.

În genere, suntem tentați să fim răi, să criticăm acerb ziua prezentă, să spunem că nimic valoros nu se mai întâmplă în zona de cultură și cea spirituală. Cartea scrisă de Menuț Maximinian dovedește contrariul, ne arată negru pe alb că noi, bistrițenii, suntem fericiții deținători ai unui tezaur, că știm să ne punem în valoare, să lăsăm peste vreme mărturiile noastre cele mai interesante.

Clipa trece, scrisul rămâne.

Menuț Maximinian a învățat lecția asta de viață, știe ca nimeni altul să adune între alte și alte coperte frumoase, pagini de carte interesante.

Felicitari, Menuț Maximinian!

Liliana TIREL

Scriitorul îndrăgostit

De trei zile scriitorul venea în fiecare seară la acest restaurant. Ajungea înainte de-a începe concertul, se așeza la masa rezervată pentru el și fuma țigară după țigară. Din când în când cerea câte un Johnnie Walker pe care-l sorbea dintr-o înghițitură. Seara aceasta dorea să fie altfel. Era seara de Ajun. A luat loc la masă, a cerut o sticlă de Dom Pérignon Rosé, două pahare și o cafea.

Prin perdeaua de fum, privea cu ochi lacomi siluieta cântăreței. Frumoasă, cu o voce ce-ți pătrundea până-n cele mai îndepărtate unghere, solista se legăna în ritmul muzicii. Cunoscutul scriitor a făcut un gest discret ospătarului care se furișă printre mese. „Măi, Fănică, dai banii aceștia fetei și-i spui c-o invit la masa mea să servim o șampanie.” Cu părul vâlvoi, creț și o șuviță ce-i aluneca rebelă pe frunte scriitorul fuma, privind printre gene la focoașă cântăreață. Înaltă, cu-n păr negru ce-i încadra ovalul feței, cu o gură în formă de inimioară și un trandafir ca sângele în mână, solista punea pe jar inimile bărbaților. Pe a lui în special. Simțea picături reci de transpirație cum se preling pe spate. Palmele umede țineau cupa de șampanie ca și cum ar fi mângâiat sânul fetei. Cu înghițituri mici și prelungi, savura vinul gândindu-se la întâlnirea cu fata și la noaptea fierbinte ce-l aștepta. Nici nu băgase de seamă când muzica încetase. Ridică privirea și văzu lângă masă siluieta cântăreței. În secunda aceea, scriitorul se ridică în picioare și se aplecă adânc, în semn de respect.

- Ionescu, draga mea! spuse el, sărutând mâna tinerei.

- Sunt George, Maestre, mă bucură invitația dumneavoastră!!

Voi trăi din scris

Mare surpriză pe Șerban! După două zile de la interviu, primi un telefon de la secretarea marelui bos, managerul Editurii X. Era informat să se prezinte urgent la editură, pe motiv de “mare reușită”. Câteva clipe Șerban rămase mut de uimire. Când și-a revenit, deja venise ton de ocupat. În acea noapte, dormi iepurește.

De emoții, mai mult se gândi la întâlnirea cu bossul editurii. Dacă se va face de rușine în fața marelui om? La propriu. Înalt de 1,95 m și o greutate de peste 180 de kg, managerul tuna când vorbea cu cineva. Dar în rest, era om de omenie și un intelectual de clasă.

Când a pătruns în superbul birou, mare cât sala de așteptare a gării, Șerban se opri lângă ușa masivă din stejar. Nu-l vedea pe manager... doar îl auzi.

- Cine ești? Tună o voce.

- Sunt Șerban Petrescu. M-ați chemat.

Uitându-se în direcția de unde venea glasul, tânărul poet descoperi capul strălucitor al șefului. Deasupra unui fotoliu, mare cât locatarul său.

- Vino să te văd.

Șerban înainta cu inima cât un purice. Contrariat și intimidat de vocea din fotoliu, el își dădu seama că misterioasa făptură adormise. Da. Și le sforăia de răsuna uriașă încăperea; cu brațul stâng pe un roman de-a lui Mo Yan, iar cu dreapta ținând strâns un recipient pe jumătate gol, de culoare galbenă. Curios să afle ce se găsește în sticlă, poetul nu a văzut un cablu ce se târa ca un șarpe de la birou prin toată încăperea. S-a împiedicat și a căzut ca o plăcintă sub birou, chiar la picioarele marelui om.

- E cineva aici?

- Este, domnule manager general!

- Unde ești, bă? Tună vocea. Nu te văd.

- Aici, la picioarele dumneavoastră!

- Ridică-te bă, ce faci acolo?! Mie nu-mi place servilismul. Nu vezi că trăim într-o societate democratică?

- Aveți dreptate, Maestre!

- Spune, bă, vrei s-ajungi scriitor?

- Aș cam vrea, Maestre! Știți... sper, într-o zi, să trăiesc din scris.

- Măi, da aiuriți mai sunteți voi, ăștia, tinerii!

Nu știi că nu se poate trăi din scris?! Iar din poezie, dacă-ți poți cumpăra o cafea. Scriitorul are lumea lui... o lume în care nimicurile nu au loc. El trăiește mai mult într-o lume imaginară. Râde... plânge... iubește. Dacă are necazuri și se plânge celor apropiați, sigur prietenii îl vor evita. Când scrie un poem apreciat... toată lumea este a lui. Atunci zboară în brațele muzei pe aripile fericirii.

Și l-a numit pe Șerban director! Asta, după ce a vorbit o oră încheiată despre curente literare, poezie postmodernistă, proză și personalități culturale actuale, lansări de cărți etc.

Pătruns până-n măduva oaselor de personalitatea șefului, Șerban porni spre biroul său, pentru “a-și intra în pâine”.

Constantin OANĂ

Opriri pe un drum grăbit (o prezentare a cărții LOT, făcută de autor)

Cartea a apărut în anul 2014 la Editura InfoRapArt, Galați.

Mai întâi titlul și desenul de pe copertă. „Lot” este numele unui personaj biblic din cartea FACEREA a Vechiului Testament, cel care a fost tras de mână cu o sfântă urgență de către îngeri și dus la munți împreună cu familia pentru a fi salvați, căci în urma lor a fost nimicită cetatea Sodomei, împreună cu cea a Gomorei. Desenul îl reprezintă pe Lot în timpul fugii sale. Simbolistica e simplă: Lot mă reprezintă pe mine, cel hotărât să părăsească lumea aceasta, care mi-a oferit numai deznădejdi, lume pe care și Mihai Eminescu a avut-o în vedere când a spus așa în Scrisoarea II: „Iar în lumea cea comună a visa e un pericol, / Căci de ai cumva iluzii ești pierdut și ești ridicul”.

Sunt adunate aici încercări de răspuns la întrebări, care survin spontan, mici comentarii asupra unor texte, fapte de viață ori observații privind lucruri elementare care, din varii motive, ne scapă uneori. Aceste puncte de vedere pot fi grupate pe teme, numite de mine și „opriri”, după cum urmează: oprire în dreptul lui LOT; oprire în dreptul celeilalte lumi; oprire în dreptul atemporalității; oprire în dreptul a ceea ce este în spatele aparențelor; oprire în dreptul „cuvintelor ce exprimă adevărul”; oprire în dreptul poeziei; oprire în dreptul semnificației esteticului în raport cu eticul; oprire în dreptul mariajului dintre sunet și cuvânt; oprire în dreptul crizei actuale; oprire în dreptul literelor grecești „alfa” și „omega”.

Din capul locului trebuie spus că noi oamenii suntem dăruieți cu viață veșnică. Aceasta este văzută ca un fluviu care curge în lumea asta și se varsă în lumea cealaltă. Frumusețea e că cele două forme de viață și cele două lumi (temporale și atemporale) sunt unitare și se manifestă aici pe pământ, așa cum Dumnezeu este de găsit nu altundeva, ci în sufletul nostru. Trecerea de la viața și lumea aceasta la viața și lumea cealaltă se face printr-o suită de transformări intime până la a se ajunge să ne asemănăm cu niște oameni nou născuți, proces numit de Andre Malraeu „apocalipsă lirică”, iar Biblia îi spune „naștere din nou” (Ioan, 3). Aceasta este, cred, și înțelegerea duhovnicească a cărții Apocalipsa Lui Ioan, care se încheie așa: „Și am văzut un cer nou și un pământ nou.” Și ce alcătuire mai fericită, din cer și pământ, poate fi alta decât omul?

Ce este timpul în raport cu eternitatea? Există năucirea numită „infinite”, dar năucirea năucirii în materie de ne-cuprindere este atemporalitatea, veșnicia. Aceasta are natura spiritului divin. (citez din carte: Privind din cer nașterea și moartea omului sunt simultane, adunate într-un singur punct - pag.12). La Mihai Eminescu regăsim tema timpului în poezii precum „Ce te legeni...” sau „Trecut-au anii...”, dar în „O, rămâi...” și „Revedere” se simte cum „Timpul mort si-ntinde trupul si devine vesnicie” - Scrisoarea I”.

Boem@ 7 / 2014

Dumnezeu face din veșnicie timp și din timp veșnicie, atunci când noi ne naștem și-apoi renaștem, ca în Evanghelia sfântului apostol și evanghelist Ioan, capitolul al treilea, cum spuneam.

Orice lucru are o alcătuire duală, după modelul alcătuirii noastre, aparență și esență. Nichita Stănescu spune așa în legătură cu văzutele și nevăzutele: dacă privim în sus vedem cum soarele se învâрте în jurul pământului, pe când adevărul este tocmai invers. Prin urmare văzutele înșeală, ele nu există cu adevărat. („Tot ce e trecător – timpul, viața aceasta – nu există, există cu adevărat numai ceea ce nu trece, Dumnezeu fiind însăși existența. El zice lui Moise pe Muntele Horeb: „Eu sunt Cel ce sunt” - Exod 3, 14” – pag. 101). Iar sfântul apostol Pavel: „Noi nu ne uităm la lucrurile care se văd, ci la cele ce nu se văd; căci lucrurile care se văd sunt trecătoare, pe când cele care nu se văd sunt veșnice” – 2 Corinteni 4, 18.

La întrebarea lui Mihai Eminescu „Unde vei găsi cuvântul ce exprimă adevărul?” („Criticilor mei”) răspunde peste veac Nichita Stănescu. „Necuvintele” sale sunt soluția - cuvinte situate deasupra metaforei, cuvinte din viitor, cu acoperire în adevăr absolut, precum cuvintele biblice. În acest sens marele poet aduce în atenția noastră trei exemple de versuri din literatura română: „Nu credeam să-nvăț a muri vreodată”, „Eu cred că veșnicia s-a născut la sat” și „E timpul, nervii mă dor”. Și revin la Mihai Eminescu transcriind un fragment din cartea LOT: „În 'Mai am un singur dor' două elemente sunt tulburătoare, marea și moartea. Aici lumea este o mare cu două țărături, unul pe pământ și altul în cer, „marginea mării” fiind țărătul ei din cer. Iar moartea, ce este ea, oare, când noi simțim fiori numai la

(continuare în pag. 23)

simplică rostire a numelui ei? Răspunsul este deductibil în versul strigat, tot al marelui poet, "Nu credeam să-nvăț a muri vreodată!" din "Odă în metru antic". E moartea văzută din cer absolut necesară pentru a se putea naște în noi omul nou după modelul bobului de grâu din textul biblic, care, până nu moare mai întâi, nu poate aduce însușită roada." - pag.106 Și încă: "Sufletul este cuvânt. Pe unde iese cuvântul iese și sufletul. Atunci când gândim murim câte puțin, dăruindu-ne altora. Poate că la asta gândea și genialul poet atunci când striga: "Nu credeam să-nvăț a muri vreodată!" - pag. 24. Unii înțeleg cum se cuvine pe Eminescu abia după o viață, iar alții niciodată, deși el vorbește pe înțelesul tuturor. Și asta pentru că nu se fac asocieri între opera sa și Sfânta Scriptură.

Lumea toată este zidită pe poezie, Dumnezeu însuși fiind marele poet. Că ce altceva pot fi fața cerului și aceea a pământului, ancora aruncată în cerul de pe fundul mării, crucea anotimpurilor ori a punctelor cardinale, Ana Meșterului Manole, ciobanul moldovean din Miorița, Hiperion din Luceafărul, întâmplarea cu femeia lui Lot, parabola seminței, a fiului rătăcit ori a celor zece fecioare, pecetea 666, Apocalipsa, Cântarea Cântărilor etc., etc.? Mă-ntreb: poate exista poezie în afara naturii sale divine? Poetul este chemat să fixeze în scris poezia din jur, că e suficient să-ntinzi mâna și să dai de ea. Pentru aceasta Dumnezeu l-a înzestrat cu talent și sensibilitate speciale, iar el a dobândit, prin cunoaștere și educație, un mod deosebit de a percepe poezia, o viziune. Abia în urma mariajului dintre talent și viziune are loc inspirația și nașterea poeziei, ca expresie a împreunării lucrării omului cu Dumnezeu. Funcția poeziei și aceea a poetului este ca, prin transfigurare, să-ntoarcă lumea în cuvânt, adică exact acolo de unde ea a purces. Nu asta a avut în vedere și Nichita Stănescu când în versul din "Daimonul meu către mine" zice: "Schimbă-te în cuvinte repede cât mai e timp!"? Și tot el se referă la marele său înaintaș în aceste cuvinte: "Mihai Eminescu este propria sa operă, iar faptul că a și existat ca om este ceva aproape în plus".

"De gustibus non disputandum", sună un adagiu latinesc. Da, dar fără bunul gust nici nu poate fi vorba de estetică. Nu fiecare cu gustul lui, ci fiecare cu apropierea lui de bunul gust. Există multe gusturi, ce-i drept, dar numai unul este și bun. Eticul și esteticul – categorii fundamentale, simțurile noastre cosmice fără de care nu putem percepe adevărul. Iar zice Nichita Stănescu: "Esteticul este partea de vârf a eticului.", iar Dostoievski: "Frumusețea va salva lumea.". Extrag din cartea de față: "Credința creștină și bunul gust sunt sistemul imunitar al ființei noastre interioare." - pag.99; "Păcatele nu sunt numai de natură morală, așa cum se crede, ci și de natură estetică. Urâtul, care a venit în lume în numele frumosului, este ultima mare izbândă a celui rău, golind pământul de normalitate. Deși omul a fost născut cu capacitatea de-a înfrunta urâtul, acesta are mare succes, cum spuneam, deoarece vine când omul doarme, furându-l trezirea" – pag.12; "Kitschul este mai mult decât un păcat, este o pedeapsă. Dacă păcatele se pot ierta, pedeapsa în schimb nu trece decât o dată cu trecerea mea" - pag.88.

Valoarea cuvintelor se verifică prin capacitatea lor de-a trece în poezie, poezia fiind proba de foc a cuvintelor. Cât despre muzică pot spune că este o limbă care începe după ce se termină aceea a cuvintelor (am citat liber din Beethoven). Muzica, în percepția mea, apare ca "un car la

care trag șapte îngeri cu șapte trâmbițe..., o mare ființă rănită de moarte, al cărei sânge curge spre iertarea păcatelor noastre estetice" - pag.111; "E suficient să ascultăm cu atenție muzica lui Gustav Mahler pentru a descoperi în ea câteva stări de dimensiuni biblice: focul dragostei, marșul spre lumea cealaltă, dizlocarea și prăbușirea munților în prăpăstii ori a orgoliilor în smerenie și ascultare" - pag.23. Iar relația dintre poezie și muzică se regăsește în observația de la pag.19: "Dacă poezia cu rimă a fost făcută din nevoia de-a fi cântată, ei bine cea modernă este muzica însăși transpusă în cuvinte".

Criza în care se află lumea, azi, nu putea fi trecută nici ea cu vederea: "Problema nu e criza, ci Dumnezeu. Când îl ai pe El nu-ți mai trebuie nimic, criza rămânând doar o posibilitate de verificare a credinței noastre. Criza este o neputință a lumii fără Dumnezeu, care obligă la schimbarea mentalității." – pag.144.

"Eu sunt Alfa și Omega, Începutul și Sfârșitul", zice Domnul Dumnezeu, Cel ce este, Cel ce era și Cel ce vine, Cel Atotputernic" (Apocalipsa 1, 8). Dumnezeu este începutul și sfârșitul timpului, în care noi am fost alungați după căderea în păcat a primilor oameni. Pentru anularea barierei temporale și regăsirea Edenului pierdut a trebuit să vină în lume însuși Fiul lui Dumnezeu, ca singurul în măsură să convingă pe oameni în a-L urma în învățătură, suferință, moarte și înviere. Răstignirea omului vechi din mine o dată cu răstignirea lui Iisus și apoi renașterea mea la o viață nouă, aici pe pământ, o dată cu învierea Lui sunt garanția învierii mele în eternitate (Gal. 2, 20; Rom. 6, 5; Ioan 3). Că Domnul nostru Iisus Hristos nu S-a jertfit și a înviat pentru Sine, ci pentru noi oamenii. Și pentru a putea călca pe urmele Sale trebuie mai întâi "... să ne gândim la Lot și la familia sa, la cum au părăsit ei Sodoma la îndemnul îngerului și la ce s-a întâmplat cu femeia lui dacă s-a uitat în urmă" – pag.126.

desen de Elena-Liliana Fluture

Paul SÂN-PETRU

Un nonconformist, dulce rebarbativ

După un festin de năuceală poetică întru lectura cărții lui Gelu Ciorici-Șipote, recent apărută, intitulată „DIN CAUZA POEȚILOR DIN PREAJMĂ”, e adevărat că eu, cu nestăpânită exaltare am exclamat: „Gelule, iată încă un poet care mai poate aduce poezia la masa valorii și nu o lasă de izbeliște doar pe mâna infatuaților grafomani și schizoizi, pe care, Topârceanu, la vremea lui, îi descria la modul: „Și scrie, scrie și nimic nu șterge / Având mereu impresia că merge”.

Cu destulă întârziere, Gelu și-a intrat în minți că este un glas distinct în poezia română, așa încât a reușit să se îndure de sine și să-și ocrotească puii de strofe și titluri cărora le-a acordat, de astă dată, toată atenția, investind în ținuta și eleganța acestor cărți de lux care conțin și 10 reproduceri foto ale unor „sculpturi ale naturii”, încadrate pe fond negru lucios.

Dar nu s-ar putea spune că Gelu Ciorici-Șipote nu a fost luat în atenție de către unii comentatori de prestigiu. Iată ce observă regretatul Nicolae-Paul Mihail în 1999, după apariția volumului „Carte de Muncă”. „Spre deosebire de alți confrăți, autorul de față a ales calea cea mai anevoioasă: aceea de a nu minți... Se zugrăvește pe sine dar nu fiindcă ceilalți oameni îi sunt indiferenți, ci pentru că introspecția îi pare singura modalitate de a accede la adevărurile esențiale” (Sinaia, 25 noiembrie 1999).

De asemenea, valorosul critic Daniel Cristea-Enache: „Fără ca mâna să-i tremure pe „detonatorul memoriei”, eul liric autorizează adevărata invazie a vieții reale în domeniul, mai bine zis, în cadrul liricii. Auto-referențială și impregnată de estetica poeticului, fugind de livresc și refugiindu-se în libertatea limbajului, lirica lui Gelu Ciorici-Șipote constituie un exemplu tipic pentru sensibilitatea poetică a acestor timpuri în care „desacralizarea scriiturii activată de post-modernism s-a transformat într-o veritabilă anarhie, fără a fi prin aceasta mai puțin producătoare de sens” (revista Contemporanul - Ideea europeană, ianuarie 1987)

După o lectură atentă, sau chiar o relectură, observ o cultură a paradoxului, a imaginației pe conturul subiectului sau chiar al cuvântului - tocmai poate pentru a te întoarce la sintagmă să o reiei obținând o altă lumină vizată de însuși poetul - și aceasta este, să zic așa „efectul Gelu”.

„Nu se poate să nu ne învingă Dumnezeuii cei de jos când e doar sus / El să iasă din icoane să le strige: // nu v-am părăsit, de aia nu-s” (distilierii III - pag 25) sau: „Păi adicătelea cum, cine nu e verb / silabă, onomatopee, substantiv comun / e-om, e-mail, e președinte imun // să nu răspundeți, de-aia întreb!” (distilierii VI - pag.28). Am văzut deci încă o dată paradoxul Gelu-Șipotian (rămâne cititorilor să urmărească, pe parcurs, metoda sesizată anterior).

Metaforica lui Gelu Ciorici-Șipote nu implică improprietați, cum li se întâmplă unora, ci aceasta este o surprinzătoare, autentică, plastică: „casa mea cu grinzi de liliac / beci în care alchimia curge picurat / azi e-un ieri prea mult îndepărtat / sunt satul rătăcit în mine ca un ac // eu nu mai sunt un cinci de stea / sunt astăzi

Boem@ 7 / 2014

podul cu pilon de nea // este în mine satul fără sat /.../și lemnul meu se zbate între lemn și liliac!”. Avem, deci, și o viziune alotropică a elementelor naturii (viziuni de liliac - pag 39)

Iată și un poem laconic definitiv pentru structura caracterială și poetică a lui Gelu Ciorici-Șipote: „copilăria mea cu două capete: // unul luând-o înaintea basmelor // altul // rămânând în urma vacilor” (legendă - pag 53).

Nu știu dacă am doar impresia că oamenii născuți și crescuți în rural și apoi deveniți cetățeni dobândesc o dublă identitate, informațională, analitică, sentimentală, creativă, față de structurile urbanistice - mai erudite, programatice și mai puțin reflexive.

Dar, iată ce ne spune Gelu Șipote în poezia „norocul la un loc” „de la naștere până la moarte se putea trăi într-o oră”, încheind poemul cu „mama ei de viață ziceam întorcându-se pe jos 20 de km / prin lanuri de porumb și de răsărită / scuiam coaja neagră pe pământul negru, pe aerul negru / pe distanța neagră, pe ce nu am văzut și nu am mâncat / desigur negre” (pag.54-55).

Și pentru că secțiunea a doua a volumului se numește carte de muncă, hai să-i dăm Cezarului ce este al Cezarului - Gelu: „...o fi cuvântul lucru dar / se cuvine să pui peste viață moarte / fără nimic între coperțile cărții de muncă?” (carte de muncă 2 - pag. 58).

Iată și niște alesături din „carte de muncă IV” - „tu însinguratu-le / propriul tău menajer / tu ai iconit toate femeile / ele ți-au lăsat amintiri / dresuri, papiote de ață, nasturi, ruj pe oglindă... tu, poet din cauza poezilor din preajmă // fii domnule înțelept ca țărănul de tac-tu / umbră călcată pe inimă / și împlinește dracului și tu odată / cei șapte ani de acasă” (pag. 63-64).

Aurel M. BURICEA

univers din vers

realul din mine-i adâncă rană
soarbe materia ființei ce-am fost
în această viață n-are zi de post
doar logica din spirit mi-a dat hrană

prin cerc metafizic se-nchide firea
să ies din vreme n-am găsit vreun leac
tot ce se va naște e sorbit de veac
în orice clipă-i dumnezeirea

mi-ai zămislit Doamne această soartă
să veghez pentru gloria mea postumă
când destinul va-nchide neagra poartă

memoria se va pierde-n zi tristă
iarbă de niciunde arsă de brumă
...orice sentiment în sonet există...

de profundis

cineva încearcă să-mi fure lumea
cu dreaptă credință apăr acest trup
aripi de univers le-aud cum se rup
printre ramuri de mirt soarbe umbra mea

aștept vara ca pe bunavestire
în ierburi e atâta clorofilă
câtă noapte-nchide a mea pupilă
ce-mi coboară-n suflet ultima știre

"va înflori grădina peste mine"
n-am știut s-aleg între rău și bine
mi-a fost viața asta loc de sfințire

aprins de veșnicie n-am găsit leac
ruga mea sfântă s-a risipit prin veac
fără gândire ies din adormire

crucea din muguri

ce greu am urcat în timp acest munte
în arborii nopții plânge o cruce
nimeni nu știe ce soartă ne-aduce
de dincolo se-ascund imagini crunte

cugetul viu care-și divulgă taina
se schimbă-n natură prin anotimpuri
în orice iarnă avem alte chipuri
se trece viața așa cum schimbi haina

atâtea stele s-au topit în gene
nicio forță nu le poate pătrunde
spiritul în suflet se mai ascunde

spre lumea de-apoi ne poartă alene
cum crește oul în corbul ce zboară
se stinge vremea-n noi ultima oară

moștenire

celui ce vine dinspre al meu trecut
las poarta de lut în cuget deschisă
să scrie soarta de aminintiri ninsă
când din dragoste mi-am făcut acest scut

să pot deriva nașterea din moarte
vis de legendă să dospească-n mine
tezaur de gânduri săpat din mine
să-l poarte-n sorii din această carte

de compune lumii pagini de vise
să nu poată uita casa din bătrâni
peste vedere să rămână stăpâni

toate acestea vor fi cândva ninse
ursiți să coboare în viața de-apoi
orice iubire sfântă se stinge-n doi

gloria unui vis

mereu spre suflet se-ntoarce gândirea
natura soarbe vegetale minuni
din seria vieții nu poți să le-aduni
când trecutul hrănește amintirea

numai eu deduc visarea unui zeu
starea de grație cântă-n sonete
spiritul nu poate naște regrete
cerul plânge în inima unui ateu

cum roadele toamnei nu pot fi poveri
pentru cei ce-n gândire se vor naște
și nu vor căuta-n iubire dureri

conștiința n-are rău în rădăcini
fără măsură exilul ne paște
cultivând idei descoperim lumini

zidire

pulsul inimii luat din univers
aceeași frecvență are natura
cerul a cultivat în noi cultura
sfânta taină vibrează în orice vers

în trupul meu coboară somn de altar
soarbe fără știre esența nopții
din aceasta nu scapă nici nepoții
cugetul meu este trecător cântar

iubirea-i apă pentru setea de vis
mi-a fost greu să cobor aceste trepte
las lumii spre zidire alt gând deschis

să intre-n rezonanță cu lumina
numai acolo căile sunt drepte
din sângele stins rodește grădina

(din volumul "Crucea din muguri")

Maria IEVA

Poezia ca respirație a luminii prin cuvinte

Cu trei ani în urmă pe cenaclul literar online „Noduri și Semne” am avut bucuria de a intra prima dată în contact cu scrierile Denisei Lepădatu, în prezent autoare a cinci cărți. Denisa este un copil plin de iubire și de talent; un copil în care Dumnezeu a îngăduit în așa fel încât, cuvântul să încolțească și să prindă rădăcini de la o vârstă fragedă. Mai întâi ne-a prezentat lumea în care trăiește cu texte în proză adunate în prima sa carte „Șoapte de catifea”, apoi ne-a dezmiardat cu poezii în volumele „Șoapte esențiale” și „Primăvară fără sigiliu”, tocmai pentru a ne pregăti să înțelegem și să trăim și cel mai recent volum de versuri „Simfonia cuvintelor inocente”.

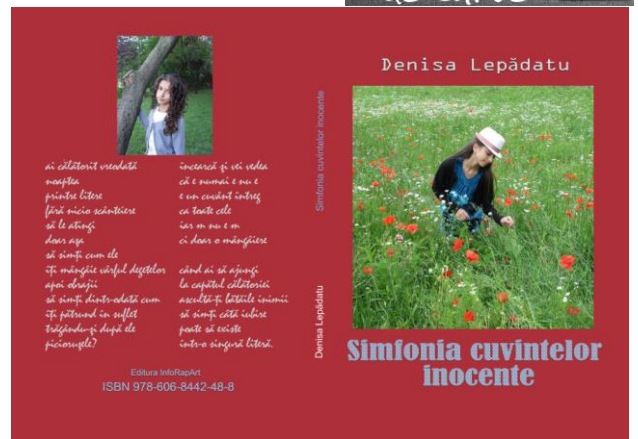
Dacă vom parcurge cărțile Denisei cu inima deschisă, vom avea parte de o reîntoarcere în propria noastră copilărie, dar și de unele sintagme deosebite, care ne vor da de gândit prin profunzimea lor. Uneori cred că nu este conștientă de forța cuvântului scris, ci pur și simplu lasă liber canalul de comunicare dintre om și divinitate, iar cuvintele se aștern singure, „e” nemaifiind un simplu „e” iar „m” devine „doar o mângâiere” (Ai călătorit printre litere vreodată?), o mângâiere pe care eu, personal, am cunoscut-o ori de câte ori am intrat în contact cu versurile sale.

Codul ei genetic pare să dețină informații din alte lumi, aducând aici și acum pe pământ o iubire, o bunătate și o duioșie cu care ne copleșește: „și-am hotărât să mă îngrop în poeme / mai întâi până la glezne /.../ în triunghiuri fosforescente / și s-adorm pe umărul drept /.../ rostogolită prin lumina / primăverii cu fructe necoapte” (Am hotărât să mă-ngrop în poeme).

Căutările și întrebările ne sunt date pentru a putea înțelege și a găsi sensul vieții, iar acele trăiri de care creatorul devine conștient când, ne mărturisește poeta: „ating necunoscutul și-l deschid cu răbdare / să aflu ce cuprinde / uneori găsesc lacrimi /.../ tu-mi arăți păsările călătoare / explicându-mi că nici ele / n-ar vrea să plece mereu / dar trebuie” (Strigă-mă), ne sunt date tocmai pentru a găsi drumul spre cunoaștere, drum care nu este deloc ușor; cunoașterea se face în singurătate, în spatele norilor, într-o oglindă de unde se continuă „propoziția / censuflește o nouă zi /.../ între două cifre inegale /.../ așteptând anotimpul în care cineva le va culege / scuturând fiecare zi ploioasă / cu un deget” (Privește-mă în oglindă).

Drumul de la alfa la omega îl regăsim în poezia Denisei Lepădatu „străbătând distanțe / înmulțite / cu capete de apusuri / notate cu x și y” (Câte aripi are un vis), „printre cărările nimănui / neoferindu-i niciun indiciu /.../ lăsând semne pe fiecare zid /.../ căutând în clepsidră /.../ rugăciuni cu care prințesa / înconjoară poli” (Prințesa din port).

Prin fiecare literă pe Denisa care o culege din biblioteca cunoașterii „desparte ziua de noapte”, își întoarce diminețile „cu capul în jos”, dorindu-și să se nască

abia atunci când soarele o va „striga pe nume”, să se îmbrace în vise „...pentru că miroase așa de frumos / a copilărie” (Vreau să mă nasc). Ea nu se teme să-și urmeze chemarea, așteptând „nemișcată /.../ fiindcă lacrimile uneori sunt reci” (Cheamă-mă). Chiar și atunci când „meteorologii anunță / temperaturi ridicate / pe file albe ale / zilelor mele” (Poveste dintr-o iarnă perfectă), sau „hotărâsem ca ora să aibă / nouăzeci de minute /.../ Dumnezeu m-a așezat într-o parte / a mesei / iar el stătea de cealaltă parte /.../ să nu cumva să mă trezesc” (Dumnezeul din Moș Crăciun), sau „Să trag cerul după mine”; chiar și când „am început să zbor / împrejur scriam mesaje / celor patru puncte cardinale / inversându-le locul /.../ să pictezi vieți / cu albul dimineților mele” (Dă-mi putere).

Iată cum ne descrie poeta dorința ei nemărginită de a schimba lumea în bine, de a dăruii izbăvire celor suferinzi, conștientă fiind că prin răbdare și cu iubire se pot schimba destine. Prin puritatea sufletului de copil aduce lumina acolo unde „soarele nu mai are trup / a rămas doar un punct / la sfârșitul unei propoziții” (Când ești singur).

„(Te-am văzut) /.../ și m-ai / chemat / să-mi citești / al zecelea poem / despre fericire /.../ în călătoria destinului / unde azi nu mai sunt / stații”; oare la cei 12 ani, neîmpliniți încă, Denisa a devenit conștientă de profunzimea vieții, a numărat miliardele de ani rămași în urmă și cu seninătate și iubire pășește, azi, pe calea pe care Dumnezeu a orânduit-o, respirând „...din jurnalul învechit /.../ aceleași lacrimi înfoliate” în „eternitatea /.../ agățată de ghearele păsărilor răpitoare” (Să nu plângi)? La această întrebare ne va răspunde în cel mai simplu mod cu putință: „poți să mă-nțelegi / doar dacă te-ai născut într-o floare / ca și mine /.../ dacă ai cerut nopții să nu se mai sfârșească / pentru ca tu să ai timp / să așezi carul mare / în poemele pe care le scrii / și dacă ai bătut sfioasă / la ușa incertitudinilor / așteptând ca cineva / să deschidă” (Poți să mă-nțelegi).

La simfonia propriilor cuvinte inocente se așază uneori ca un spectator, departe de aplauze și lumina reflectoarelor, la „marginea anotimpurilor” unde „suflarea/răsuflarea unui fir de iarbă/se transformă”, „cu roua curcubeului încolțit”, „într-un spectacol de vară”, „acolo unde anii se adună” și-n

(continuare în pag. 30)

Andreea Violeta BOBE

GÂNDURI

Am închis toate ferestrele din casă. În urma mea e numai izolare, întunericul a pus stăpânire pe batista de pe canapea. Soarele nu poate să străbată jaluzeaua. Razele lui sunt infirme-n propria obscuritate. Singurătatea e dublura, prelungirea ego-ului-n oglindă.

Ceilalți oameni au dispărut, i-am alungat din viața mea. Îi detest, din tot sufletul. Ei nu au ce căuta în întuneric. Nu le permit să-mi profaneze sufletul, să-mi chinuie solitudinea. Soarele lor poate să-i ardă, să-i prăjească, dar nu le dau voie să vină la mine. Niciodată, batista de pe canapea n-am să le-o dau să-și șteargă sudoarea și plânsetul.

Corcodușii de pe Războieni cântă, dau din brațe. S-au aliniat la marginea bordurii ca soldații, drepti, neclintiți. Doar copiii cu biciclete îi deranjează când se urcă pe ei.

Cu cinci minute înainte de impact măzgăleam pereții de cretă ai toamnei. Pur și simplu descopeream că arta poate deveni o știință, că ingineria nu e atât de rece și steapă precum pare. Cred că ar trebui să inventez o nouă facultate, una total diferită, în care la orele de chimie să pictăm cu substanțe dulci-amare, iar la filosofie, printre vorbele înțelepte ale lui Platon, să facem o statistică după formule cu sume și întregale. Dar cine ar vrea asta? Cred că doar eu. Cine altcineva ar fura fenofaleină și metil oranj ca să picteze? (...)

Eram singură în cămăruța cu pereți de cretă. Îmi mânjeam degetele cu substanțe și desenam. Simțeam că picăturile lor îmi pătrundeau în piele, mă usturau, mă făceau să cunosc mai bine toamna. Frunzele copacilor se prelingeau scorjind creta; ele cădeau în nuanțe ruginii, calde, melancolice. Soarele strălucea cu parfumul toxic al tartrazinei; ardeau norii fumezați ai cerului topit de rafale de acetone. Deasupra lor, legați în buchețele de surâs, trandafirii așteptau marea minune, înfloreau ofilindu-se, plângeau prin îmbrățișările suave ale notelor cromatice. Doar eu îi înțelegeam, doar eu iubeam primăverile tomnatice născute din corciturile dorințelor antagoniste. Doar eu puteam iubi lumina învăluită de obscuritate. Simțeam parfumul toxic al substanțelor, îl iubeam precum mă iubesc atunci când mă vindec de vinovăție.

Dintr-odată mintea mea nu mai distinge simțurile. Parcă auzeam pipăielile reacțiilor redox și gustam vocile calde ale trandafirilor. Țasta e preludiul marelui mileniu care va demonstra că nimic nu e incompatibil, că sufletul pur poate crea orice: pinul cu pere coapte și zemoase. (...)

În cămăruța cu pereții de cretă universul s-a dat peste cap. Aici s-a demonstrat marea minune, că imortalitatea spiritului în fața cărnii se naște prin visare, prin

asimilarea dragostei senzoriale. [...]

Au început să ardă copacii, frunzele înotau zbierând în flăcări, trandafirii sângerău răpuși de drube imaginare. Soarele voma întuneric. (...) Peste pereții de cretă ai toamnei s-a năpustit liniștea, s-a deschis în ei poarta spre lumea din adâncuri, lume a puterii.

Picturile se interpătrund în peisaje așa cum fotografiile se împletesc cu amintirile ce ne rămân după fiecare clipă de fericire. Cele mai minunate clipe sunt acelea petrecute în liniște și simplitate.

Fragmente de tăcere topite peste umbre
peste încregăturile drumurilor
peste gândurile sincere de copil.

Binecuvântatele amintiri ale oamenilor simpli au pierit în scorbura de vierme a timpului trufaș ce s-ascunde sub cortina ploilor de toamnă. Iarna e singurul anotimp în care răceala sufletului e mai profundă și parcă nimicește orice urmă de speranță, izvorâtă dintr-un spirit simțitor. Inimile bat în ritmul tobelor tribale, se frâng în dragostea neîmpărțită a fetițelor naive, înoată în sângele pisicilor călcate de tramvaie. Inimile se măgulesc în dantele rozalii.

Ajutor, s-a demolat paradisul; s-a furat piesă cu piesă. Din el a mai rămas doar o fotografie pălită de soare, presărată cu fibre de sinceritate.

Iau lecții de echilibristica minții
Sărind de la un gând la altul,
De la o rațiune profundă, la o fantezie răsleață
Străbătând potecile amărăciunii.

Izvorul de gânduri negre s-a înfundat în mo-cirlă

așa cum un obiectiv s-a murdărit, s-a prăfuit
încât nu mai poate prinde niciun cadru.

....

Doar imagini și poze vechi am dezvoltat pe retina sufletului.

nu am avut destulă bandă ca să le redau pe toate

m-am afundat în vechile reverii ale artei, sintetizând frumosul din urât,

storcând din fiecare lăcrimare un pahar de autografe

Singură în laboratorul unde dau colțul studenții fără suflu am descuiat toate vitrinele, am spart, am combinat substanțele amare și-am ucis podul spre ceilalți.

O ceașcă de suspine/
e destul timp în pauză pentru a sorbi fiecare sentiment.

emoțiile abureau din clocotul de afecte.

Ceașca, un amalgam de cuvinte, de nevoi strânge-n brațe de porțelan amintirile rămase.

(continuare în pag. 30)

Lileu Nicolae VĂLĂREANU

Cum se crapă totul

Priviți cum se crapă de dimineață
un ochi întredeschis își mărește deschiderea
noaptea fuge printre gene
somnul capătă dulceață
se plimbă din vis în vis.
Roua se lasă pe frunze și ierburi,
numai căprioarele se grăbesc spre marginea pădurii.
Soarele dă semne de culoare de după un deal
și așteaptă cu înfrigurare
până un cerb îl plimbă în coarne peste vâlcele.
Ziua ne trage pe toți de urechi
cu frenezia orelor de smalț
în care ne lucrăm idealul.

La margine de lume

Linia orizontului, un rest de la ultima mărturie,
arc deschis între păduri
pe sub care trece un râu și o șosea,
nu știi de unde vin
și unde se duc.

Femeia îmblânzită pentru o vreme
până-i revin reflexele de vânător,
avea gesturile prost regizate
ca într-un teatru absurd.
Îmi gestiona cu teamă sentimentele
pentru a găsi echilibrul în care să stau,
să-mi fie rotunjite părerile
și ascuțirile de unghi din priviri.

Nu a găsit niciodată un loc sigur
doar un fel de cuib
undeva izolat
la margine de lume
unde zilele curg din inerție
fiecare la fel
până când afli că nu faci nimic
mai mult decât
să trăiești normal.

Uitarea trup fără aripi

Îmi tragi zăvoarele de ceață,
închizi sau deschizi temnița,
măinile tale devin pârghii în mișcare,
vom pași împreună zâmbind.

Uitarea trup fără aripi
se împuținează ca o umbră,
cu răbdarea căzută sub pași.
Se croiește drumul spre marginea universului,
obiectul crezului tău
rămâne un punct al zilei de ieri,
azi căutăm un nou orizont

pe sub care trecem
spre mâine.

Timpul putrezește de nesupunere

Suntem niște iubiri probabile fără justificare,
singurătăți inventate pe forme condamnate
în care nimeni n-a fost în stare să trăiască
un anotimp însemnat de vreun adevăr..
Timpul putrezește de nesupunere
dar asta nu-i nicio crimă ori nesupunere,
într-un oraș în care timpul curge cum vrea,
eșuează în sfânta uitare care ne unge la suflet
cu tăcerea unui pește într-un glob.
Degeaba ți-am spus de pretențiile mele,
e prea mult pentru tine ceva impus,
e ca frânghia în mâna unui om normal
pe care o aruncă undeva și uită de ea.
Îndrăgesc pădurile în cuprinsul asfințitului,
râurile în care nimeni nu s-a înecat,
uneorii și fiorii care-ți umplu pieptul,
zilele și nopțile cu așteptare,
de-ți curge inima prin cuvinte nespuse
în nesfârșirea clipelor care te pedepesc,
să-ți faci de lucru cu ele într-un poem.
Nu scrii despre trăiri ori dezamăgiri
ci despre zidurile de piatră ale casei
în care trebuie să spargi o ușă
spre odaia în care vei locui.

Funcționare de-o clipă

După înfrângerea ceții
când toate drumurile s-au reinventat
au ieșit la suprafață împrejurimile
până la orizont.

Ți-ai risipit dimineața.

Nu te-am văzut nicăieri
ar fi fost o nenorocire să-ți omori ziua
cu o bufnitură în copac.

Marginile echidistante
între care aleargă suflete grăbite
să biruie timpul și viața pusă pe roți.
Atunci se pun în funcțiune ceasurile rele
care funcționează o singură clipă.

Visul de mai bine

Dragostea m-a dat peste cap,
am rămas cu franjurii ruți,
căciula aruncată peste poartă,
măinile prinse de ochiul speranței.
Bineînțeles că nevoia intră în casă de frig
și se lovește de singurătate.

Zilele mă pedepsesc pentru lipsa de fermitate,
nopțile sunt dăruite,
în locul gândurilor neliniștite
se naște visul de mai bine
bătaia pentru clipa ce urmează.

Lumea se închide în sine
nu mai crede în ceea ce se spune
crede în ceea ce se face.

Gheorghe GORINCU

**ȘCOALA ROMÂNEASCĂ GÂNDITĂ ȘI ORGANIZATĂ DE
CEL MAI ILUSTRU MINISTRU AL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
ROMÂNESC, SPIRU HARET (IV)**

**INSTITUTORII ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR.
INSTRUIREA DIFERENȚIATĂ A ELEVILOR**

Era cunoscut faptul că, în baza regulamentului școlar elaborat de Spiru Haret, institutorii trebuia să asigure și o instruire diferențiată a elevilor, mai ales în funcție de mediul familial sau a altor evenimente nedorite.

Îmi amintesc că la începutul anului școlar 1932-1933, primul an de școală, m-am îmbolnăvit de bronhopneumonie, cu o perioadă îndelungată de tratament în spital. Mă aflam în situația de a repeta anul școlar. Și, totuși, *domnu'*, institutorul nostru, a cerut părinților să fiu trimis la școală. În aceste condiții, mi-a așezat o bancă lângă catedră pentru a mi se asigura, așa cum am mai precizat, o instruire diferențiată. Aceasta a însemnat o perioadă de recuperare atât a cunoștințelor privind obiectele prevăzute în programa școlară, cât și a scrisului, începând cu literele alfabetului și apoi cu formarea frazelor, etc., concomitent cu însușirea lecțiilor curente.

În acest fel, la sfârșitul anului, cu ocazia serbării de înmânare a premiilor, li s-a prezentat, de către domnul, celor prezenți o amplă caracterizare, pentru prima dată în public, a elevului de atunci, Gheorghe Gorincu.

Spun aceasta deoarece în fiecare an școlar, în ziua de Sfinții Petru și Pavel (30 iunie) se organiza la Grădina Publică, cu mult fast, în prezența oficialităților, a părinților, a invitaților și a altor cetățeni, sărbătorirea premianților din anul școlar respectiv. Cu această ocazie, cei prezenți luau cunoștință despre premiile obținute de către elevi, atât pentru învățatură și purtare, cât și pentru participarea la activități educative organizate de școală.

Interesant de reținut ar fi și faptul că întreaga festivitate era însoțită de acordurile melodice ale fanfarei Regimentului 16 Dorobanți din localitate.

În această atmosferă, în urma unei caracterizări, despre care am mai vorbit, elevului Gheorghe Gorincu i s-a acordat o mențiune care a însemnat, și aceasta, o primă recunoaștere oferită în public pentru o anumită activitate desfășurată pe plan local. Una dintre cărțile oferite de *domnu'* cu ocazia acestei sărbătoriri este păstrată și în prezent în biblioteca familiei.

O altă componentă a învățământului diferențiat a fost și desfășurarea unor lecții în mijlocul naturii sau în localitățile cu un trecut istoric. Aceste lecții speciale, cum erau numite în acea perioadă, au avut darul să asigure elevilor, în cei patru ani de școală, o oarecare împletire a cunoștințelor cerute de programa școlară cu cea oferită

Biserica Albă - Baia, jud. Suceava

de natură, în funcție de anotimp, și cu cea oferită de faptele eroilor neamului din cadrul locurilor istorice.

Îmi amintesc, cu firească mândrie națională, de conținutul lecției organizate de *domnul* în localitatea Baia, fosta capitală a Moldovei, azi în județul Suceava, una dintre cele mai vechi așezări din Moldova, cu mărturie din epoca Pre Cucuteni. Am luat cunoștință, la fața locului cum s-ar spune, despre teribila izbândă a tânărului Ștefan împotriva cetro-pitorilor maghiari ai lui Matei Corvin în noaptea de 15 decembrie 1467. În amintirea acestei victorii, la Baia a fost zidită, în anul 1470, Biserica Albă, aceasta fiind una dintre cele mai vechi biserici rămase de la Ștefan cel Mare. În continuare, am vizitat și acest lăcaș de cult, *domnu'* considerând ca, pentru încheierea lecției, să ne prezinte și câteva date istorice despre trecutul și prezentul lăcașului de cult.

Păstrez o amintire deosebită și despre lecția desfășurată în comuna Bogdănești, azi în județul Suceava, unde nemuritorul ministru al Instrucțiunii Publice din acea perioadă, Spiru Haret, a copilărit, locuind cu familia chiar în casa în care, decenii la rând, a fost local de școală.

Cu această ocazie, *domnu'* a ținut să ne explice, pe înțelesul nostru, că atât regulamentul școlar, obiectele de studiu, cât și sistemul de organizare a învățământului primar au aparținut lui Spiru Haret. Am reținut, în continuare, că acest sistem de învățământ avea darul ca, în funcție de cunoștințele asimilate și de posibilitățile materiale ale părinților, să se asigure pregătirea și îndrumarea absolvenților celor patru ani de învățământ primar spre alte forme de învățământ cerute de societatea românească prezentă și viitoare despre care voi vorbi mai detaliat în episoadele următoare.

Una dintre lecțiile desfășurate în mijlocul naturii a fost organizată la Dumbrava Buciumenilor care, mai târziu, s-a numit Dumbrava Minunată, așa cum cunoaștem din cărțile lui Mihail Sadoveanu.

Nu întâmplător, acestui loc mirific i s-a atribuit denumirea "Dumbrava Minunată". Aceasta, deoarece era înzestrat de la natură, la poale (partea de jos a platoului) cu un luciu de apă numit Pârâul Buciumenilor și apoi, de pe malurile pârâului și se

(continuare în pag. 30)

desfășura la orizont, în toată splendoarea, ce se putea cuprinde, Dumbrava Buciumenilor.

Pârâul Buciumenilor a dat, cu timpul, denumirea unei străzi din Fălticeni - strada Pârâul Buciumenilor - unde, la numărul 36, s-a născut și a copilărit elevul Gheorghe Gorincu. Pârâul era raiul fluturilor, libelulelor, egretelor, cocostârcilor și a altor viețuitoare care aveau darul să completeze cunoștințele elevilor, dobândite la obiectul Științele Naturii.

Lecția organizată în mijlocul naturii continua, apoi, la Dumbrava Buciumenilor cu un urcuș accesibil. Aici elevii aveau să poposească pe un loc drept, un fel de platou, înconjurat de o pădure deasă, sădită și răsădită de natură. Desimea pădurii parcă îți sugera că ar fi existat, de-a lungul anilor, o luptă asupra spațiilor unde să fie aruncate semințele viitorilor copăcei.

În partea de răsărit a platoului era amplasată și o bisericuță, umbrită de coroanele unor arbori, loc de închinăciune pentru persoanele care urcau la Dumbrava Buciumenilor. În partea dreaptă a platoului, era amplasată o locație cu profil de alimentație publică, pentru ca să asigure vizitatorilor tot confortul.

În această atmosferă se încheia lecția desfășurată în mijlocul naturii, domnu' prezentându-ne binefacerile naturii care asigurau regenerarea pădurii, cu învățămîntele ce ar trebui să fie reținute de actualii elevi pentru viitoarele activități ce le vor desfășura în viață.

Despre excursiile cu temă și despre alte activități ale institutorului din acea perioadă, în episodul următor.

(va urma)

(urmare din pag. 27)

O iubire iluzorie s-a născut când el a apăsat pe buton.

atunci tonul cu porumb a prins un gust mai bun, iar ouăle s-au prăjit în undelemn divin.

m-au ispitit bucele brune cu ochi galeși.

muzica și-a spus cuvântul

sunetul de chitară electrică a pătruns în toată casa. Din baie doar umbre șoptite se întrevedeau.

Aburul (său) a sărutat oglinda sidefând-o. Totul era alb, rece; contrasta cu aburul fierbinte.

varul, faianța, și gresia mă amețeau cu puritatea lor de spital. Baia era oaza în care mă delectam cu muzica sa.

Am ajuns din nou în sufragerie. Chitara s-a oprit. Doar vorbele lui au continuat.

Iubesc rochiile din dantelă când le așez pe ume-rașe din sidef, așa cum iubesc mobila veche din casele din cealaltă parte a orașului. Mă inspiră aroma de lavandă din șifonierele unde șad rochii valoroase. E cald afară; am s-o port pe cea din satin, din broderie ușoară.

(urmare din pag. 26)

„părul nepieptănat al purității” caută alt final „cu aripi legate / de secunde înghițite”, simțind cum „o pană smulsă / din aripa ce întârzie / să se miște /.../ se oprește”, „căutând umbra copacilor / cu ramuri ascunse / sub tăpile cerului”.

Poeta își spune rugăciunea contopindu-se cu tot ceea ce o înconjoară „într-o clepsidră din care demult / tot nisipul s-a scurs” (Rugăciunea pământului), unde stă „mirarea /.../ cu ochii închiși /.../ și fiecare atingere / respiră pentru noi” (Exist?). Așa cum trupul are nevoie de aer pentru a fi viu, ne explică Denisa, sufletul are nevoie de poezie - ca o respirație a luminii prin cuvinte: „fiindcă rândurile înmugurite /.../ pe marginea foi / s-au încolăcit / în jurul palmelor mele / oferindu-mi șansa / de a păși prin iarba / altei lumi mai albastre / decât cea din sufletul meu” (Când mi-ai scris).

A simțit bucuria zborului „fiindcă am aripi de fluturi”, dar, în poemul „Hai să fim fluturi” nu se referă la fluturii de o zi, ci la îngerii care își poartă aripile în permanentă; „Uită-te cum zbor / dacă vrei îți pot dăru / și ție / o pereche de aripă” când „pleoapele îmi cântă povești” sau poate nemurirea „cu o voce pe care / n-o mai auzisem” (Știu să cânt nemurirea).

Denisa ne învață să trăim simplu, cu modestie, având iubirea ca punct de reper. Icoana la care se închină la fiecare răsărit de soare este chipul mamei „născută-n flori de vis”, căreia doar un copil îi poate oferi „chiar veșnicia” (Mamei). Siguranța zilei de mâine o primește „de la brațele ce-i înconjoară mijlocul”, din dragostea tatălui căruia îi spune: „pentru că ești minunea din viața mea” (De ziua ta, tati), „ține-mă de mână până voi crește /.../ într-un iulie / răsărit la fereastra ta” (Caută-mă).

Pentru mine „Simfonia cuvintelor inocente” este „parfumul nopților / pe care-l ții strâns în palmă” (Visul acela) când „râd fulgii de nea / ce se ascund între gene” (Visul iernii) și visele prind culoare sub alintarea marelui Eminescu; o potecă pe care Denisa a croit-o „astăzi în eternitatea despre care vorbesc poeții” (M-alintă Eminescu astăzi...). Am descoperit, în umbra copilăriei, că inima vibrează necontrolat și fiecare picătură de ploaie care tremură sub gene poate aduna în ea un univers întreg; o călătorie fără sfârșit, prin literele fără colțuri, ca o îmbrățișare în care „mama-ți ștergea lacrimile / cu un colț de speranță / amintindu-ți că nu poți fi nemuritor” (Nu poți fi nemuritor).

Frumusețea și gingășia versurilor și a cuvintelor reverberate în adevărate oglinzi ale inimii, fac din creația Denisei Lepădatu proba certă în a ne determina să intuim, din ce în ce mai mult și mai convingător, că avem de-a face cu o veritabilă vocație de poetă.

Mihaela IOAN RUSU

AICI

Acum e trist, întunecat și-amar
 Tot binele ce îl aveam.
 Deși aici, departe, lângă mine
 Nu te zăresc sau simt
 Nici când gândesc.
 Iar pentru ziua care vine
 Îmi plânge-un râu
 Ascuns în tainic vers.

ZBATERE

Reascult natura dezlănțuită...
 Îi simt ecoul risipindu-se
 în picături de gânduri.
 Sub greul ninsorilor necăzute
 se zbate-o primăvară
 să iasă la imposibilă răspântie
 dar o acoperă un ultim val
 de singurătate solară,
 de tristețe lunară
 și-o ploaie de vară
 ce-a întomnat pe rug!

ETERNITATE

Sunt ținută
 în eternitate.
 Aud cum cresc
 salcâmi,
 în timp ce încă
 pământul se învârte.
 E visul
 mult mai clar.
 Și încă trebuie
 să se întâmple.
 E totul nenăscut
 ca un solstițiu
 ce vine peste noi
 să ne doboare,
 să ne usuce...
 și-apoi ne moare.

PRIMĂVARA

Da, iubirea mea,
 Te port în suflet
 Și-n fiecă respir.
 Și-am să aduc
 Din nou
 Primăvara,
 Să-ți așeze la urechi
 Cireșe roșii.

NETĂLMĂCIRE

Încet, încet,
 lumina lumii
 străpunge întunericul din mine
 alungând povara
 altei nopți trecute.

Încet, încet,
 nevăzutul cerului
 străpunge lumina dimineții
 din mine
 alungând povara
 altei dimineți neîncepte.

Încet, încet,
 revin la haosul durerii,
 la dezordinea sinistră
 a lucrurilor
 așezate aiurea,
 amalgam de vise
 netălmăcite
 de niciun oracol.

CE-AR FI...

Ce-ar fi pământul fără apă
 Sau soarele fără de-a sa lună?
 S-ar risipi orice cutumă
 Din lumea ultimă, postumă.

Ce-ar fi iubirea fără stele
 Să țipe-un pescăruș tăcând?
 Ar fi ca-n zbaterile mele
 Când plâng încet, mai mult visând.

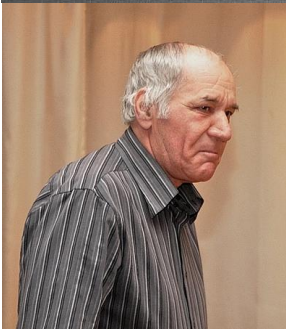
Ce-ar fi o mamă fără prunc
 Să nu-i mai simtă gânguritul?
 Înaltul ar fi doar adânc
 Întunecând tot răsăritul.

Ce-ar fi o viață fără tine
 Să nu mai știu de-i rău sau bine?
 Te-aș rătăci-n suspine cristaline
 Să-nfrunt zâmbind teama de mâine.

CONDAMNARE

Azi te condamn la fericire,
 Să nu mă poți uita deloc,
 Să porți doar doruri în privire
 Ca mistuirea unui foc.
 Azi te condamn la fericire
 Cu retrăirea unui vis,
 Un vis venit dintr-o iubire,
 Ce l-ai purtat către abis.
 Azi mă simt doar o floare rară
 Cu rădăcina-n amăgire
 Și înflorind a doua oară
 Azi te condamn la fericire!

Tănase DĂNĂILĂ

CONSTANTIN OANCĂ

Un drumeț între patria de pe pământ și patria cerească

LOT- O carte despre riscul necunoașterii și al neascultării

Când scriitorul Constantin Oancă mi-a dăruit recenta sa carte cu titlu de personaj biblic -**LOT**-, a aprins parcă în mine o lumină.

Momentul se afla într-o evidentă consonanță cu o înțeleaptă reflecție a lui Thomas Mann: "Viața n-ar fi posibilă dacă n-am înfrumuseța-o puțin și n-am încălzi-o cu iluzia simțirii".

Apărută la prestigioasa editură InfoRapArt - 2014, condusă de distinsul poet-matematician Petre Rău, într-o elegantă concepție grafică, LOT este o carte meditativă cu microeseuri lirice strecurate prin fondul lăuntric de gândire și simțire a autorului, cu șlefuire de bijutier, și care, prin mesajul său, te invită la trezire.

Citez "o margine de gând" cum ar spune poetul Blaga din trupul cărții: "Pe unde iese cuvântul iese și sufletul. Atunci când gândim, murim câte puțin, dăruindu-ne altora".

Așadar, odată cu cuvintele din carte, poetul ni se dăruiește pe sine. Ca pe o ofrandă. Aproape reflexiv găsim o analogie - desigur, la dimensiuni diferite - între spiritul poetului, de vreme ce moare câte puțin în cuvinte oferindu-ni-se jertfă, și spiritul lui Manole care își zidește iubirea. În acest context cad bine cuvintele eruditului istoric Vasile Pârvan: "Prin jertfa de sine, sufletul nostru se înmulțește și crește până la puterea măreață pe care i-o atribuim divinității".

A disjunge cartea Lot din întregul scrierii autorului e ca și cum a-i lua o poată din viața sa și a-i privi separat, ruptă din context. Pentru că în cărțile lui, Constantin Oancă își picură viața adusă la starea de diluție, de rotund.

Întorcând pe dos titlul nostalgic al penultimei sale cărți de poeme de o mai largă respirație "O corabie care nu mai sosește" și care ne duce cu gândul la metamorfozele lui Ovidiu unde nici pentru el corabia nu mai sosea, putem spune că LOT este o corabie care a sosit, un Godot care a venit. Scrisă într-o stilistică care îi dă distincție, cu acoperire estetică și în duhul celorlalte cărți, pentru că simțirea poetului este bine direcționată în duhovnicie, nu își schimbă conjunctural stările, cartea ne oferă meditații adânci, ne invită și pe noi, prin subtilități lexicale, fără a ne agresa spiritul, să medităm că "Viața noastră este un fluviu care curge din lumea asta și se revarsă în lumea cealaltă".

Privind ca pe un întreg omul și scriitorul Constantin Oancă putem spune că este în toate un poet. Poet și în viață poet și în genurile literare, aforisme, eseu, poeme

în care își pune gândul. Pentru că el aspiră să imprime creației sublimul din Cântarea Cântărilor, trudește pentru a ridica, prin expresie lirică, cuvintele de la pământ la cer.

Nu vreau să vă ofer superlative obositoare dar am ca temei crezul său: "Poezia nu-i un scop în sine, ci o cărare înflorită care duce la Dumnezeu".

Și, pentru că de când îl știu, el își trăiește cuvintele, nu am necuviința de a nu-l crede. Poezia este suflul vital al firi sale.

LOT, poartă în ea lumina blândă, de inspirație divină, alcătuită din suflul iată cât de poetic exprimat: "Cele trei grații ale mele: o privighetoare în pădurile limbii române, muzica pe texte biblice și moartea pe versuri de Mihai Eminescu".

Pentru poetul Oancă cuvântul nu este doar o plasmă noțională ci un efect muzical al spiritului. Iată un snop de incantații care susțin ideea că omul și poetul sunt una, căutând să găsească relația armonică dintre viață și moarte, dintre patria terestră și patria cerească:

- privind din cer nașterea și moartea omului sunt văzute ca fiind simultane, adunate într-un singur punct.

- lumea de azi - un popor de copii singuri în fața unui deșert fără traversare

- lumina se scutură ca frunza pe pământ, Și înserarea din uitarea mea vine

- eticul și esteticul sunt aripile îngerului nostru păzitor

- punctele cardinale ale omului sunt pământul, cerul, trecutul și viitorul

- gândul este trup iar cuvântul haină.

- ce-ar fi o lume - fără culori, un pământ fără apă, un cer fără stele? Dar să fii tu însuși îmbrăcat ca florile, plin de viață ca fluviile și luminos ca stelele?

După aceste florilegii lexicale să sorbim și mireasma dintr-un poem născut din imaginația slobodă a autorului: "Am luat un nor și l-am pus peste o grădină / Să se mai potolească o supărare. / Am luat un pom și l-am sădit într-o poiană / Să-mi mai amintesc de-o înserare. / Am luat un surâs și l-am pus pe simpla ta prezență / Să-mi mai amintească de-o iubire".

Poetul face din cuvinte undiri ca-ntr-o simfonie de Bach în care adierea lină a firii sale trece printr-un purgatoriu spiritualizat, așezându-se ca niște fulgi pe arșița din ființa cititorului.

Și totuși, omul Constantin Oancă se tânuiește: "Eu sunt o navă avariata ale cărei componente de bază - eticul și esteticul - au fost inundate de apele răului. Din acest coșmar mă aud strigând după ajutor precum fecioarele din parabola biblică care n-au reușit să se trezească la timp".

De data asta, vă rog să nu-l credeți pe poet. Pentru că este generos cu lumea și prea puțin generos cu sine. Cum să fie o "navă avariata" când, iată ce spun confracții săi scriitori despre el și lirica sa:

- O simfonie a iubirii și creației sub patronajul îngerilor (Constantin Trandafir)

- Străluciri de gând în spirit de haiku, adevărate mărgăritare (Cezarina Adamescu)

(continuare în pag. 33)

Lusiana DRĂGUȘIN

-O meditație necesară asupra dragostei divine pierdută cândva prin păcatul originar (Dan Movileanu)

- Aurite snopuri de pe câmpiile translucide ale gândului (Casian Maria Spiridon)

- Poet afin unei modalități de abord liric personal într-o suită de poezii acordate ca în orchestra simfonică (Ion Hurjui)

- Un artist ce se așează în nobilul șir al atleților în lupta cu improvizația agresivă și ravagiile verbiajului (C.D.Zeletin)

Iar eu vă spun: Poetul Oancă este toate acestea la un loc, și mai mult decât atât. Și cum să fie o "navă avariata" un poet trăitor în duh, într-un fel un sacerdot, iar în sângele poemelor sale găsim spirit, are privirea și gândul orientate spre cer, rezonază până la contopire cu simfoniile lui Bach, Bettowen, Mozart, cu poemele lui Eminescu și Nichita? Și chiar dacă în cărțile sale este prezentă și moartea în ele mustește viața. Pentru că și moartea face parte din alcătuirea omului. Iar în înțelesul poetului, ca și în înțelesul biblic, moartea nu este o cădere ci o înălțare, nu o stingere ci o aprindere, nu o cenușă ci o flacăra.

Poposind pe pajiștea cuvintelor din cartea Lot, poposim în grădina autorului unde ne spune: "Cultivându-mi și îngrijindu-mi grădina, îngrijesc de fapt pământul din mine. Grădina Eden nefiind altceva decât frumusețea intimității omului, în care Dumnezeu i-a sădit, ca pe niște pomi, gândurile și sentimentele".

LOT aduce echilibru pentru că este o carte cuminte între prea multe cărți obraznice. Și dacă într-o altă scriere se tânguia duios că "Între oameni sunt depărtări mari numite singurătăți" în cartea Lot poetul privește dincolo de zenit cu îngrijorare: "Cât de departe ești, aproapele meu?"

Iată de ce cartea Lot își cheamă ochiul care să o citească și lacrima care să o plângă.

Iar Constantin Oancă este un poet care "nu ascultă de glasul șarpelui" și de aceea "Dumnezeu îl privește cu toate stelele".

Festivalul Internațional de Poezie
- Renata Verejanu -

Institutul de Filologie al AȘM, Primăria mun. Chișinău,
Asociația Națională a Oamenilor de Creație din Moldova,
Academia Europeană a Societății Civile

Curierul, Un radio, @pinii, Oțomița

E primăvară în doi

Pictează-mă în anotimpul meu cu maci,
Cu rădăcini de vânt și spice verzi de grâu,
De vrei dorința ta, năvalnic, s-o desfaci,
Să-mi lunece pe umeri, să cadă jos, la brâu.

Deschide infinitul, e loc și pentru mine,
Dezleagă-mi curcubeul cu pana de acvilă,
Trăiesc de-acum minuni și-mi e atât de bine
Doar ține-mă pe brațe, să fiu a ta copilă.

Hai luminează-mi ochii, aprinde-i c-o scânteie,
Descătușează cerul și-aruncă-l peste mine,
Doar în văzduhul tău, mă simt din nou femeie.

Să nu-mi striviți iubirea...

Eu sunt a celui care mă iubește tandru,
În așternut, să nu-mi sădească leandru,
Otravă e minciuna și-atât de rău mă doare
Când pașii lui de gheață, ucid, deja o floare.

Rămân a celui ce-mi sărută nopțile cu mai,
De verde îmbătată, de florile cu grai
Cu dor de alb aștept, să vină, să-mi aducă
O simplă înflorire pe trupul de nălucă.

Să mă iubească mult, cu dor și în cuvânt,
Să fie oare interzisă iubirea pe pământ?
De vreți cumva să-mi judecați feminitatea,
Voi nu-mi striviți iubirea, și nici eternitatea!

Libertatea iubirii

Poemul acesta îl aduc spre ofrandă
Minunii ce strigă sculptând inocența,
Când jarul dogoare mirosind a lavandă
De-atâta ardere suspinând evidența.

De ce să ne ascundem de lume și de viață?
Ne judecă ades negustorii iubirii,
Ei moștenesc averi cu inimă de gheață
Și nu au să guste din fructul fericirii.

De unde așa curaj și-atâta aroganță,
Să puneți iubirii zălug sau bariere
Iubirea este pură, sublimă și instanță,
Ea nu poate fi subscrisă vreunei frontiere.

Tănase CARAȘCA

POETUL IUBIRII

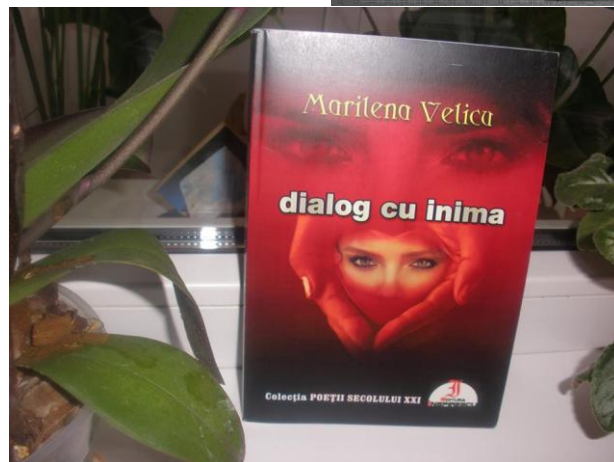
„Un poet al iubirii”, așa aş numi-o eu pe Marilena Velicu, trăitoare a plăurilor nord-dobrogene în care s-a împlinit, a cules, a prelucrat și a îmbogățit zestrea culturală țesută cu mîgală din fuiorul lânii merinos cu poeme de o sensibilitate, naturalețe și frumusețe în care încap toate culorile curcubeului. Versurile în dulcele stil clasic irumpe din profunzimea iubirii nu filozofale ci aievea, simțită și nu poleită în culorile metalelor scumpe, ce fură privirea, dar reci.

Începând cu anul 2008, Marilena Velicu a simțit o nouă pasiune prin care să-și strige bucuria sau tristețea iubirii, iar nouă cititorilor, să ne împărtășească dragostea pentru persoana iubită în ritm și rimă cu porniri care îndeamnă la cântări prin încântarea auzului, prin muzicalitatea valsului vienez, dar și al tangoului sud-american care se împletesc în ritmuri românești angajate și strigate la hora satului. **Poeme pentru el** - ed. Sfântul Ierarh Nicolae-Brăila (2011); **Vise prăfuite** - ed. Singur-Târgoviște (2012); **Lasă-mă să cred** - ed. Singur-Târgoviște (2012); **Cafeaua de joi** - ed. Tulcea (2013); **Clipă în Rai** - ed. Cenaclul de la Păltiniș (2013); **Cafeaua de joi, volumul doi** - ed. PIM Iași (2013) - sunt volume de poezie pe care Marilena Velicu le-a dăruit cititorilor cu încrederea care nu a întârziat să confirme așteptările. O serie de antologii în care autoarea volumelor de mai sus a fost selectată și a publicat poeme, vin să completeze o diademă la care prin noul volum numit foarte inspirat „**Dialog cu inima**”, Marilena Velicu își mai așează un diamant lângă celelalte, dar și lângă locuri rămase încă libere care își așteaptă împlinirea.

Prefața, conținutul și postfața poetei Marilena Velicu din prezentul volum pot fi găsite concentrat, într-un singur cuvânt, un sinonim pentru toate trei la un loc, dar și pentru fiecare separat și acesta este cu siguranță „DRAGOSTE”. Pecetea de „poet al iubirii” este un blazon artistic, plin de un lirism grațios din care se revarsă pe portativul doinit al versului efluvii sentimentale etalate într-o simbolică uneori vecină cu erezia (ar spune unii!) prin patosul atitudinii, prin caracterul intim al mesajului plin de eleganță grațioasă și sinceritate cuceritoare, de o senzualitate fără frontiere, expansivă și uneori chiar tiranică.

Din punctul meu de vedere, „cartea de vizită” a Marilenei Velicu, „**Dialog cu inima**” este un titlu fericit pentru volumul de față, deoarece concentrează în el ceea ce trece prin filtrul separator, dar și îngăduitor al simțămintelor umane raportate la semeni: dragoste, fericire, bucurie, certitudini, speranțe, împlinire dar și neîmplinire, indiferență, deznădejde, răutate, ură, etc. Dar dintre toate aceste simțăminte trecute prin filtrul inimii, dragostea, fixată în veșnicie cu săgețile lui Cupidon, are în poezia Marilenei Velicu locul ei indestructibil și se regăsește în proporții diferite dar mai mereu peste tonice, în tot ceea ce reprezintă și manifestă ființa umană. În ultima strofă de la pag. 29 a poeziei „**Prefață**” poeta merge până la a diviniza și ridica dragostea la dimensiunile universului: „*Refren de dragoste mi-e versul / Cu el străbat tot universul, / Dar mă opresc o clipă-n viață / Să pun iubirea în prefață*”.

Deci, totul începe din iubire, iar creația divină este o rezultată firească a dragostei, suprem sentiment al

continuității: *O contopire clară de destine / Sunt eu...în poezie...doar cu tine (Doar cu tine, pag.31).* În dragoste, așa cum reiese din volum, dialogul cu inima este soluția permanentă, cip-ul de legătură care dă cele mai sănătoase direcții în viață. Comunicând prin iubire cu omul de lângă tine, îi dăruiești tot ceea ce e mai bun, frumos și scump pe lume: sufletul curățit de orice ingredient și inima, pe palmă. Dar Marilena fiind femeie, înțelege că „*Femeie, doamnă, mamă și iubită, / Ești floarea în culori de curcubeie, / Și-atunci când tâmpla ta va fi albită / Vei fi femeie că ai fost...femeie (Femeie, pag. 54).* Dar femeia știe că omul de lângă ea este bărbatul pe care Dumnezeu i l-a dăruit „la bine și la rău”, deci partenerul căruia îi oferă totul, chiar și florile lumii, de ziua lui și nu numai: „*De Ziua ta și macii-au înflorit / Și roșul lor șoptește: Te-am dorit! / Atunci, acum și mâine, tot mereu / Te voi iubi, că tu ești soțul meu. (Te voi iubi, pag.56).* Universul familiei se simte, se revarsă cu dărnicie din tocul înmuat în călimara vieții, în simțiri înălțătoare, la fiecare pas și etapă trăite, dătătoare de speranțe cu ținte visate spre perfecțiunea nudă.

Dar dragostea mai are și ungherele ei ascunse de ochii indiscreți dornici de senzații tari, pentru că moral vorbind, „păcatul” și bucuria contopirii trupurilor, Dumnezeu l-a dăruit pentru perpetuarea speciilor, iar nouă, oamenilor, pentru armonia ridicată la rang de fericire: „*Pe trupul dezgolit se joacă tandru noaptea, / Prin părul răvășit oftează dulce, șoapta / Privirea ta mă arde, mă zvârcolesc gemând, / Cu focuri de petarde hrănesc un dor flă-mând (Adorm mereu visând, pag.84),sau: „Pe calea înflorită spre divanul cald”(Ochii tăi aprinși, pag.100, sau: „Din ploaia care plescăie pe trupuri / Sub freamățul suvoaielor încinse / Să simt și-n alte dăți cum astăzi tremuri / Cu flăcările dragostei aprinse” (Aproape dezbrăcată, pag. 96).*

Adunând „*bulgări de speranță*” și „*pulbere de stele*”(Un strop de primăvară, pag. 35), autoarea ne dovedește că trăiește în realitățile zilelor noastre: „*Mă plimbă inima printre cuvinte / Emoții, umblet, gânduri deșirate, / Căderi, urcușuri, toate îndurate*” (Un paragraf din vechea carte, pag. 32). De asemeni, realitatea ne dovedește că în iubire mai este nevoie și de sacrificii, visând înspre mai bine: „*sărut imaginar*”, „*dorință ne-implinită*”, „*speran-*

(continuare în pag. 35)

țã” (**Doar cu tine**, pag 31) își au locul, rolul și timpul lor, pentru că...

...Pentru că, vine o vreme când, „*Mă macin între pietre, fărămă de nimic*” (**Fărămă de nimic**, pag. 71) și te întrebi: „*Am fost eu salcie la mal, / Sau salcia m-a mângâiat pe spate...?*” (**Și salcia se zbate**, pag. 81), ca urmare, „*În ochi ne vom privi nostalgic*” (**Sâmbătă seara**, pag. 42) și atunci, „*Nu mă-ntreba unde mi-e chipul / S-a mprăștiat precum nisipul / Gonind spre mare valul verde / Un ochi decide, altul pierde*” (**Eșarfa incoloră**, pag.99) dar când, „*Primesc în schimb mirabile-mpliniri / Și-adun în cartea vieții amintiri*” (**Iubire**, pag. 34), „*Deschid întâmplător registrul vieții / La pagina cu anii tinereții*” când „*Eram înaltă, zveltă și pletoasă / Cu ochi vioi și gura mai cărnosă*” și cu bucurie nostalgică „*Mai răsfoiesc o pagină sau două, / Sunt mamă, parcă am o față nouă! / Mă strâng în brațe patru mâini firave, / Ce astăzi sunt puternice și brave*” (**Eram...**, pag. 104).

Chiar și moartea, ultima etapă a vieții, o dilemă existențială, nu este privită cu dispreț ci cu o toleranță poetică ce pare a fi mai degrabă o realitate nostalgică peste care nu se poate trece fără împărțășania vieții, dăruită din dragoste: „*Țărâna rece n-o urăsc de moarte / Nici întunericul unde te caut*”... „*Mai lasă-mă o clipă după cruce, / În pumni s-adun o ploaie vinovată*” (**Și totuși plâng**, pag.39).

Iubirile Marilenei Velicu sunt un corolar proiectat într-un lucefăr de razele căruia sunt aninate muzica, natura cu flora și fauna ei, apa, aerul, focul și pământul, naturalul deci, văzut, simțit și ca supranaturalul și, așa spune eu, toate la un loc, în Poezie: „*Culori, parfum, extaz, cânt de vioară, / Fiori, emoții, inima-nfășoară, / Petale crude, iz de iasomie / Și fluturi galbeni înfloriți pe ie*” (**Se contopesc culori**, pag. 48).

Ideea nobilă a iubirii străbate cu delicatețe cartea Marilenei Velicu, de la un capăt la altul cu tot ce conține bun și rău acest simțământ care ne proiectează pe noi oamenii în Edenul fără limite al propovăduirii speciei nu din necesitatea momentului ci din bucuria și surpriza plăcerii.

Prozodia, ca formă literară lirică prezentată în vol. „**Dialog cu inima**” este practic o comunicare continuă între autoare și organul-motor al vieții, care percepe, simte și înregistrează, dar și reglează reacțiile pentru creșterea sau descreșterea consecințelor acestora. Pentru a crea această stare continuă, comunicarea se realizează prin forme artistice măiestrite în metafore ce dau un plus de sens ideii urmărite, care vine să întărească firul colorat care reiese din poem, de la un capăt la altul. Culorile sunt în mod deosebit cele care dau un farmec aparte conceptului de „iubire” și îl completează în splendide imagini contextuale: „*toamnă galbenă, apă verde, visuri albastre, tristețea galbenelor frunze, galben copt, plină mov, străine literele gri, grimasă albastră*” și chiar „*Metaforă să-ți fiu spre seară / Topită din albastră ceară*”.

Muzica, dar în mod deosebit pianul este instrumentul care vine să completeze paleta imagistică a poetei, fiind însoțitoarea poemelor „în doi”, doinite pe clape sau strune de vis în tumultuosul anesteziu al iubirii binefăcătoare „*Doi pași, ușor făcuți-nainte / Ca muzica să ne alinte...*” (**Lección de dans**, pag.112). Citind poemele Marilenei, simți că notele de pe portativ sunt percepute ca fiind

transpuse pe clapele pianului său și redau în surdina muzica din „Anotimpurile” lui Vivaldi, sau chiar „Balada” lui Ciprian Porumbescu, într-o horă simbolică țesută pe iile costumelor populare și interpretată de Fetele de la Căpâlna în pas lin și unduitor. „*Se schimbă ritmul melodiei mele / Las capul moale pe un umăr, tandru...*” (**Orchestra vie**, pag. 101).

Tănase Carașca, Boema și Marilena Velicu

Florile, dar mai ales splendidele lor culori sunt întâlnite sub forme diferite în absolut toate poemele. Nu există la Marilena Velicu iubire în alb și negru, versurile ei sunt colorate și pătrunse de miresmele îmbătătoare, proprietăți atribuite în mod deosebit florilor de tei, trandafir, salcie, mac, ghiocei, lalele etc.

Timpul, cel care aduce noul, dar îți amintește și de trecut, este un alt element des întâlnit la Marilena Velicu. Prezentul se scurge imperturbabil prin firișoarele de nisip din clepsidra exactă prietenă, dar neiertătoare. Trecerea timpului marcată de clepsidră, este însuși evoluția vieții fiecăruia în particular, dar și al societății în general, care marchează fără abateri rostul iubirii în diferitele perioade ale vieții: „*...Nisipul din clepsidră nu măsoară / Distanța, greul, dorul care doare, / ...Și nici furtuna vieții nu-i ușoară*” (**Fărăme**, pag.109)

Toamna, cu ploile ei reci este anotimpul preferat și urât al Marilenei Velicu: „*E toamnă iar, viorile-au tăcut / Și plouă cald pe dorul prefăcut, / Nu mai tresar la fiecare pas / Din tot ce-a fost, nimic n-a mai rămas*” (**E toamnă iar...nu mai tresar**, pag. 150).

Patriotismul implică dragoste, iar printre toate căile întortocheate ale iubirii pătimașe, autoarea se împletește și cu acest soi de atașament sufletec, moral și profund românesc: „*Dă-mi glasul tău să-mi pot striga străbunii, / În piept să-mi încolțescă dor de țară, / Când se răscoală prin oraș nebunii / Tu să-mi aduci românii de afară ...Dă-mi ochii tăi să mai admir o dată / Pășunile și râurile noastre, / Și Dunărea de mare înnodată / Prin valurile calde și albastre*” (**Pământul nostru**, pag.102).

Ca tehnică a versificării, vorbim aici de o prozodie în stilul clasic sub toate formele consacrate: rimă împerecheată (1-2;3-4), rimă încrucișată (1-3;2-4) și rimă îmbrățișată (1-4;2-3).

O altă caracteristică tehnică utilizată adesea de autoare este aceea a repetiției prin anaforă și epiforă. Sugestive în acest sens pot fi citate

(continuare în pag. 38)

Vasile POPOVICI

**ÎN AXIOLOGIA ARTEI:
« Le style est l'homme même »**

ELENA ANGHELUȚĂ BUZATU, Cu gust de infinit. Salcâmi în floare, Vol. I, Napoca Nova, Cluj, 2014

Născută în 1954 într-un oraș nemetropolitan, - Bârlad, Elena Angheluță Buzatu este purtătoarea a două destine: unul ontologic, ca un dat fiecăruia dat, iar altul, literar, dat, nu oricui dat. Poetă și prozatoare, traducătoare desăvârșită, Elena Angheluță Buzatu încă își croiește cale și urcuș în axiologia artei, prin exelență literatura, ca artă a cuvântului.

Dacă pentru pictură, materialul de construcție, de realizare, e culoarea, pensula, șevaletul, pânza ori alt suport, pentru muzică, - notele muzicale, așezate pe portativ, pentru sculptură: dalta și ciocanul, lemnul, piatra ori marmura, pentru literatură, materialul zidirii este cuvântul. Cuvântul a fost pentru Dumnezeu cel dintâi și mai la îndemână material din care a făcut universul, provocând cu o motivație căreia nu-i vom afla vreodată noima, - Big Bangul.

Cuvântul, pentru Elena Angheluță Buzatu, e însăși existența ei, modul și totala ei motivație artistică pentru a găsi vieții un sens, un scop și ieșire din labirintul ce cu greu îi poți găsi ieșirea.

Cuvântul bine cumpănit este la îndemâna autoarei în odiseea într-o regresie temporală, de parcă într-o altă buclă temporală, modificată sui-generis, întru a invoca cea mai nevinovată și fără de griji perioadă a vieții, - copilăria: „Această carte se vrea a fi un volum autobiografic cu descrieri de oameni, locuri, și întâmplări care s-au încăpățânat să-mi rămână vii în amintiri chiar și după aproape două decenii de trai în țări diferite, de limbi și culturi deosebite, de mari decepții în prietenii, de adânci depresii privind ideologiile, de dureri mari de inimă și suflet, și alte grave stări de sănătate, de mici bătălii pierdute, de războaie mari câștigate, de zile negre cu nori și furtuni ce făceau coaja vieții să fie purtată de valuri prin cele mai adânci abisuri, de momente când destinul-mi părea blestemat, dar și de zile cu raze calde de soare, pe fundalul unei vieți trăită într-o completă dependență și încredere în Cel de Sus, sub ploaia lui de nenumărate și nespuse binecuvântări, toate la un loc dăruindu-mi în final acel gust de infinit...” – mărturisește autoarea, după ce își deschide romanul autobiografic cu un poem cu valoare de motto: „Am îmbătrânit... / Departe, departe de țară / Pe un pământ străin / ...Și deodată m-am simțit, / Fără al țării mele adăpost / Și al mamei mele rost! / ...Urmașilor mei..., Să le spun, ce simt și ce gândesc / ...În graiul nostru românesc... / Cum aș fi putut să-i las orfani / De-a lor

limbă...” Impresionant sentiment patriotic, pe cale de dispariție astăzi!!!

Sentiment care-și are țâșnirea șipotului din: „Credința într-un Dumnezeu viu și adevărat e ca o oază pentru fiecare suflet însetat!” Dar și pentru: „Când m-a trimis Dumnezeu în lumea aceasta, pe pământ, mi-a dat o mamă cum nimeni altcineva nu a avut”.

Chiar de la începuturile romanului, autoarea, ca într-o osmoză, ne alătură universului patriarhal al Bădiței Ion, - neîntrecutul povestitor, - Ion Creangă: „Din toată lumea aceea plină de mirare, primeam dimineața la sculare și noaptea la culcare câte un pahar plin cu lapte, cu spumă, fierbinte. Iar de prin ulcelele puse pe prispă, la soare, ca laptele din ele să se prindă, înfulecam când eu, când pisica, câte un pic de smântânică – făcea bine la burtică! Iar când mama întreba, cine a atins ulcica, cum putea vorbi pisica! La mine lung ea se uita, de parcă îmi spunea: e vina ta, dacă tu n-ai fi deschis-o eu nu aș fi atins-o! Auzi la ea, ștregeara!”.

Copilăria Elenei Angheluță Buzatu a fost un El-Dorado românesc, în care nu mai poți cere nimic, nici măcar Dumnezeului, din moment ce în palma deschisă ții fericirea. Copilăria autoarei este universală, în ea se regăsesc distinșii cititori, printre care și eu, mai puțin distins. Copila-codană, Elena Angheluță Buzatu, era atipică, în sensul conotațional apreciativ: „Nu știam să citesc sau să scriu, dar știam stelele după numele lor, știam când apar și când dispar, le recunoșteam după formă și configurație, după lumini și semnificație. Cunoșteam Calea Lactee mai bine ca pe palma mea”.

La școală a învățat bine, fiind premiantă; a avut profesori care i-au călăuzit instrucția și educația, aducându-i în memorie pe: „Să trăiești veșnic, profesore de limba română! – distins Domn și Om Mănăstireanu!” Autoarea, din vârful penelului, realizează un portret sadovenian: „Un domn înalt, bine făcut, dar suplu, cu o privire serioasă dar blajină, adeseori cu privirea pierdută în depărtare, un gentleman, un om cu suflet mare, un om care în toată viața mea, aveam să-l compar cu dascălul Mihai Busuioc al lui Sadoveanu, supranumit Domnu Trandafir. Atât timp cât i-am fost elevă, mi-a acordat o deosebită atenție, din umbră încurajându-mă, îmbărbătându-mă, ghidându-mă, învățându-mă legile zborului, folosindu-mă de propriile mele aripi, deși abia în formare, fragile rău tare, dar întrezărind undeva acolo în adâncul ființei o voință de a răzbate în viață no matter what”.

(continuare în pag. 37)

Dar și pe: „Da, domnule profesor și diriginte Victor Avram, încă îmi mai aduc aminte! Că dacă nu erăți Dvs să înlăturați norii și panica aceea care-mi cuprinsese inima, n-aș mai fi ajuns să mă văd vreodată cu liceul terminat. Vă mulțumesc și vă doresc de aici de la celălalt capăt de Pământ tot ce e mai bun și sfânt în cer și pe pământ. Să ne trăiți ani veșnici!” Emoționant! Și mă gândesc la mine, dacă un fost elev mi s-ar adresa așa! Și, ca invocarea să fie mai întregită: „Adrian a fost mai mult ca un frate mai mare, un prieten de nădejde, un coleg bun, un om cu suflet mare... și, deși prietenia cu el a fost una de o frumusețe aparte, lăsându-mi această amintire vie, nu pot spune că a grăbit procesul îmbobocirii...” Să mai adaug surplusul persuasiv/ persuadant, e superfluu.

Și toate ar fi fost bune și la locul lor, dacă nu ar fi venit o vreme când: „În copilăria mea n-am dus lipsă de nimic. Aveam de toate pe săturate! Și până să ne ia statul TOT, și pământ și animale, am avut de toate, prin munca noastră personală... „... Se dusesse cântecul și veselia glasurilor de copii”. „Cine nu și-ar fi dorit să se nască în altă epocă sau eră, unii mai târziu, sau alții mai devreme, fiecare după cum sufletul îi cere? Dar cum venirea noastră în această lume nu depinde de noi, ne trăim viața care ne-a fost dată în epoca sau era care ne-a fost destinată. Fiecare generație cu tributul ei de plătit. ... Țara întreață era ca un furnicar mare, în care fiecare furnică își știa locul și rolul. Și mai totul se făcea cu muncă patriotică. În zilele noastre de acum, expresia de ‘patriotism’ și-a pierdut sensul și valoarea din timpul copilăriei mele. Am rămas cu amintirea!”

Și-atunci: „Am învățat, că în viață nu e bine să te încrezi în nimeni, decât în tine și în Dumnezeu care cu viață te ține”. Și, ca o caldă străfulgerare: „...mi-am jurat să nu mă las înfrântă; mi-am jurat jurăminte sacre, numai de mine știute, răzbind în viață pentru a le vedea împlinite. Mi-am jurat multe, fără a ști pe unde destinul mă va purta. Și deși m-a costat mult, cu sufletul frânt și cu sănătatea la pământ, m-am ținut de jurământ.”

Și veni o altă vreme după vremea ‘ceea când: „odată ajunși aici pe tărâm american, am cumpărat cinci hectare de teren agricol de la frații mei și am recreat acele imagini din copilărie la BuzatuRanch – orătării cât vezi cu ochii, oile cu mieii lor și căprițele cu iezii lor”. Cu osebirea, alta decât cea vetustă, arhaică și neînvogă: „Și, dacă în copilărie mă plimbam cu căruța, aici în America nu te poți descurca fără mașină; pe aici nu sunt trotuare; ba da, mai sunt, dar mai mult în orașele de pe coasta de est; pe coasta de vest nu sunt, sau dacă sunt, sunt o raritate; în orașul în care ne-am mutat de curând, și care arată ca o stațiune de munte de pe Cheile Biczului, pe marginea străzii are marcată o dungă albă, și oamenii circulă când în sus și când în jos, dincolo de ea. Dar nu toate străzile au așa ceva”. Lapidar, ca un corolar, prozatoarea conchide: „... unora le e dat să-și tragă seva dintr-un pământ bogat, iar unora să supraviețuiască chiar și într-un deșert uscat.”

Și pentru că am adus deja în discuție procedeele artistice, adaug autocaracterizarea: „...eram tare mică și firavă la trup, la statură. Iar de mic copil, arătam tare pricăjit! Și deși cu obrăjorul scofălcit, aveam ochii mari de căprioară și eram vioaie și sprintară.” Moștenind:

...„de la mama un păr nespuns de bogat, cu un fir gros, frumos și un pic ondulat, de-o culoare castanie ce bătea în arămie cu reflexe roșietice, deși mama fusese blondă la viața ei”. Prozatoarea Elena Angheluță Buzatu folosește cu ajutorul cuvântului bine măiestrit, precum pictorul cu pensulă și culoare, și caracterizare directă, specifică genului epic, alături de alte modalități: „Rodica era o fetiță ai cărei ochișori îi sclipeau de inteligentă, blondă cu ochișori albaștri, cu gropiță în obrăjori, cu tenul alb rozaliu, jovială, veselă tot timpul, plină de viață, un adevărat îngerăș. Și mai avea ceva aparte - o inimioară bună ca pâinea caldă. Rareori ai fi văzut-o supărată. Și dacă se-ntâmpla îi trecea foarte repede, nu putea ține supărarea. Și era și ea mică de statură ca și mine. Spre deosebire de Doina, care era o fetiță înaltă, cu tenul alb și părul ca pana corbului, cu ochi mari de căprioară, cu năsulul cărn ce-i dădea feței sale o imagine de copil pus mereu pe șotii.”

Cum anii trec, cum anii vin: „Și-am revenit câțiva ani mai târziu, când eram deja o domnișoară codană, în plin proces de îmbobocire, crezând că trăiesc acel sentiment dumnezeiesc de îndrăgostire...” Până la venirea unei alte vremi din aceași buclă temporală extinsă, neprietenosă, și ireversibilă, și implacabilă, inexorabilă și, de ce nu, cu gust amar, care-ți lasă o grimasă pe obrazul stâng, în loc de sărutul acela pe când erai codană, zvăpăiată și nelăsată prinsă în jocul acela juvenil și nerepetabil: „Am vrut să vă spun cât de bătrână mă simt, cât de mult mi se pare c-am trăit. Și că de curând, tare de curând, am devenit bunică.”

Aici, nu-i dau dreptate autoarei, hiperbolizând. Și eu, de când sunt bunic, fac tumbă (ferească-mă să mă vadă cineva!), mă încalecă nepotul și mă-ndeamnă: „hai căluț, la Rădăuți!” Și căluțul o pornește spre Rădăuți ori aiurea, ce mai contează dacă moșnegește!?! Timpul sapă peste tot și lasă urme adânci, ca cel dintâi și de pe urmă dușman.

Romanul autobiografic „Cu gust de infinit” este conceput în mai multe volume, primul tom, intitulat „Salcâmi în floare” este o frescă ontologică a unei societăți românești la cumpăna primenirilor de veac secund, într-o arcuire temporală asemenea unui curcubeu care soarbe apa fântânilor din tărâmurile unor dimensiuni diferite. Nararea întâmplărilor vine de la sine, lină, sprintenă, nestângace; autoarea cumpănește cuvântul înainte de a zgâria cu el hârtia, într-o euristică personalizată întru a defini rostul cathartic denotativ și conotativ. Elena Angheluță Buzatu nu transfigurează realitatea, ci o prezintă îmbrăcată, când în ie de borangic, când în armură de cavaler medieval. Datumul dirijat din cușca sufleurului este suportat cu demnitate, mai mult decât cu resemnare, în sperarea unor zile mai luminate. Universul descris nu este o ficțiune, ci, de multe ori atât de real, încât este translucid, descifrând concretul crud și stupid care ne apleacă ca o trestie în vânt, dar nu ne și rupe. Amestecul de divin cu uman este un laitmotiv călăuzitor al narării.

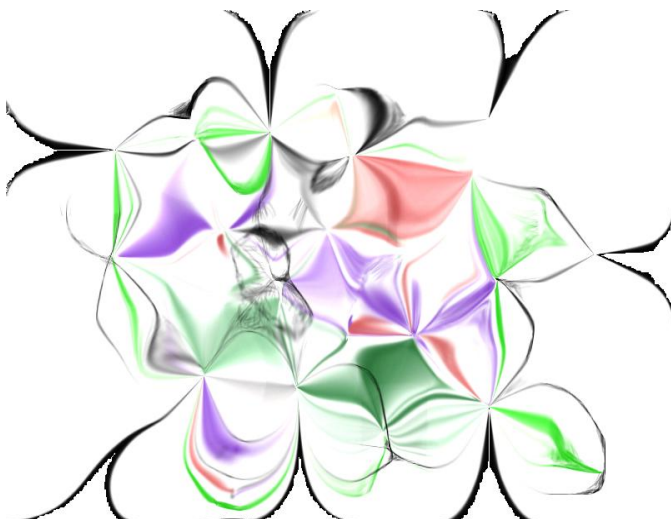
(continuare în pag. 38)

Călătoria prin timp este, poate fi și o pagină de istorie din care urmașii vor citi cu interes, în aflarea unor adevăruri spuse pe jumătate de către cei care au ceva de a nu se afla. Da capo al fine, realizezi, cititorule, ușurința de punere în pagină a cuvântului, neacademic, neermetizat, neintelektualizat, având în vedere că autoarea este o dascăliță – profesoară – care știe a povesti cu ușurință, în toate limbile pământului. Nu este la îndemâna oricui a spune lucruri geniale prin cuvinte simple.

În incursiunea prin timp, realizată de Elena Angheluță Buzatu, mulți dintre noi ne vom regăsi, și cu bune, și cu mai puțin bune. Romanul marchează crâmpoșele din copilărie, adolescență și mai puțin din epopeea evadării, dezrădăcinării și apartenenței unei alte culturi și unui alt teritoriu; emigrarea în State și luatul de la capăt va face subiectul, cred, volumului al II-lea. Descoperim în acest prim volum virtuți și lecții de morală de un civism autentic, dominat de principii la care nu poți renunța: cinstea, dreptatea, adevărul, devotamentul, dragostea, iubirea, principialitatea, credința, prietenia, respectul... cartea fiind prilej de reflecții ontice asupra lucrurilor firii.

Într-o zicere sapiențială, de parcă o sentență: „... unora le e dat să-și tragă seva dintr-un pământ bogat, iar unora să supraviețuiască chiar și într-un deșert uscat”, autoarea reflectă asupra lumii în variantele ei temporale, dar și asupra propriului destin. Nu pot ști dacă exilul autoarei este mai puțină viață la toate sperările, la toate așteptările și mai puțină: „Deșertăciunea deșertăciunilor, totul este deșertăciune”.

Știu, însă, că poeta, prozatoarea, traducătoarea Elena Angheluță Buzatu își încearcă autodepășirea pentru un stil propriu, curat, dacă ar fi să-l invoc pe naturalistul, matematicianul, cosmologul și autorul enciclopedic, francez, - Georges-Louis Leclerc, Comte de Buffon (1707-1788) care afirma: „Le style est l'homme même” (Stilul este omul însuși).

desen de Elena-Liliana Fluture

multe titluri de poeme: **Nu-mi lua luna, Am fost, Voi fi, Vreau, Dă-mi zborul, De-aș fi putut, Mi-e dor, De n-ai fi tu, Am întrebat, Mă doare dorul, Nu-mi pasă, Te vreau, Ai să revii**, etc. Prin repetiție, autoarea sugerează tăria ideii, simte mult mai adânc necesitatea înțelegerii și transmite un mesaj prin care își strigă relația de moment cu inima, acel dialog continuu despre care am mai vorbit. Întrebările, în general sunt retorice și dialogul este cel care trebuie să dea răspunsul potrivit.

În încheiere, am să citez câteva versuri care mi-au atras atenția în mod deosebit și fără a comite un sacrilegiu, îmi permit să afirm că întregul poem din care este redat, conține o frumusețe cu reflexe eminesciene: „Azi am mers la braț cu luna / Fericite amândouă, / Eu, că i-am atins cununa, / Ea, că este iarăși nouă...Lacu-n dreapta ne salută, / Cu imagini ca-n oglindă, / Eu zâmbesc că par cam slută, / Ea lucirea-și vrea să-ntindă...” (La braț cu luna, pag.145).

Iubitoare a marilor noștri clasici, prin realizările ei, Marilena Velicu nu numai că este o continuatoare înzestrată cu mari calități poetice, dar ea a reușit ca în timpul scurs de la debut să se impună ca un exponent al dragostei umane transpusă în versuri de iubire profundă. Tot ce a scris Marilena până în prezent poate fi comparat cu o grădină botanică în luna lui florar.

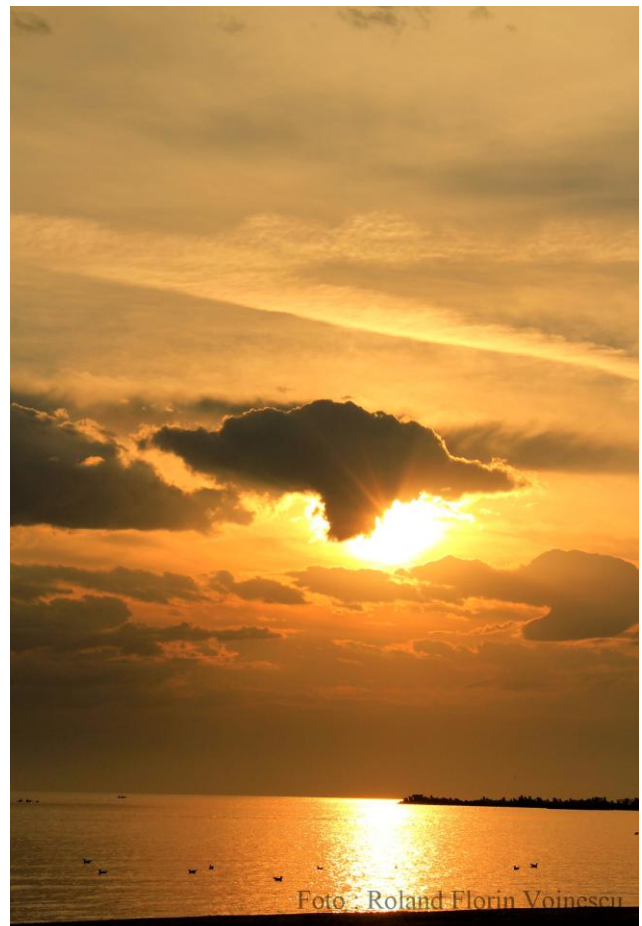

Foto : Roland Florin Voinescu

Andrada Ingrid MARAN

Fără sfârșit

Aceste zori ivindu-se în viața mea banală,
Ca o resuscitare a inimii mele în repaos,
Vocea ta ca un ecou în arca amintirilor,
Salvați prin creație, prin cuvinte pline de semințe,
Care vor rodi în căldura sângelui ce-și cere iubirea furată.

Eu nu am fost a ta decât abstract, cu o sete deșertică,
Ca o magnolie înflorită în toamnă,
Ca o arie dintr-o operă celebră,
Ca o bijuterie venețiană, pierdută pe cheiul trist,
Ca un strigăt de viață-n război.

Tu cu perfecțiunea trupului tău de statuie antică,
Mă născociai în plămădiri celeste
Și strigătele mele spărgeau zidurile, anii de așteptare,
Secundele albe, cuvintele albastre.

Noi am străbatut veacurile să construim
această iubire pură,
Nealterată de timp,
Neatinsă...

Noi am născut păsări azurii,
Ce au migrat spre alte țări de soare,
Și oceane bat la porțile stâncilor și
Cântecul sirenelor ca o chemare eternă.

Vom naște cărți, cuvinte cu trupuri svelte,
Aurite de dorință și așteptare.

Ploua în visul meu,

Ploua în visul meu, când te-am zărit prin ani,
Cu silueta ta ce despica aerul de toamnă
Mirosind a gutui,
Călcăm pe covor de frunze galbene și
Trăiam magic o iubire regăsită,
Așteptată, închipuită,
Ca un prețios mozaic tunisian,
Ca un vas etrusc expus,
Într-un muzeu obscur de provincie.

Călcai emanând tristețea abstractă
Ce te însoțea prin visul meu,
Unde ploaia de după amiază
Curgea pe chipul meu de personaj rus.

Eu fusesem pescărușul tău,
Eu fusesem singurul tău pod
Peste angoasele adolescenței,

Eu fusesem marea și abisul,
Eu mă pierdusem prin vremuri
Și acum e doar ceață în visul meu.

Iunie instabil

S-a răcit pe mare
S-a răcit în stele
Doar valuri albe
Năvalnice și revoltate
Ca niște mirese părăsite,
Mai spală nisipul glacial
De iunie instabil.

Iarăși fugi de iubire...
Sentimentul acesta dezvelit
Ca o statuie în momentul celebrării
Îmi dă fiori.

Dreptate și virtute,
Dogme burgheze
Ne blochează calea
Cu capcanele imaginare
Ale anonimatului.

Naștere

Dacă pântecul meu ar rodi, aș învinge moartea,
Dacă zâmbetul copiilor nou născuți
S-ar depozita într-un loc ascuns,
Lumea ar fi mai puțin tristă.
Dacă brațele tinere ar crea un lanț uriaș
Orașul acesta ar avea un scut de neînving.
Dacă armele ar fi îngropate
Și soldații ar dansa hore nesfârșite,
Pacea s-ar întrupa în spicele de grâu,
S-ar face pâine și mâinile țărăncilor noastre
Ar împărți-o spre îndestularea flămânzilor.

Poem de cristal

Zăpada sclipește în ochii tăi,
Precum o vitrină cu diamante.
Așezată pe marele bulevard,
Cu stele și îngeri majestuoși.

Iarna asta de cristal lăptos,
Rapsodie în alb,
Și coloana de marmură,
Străbate spațiul și timpul,
Cu sunet de vioara.

Miroase dulce a vanilie și cozonac,
E cald și focul se joacă,
În soba de ceramică verde,
Chipurile celor dragi
Demult plecați spre ceruri,
De pace pline,
Veghează din pereții salonului,
Proaspăt zugrăvit.

Echipa mea de clovni râde,
Și șușotește pe vechiul colțar,
Îngerii cântă cristalin colinde
Și lacrimi de bucurie vestesc
Nașterea domnului Isus.

Ionuț Luis POPA

Testament

Noaptea se așterne peste oraș
ca o mamă ce-și acoperă pruncul.
Acasă este liniște mult prea multă liniște.
Pe biroul adormit pixul începe să danseze.
Curios să văd ce scrie,
îmi aplec privirea peste cuvinte
și-mi citesc testamentul.

Macul

Imaginați-vă un câmp
cu maci.
Gândiți-vă prin câte trece
macul până
transformă peisajul
în roșu.
Eu m-am gândit
precum macul
mă nasc
din
Ochiul lumesc.

Un simbol

Eu
pășind pe puncte
desprinse din ochii tăi
îmi simt tălpile arse
de nopțile
uitate-n amor.

Tu
îți întinzi inima
spre pieptul gol.

Eu și tu
doar un simbol.

Țimpul

Dacă Țimpul
s-ar fi născut dintr-un melc
am fi uitat
să îmbătrânim.

Amintirile

Mi-am adormit
amintirile
pentru a nu îmbătrâni
cu trecerea Țimpului
pe lângă mine.

Prispa casei

Pe prispa casei
aceeași măsuță,
sculptată din roadele pământului,
nu de mult plină de bunătăți
și înconjurată de copii
s-a ascuns în praf.

Undeva, prin curte,
o sapă ostenită de muncile câmpului
cândva ne-a ajutat părinții
să ne trimită la oraș
acum se odihnește în rugină.

Poarta copilăriei,
măcinată de nepăsarea Țimpului,
s-a blocat
de când a uitat să se deschidă.

Dintr-o poză, uitată-n portofel,
două chipuri zâmbesc.

Orașul

Orașul
plin de tălpi imprimate pe ciment
își caută pulsul
pe străzile mute
chipuri plictisite joacă șah cu propriile idei.

Privit în fiecare zi
ceasul, pudic de fel,
rupe contractul cu Țimpul.

Geamurile murdare nu permit luminii
să intre în așternuturi
iar cafeaua vărsată pe birou
înțelege viitorul mai ușor.

Copiii își ridică propria plajă
lângă cișmeaua din cartier
copacii merg la urgență
având plămâni îmbăcșiți
iar poștașul, deși plouă de două zile,
ne aduce gândurile la timp.

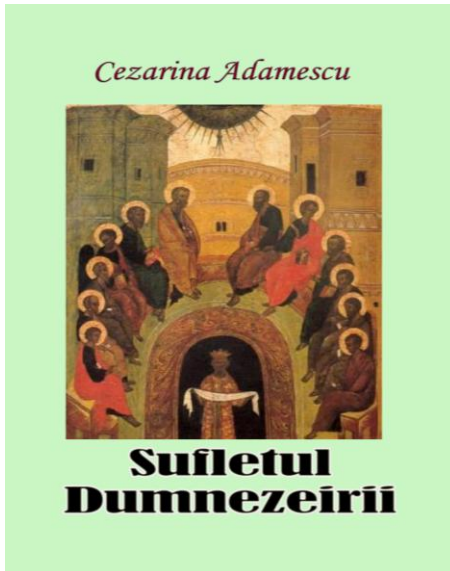
Elevii își caută dragostea în pauza mare,
își urmăresc pașii, gândurile,
scriu versuri de amor
părinții stau liniștiți în bănci
așteptând strigarea catalogului.

Undeva...în piață
bătrânii, uitați de vreme,
își negociază existența
în Țimp ce orașul este plin:
de mașini ascunse în gropi,
de taximetriști ce au multe
curse spre cimitir,
de semafoare ce-și schimbă culoarea
în funcție de bacnotă,
de fete ce cunosc dragostea
pe băncile din parc.

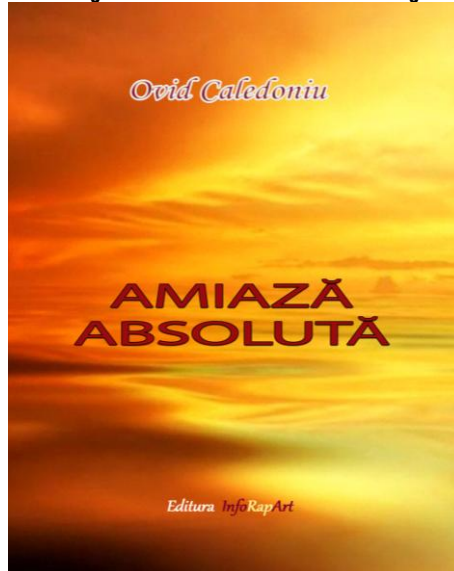
Memoria orașului are și deșeuri
uneori...
Unde o să le descarc?

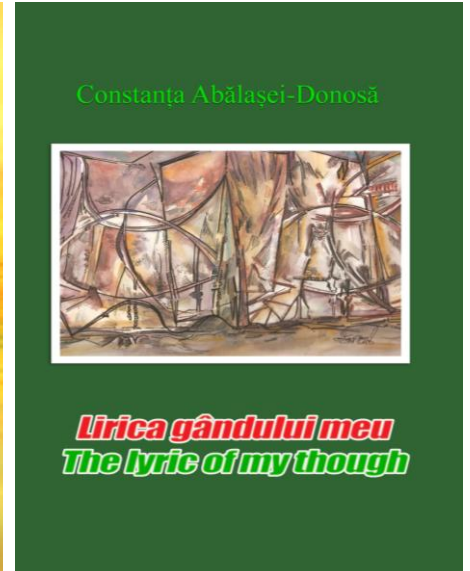
CĂRȚI SOSITE LA REDACȚIE

Cezarina Adamescu – Sufletul Dumnezeirii
Editura InfoRapArt, Galați, 2014

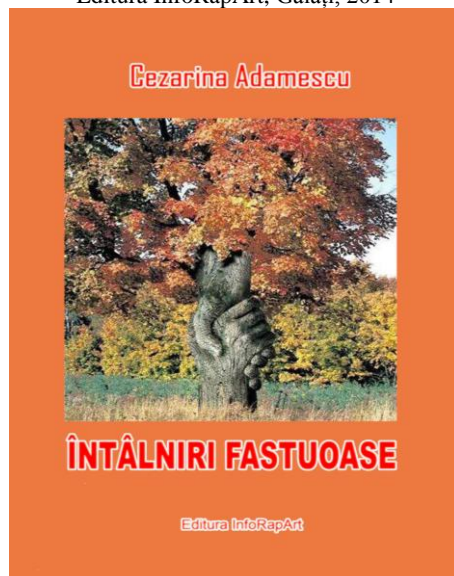
Ovid Caledoni – Amiază absolută
Editura InfoRapArt, Galați, 2014

C. Abălașei-Donoșă - Lirica gândului meu /
The lyric of my thought, Ed.InfoRapArt,2014

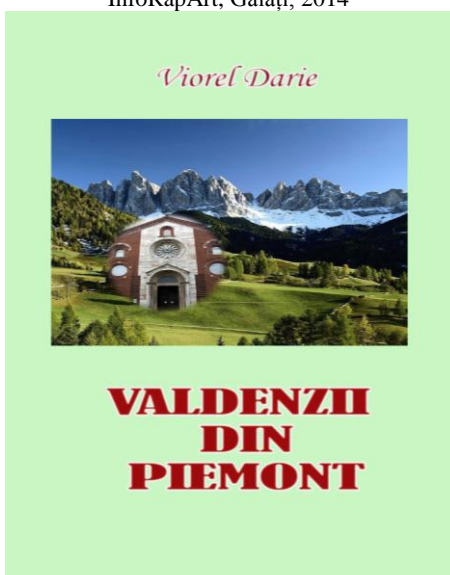
Petre Rău – Prefața cărții românești, Editura
InfoRapArt, Galați, 2014

Cezarina Adamescu – Întâlniri fastuoase
Editura InfoRapArt, Galați, 2014

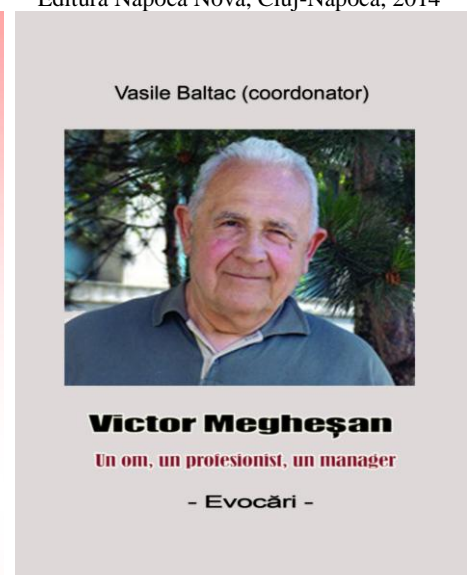
Elena Angheluță Buzatu – Cu gust de infinit
Editura Napoca Nova, Cluj-Napoca, 2014

Viorel Darie – Valdenzii din Piemont,
Editura InfoRapArt, Galați, 2014

Petre Rău – Destinul cărții românești
Editura InfoRapArt, Galați, 2014

V. Baltag & Co - Victor Megheșan - Evocări
Editura InfoRapArt, Galați, 2014

BOEMA

ISSN 2066-0154

*Galati 800331, Str. Regimentul 11 Siret, Nr.17, Bl. C20, Ap.42, parter
Telefon: 0726 337376, 0740 596225, 0336 800313
Email: boema@inforapart.ro, inforapart@yahoo.com
Web site: www.boema.inforapart.ro*